

**ŠKOLENÍ A VZDĚLÁVÁNÍ
PRACOVNÍKŮ V CESTOVNÍM RUCHU**

**PRŮVODCE V CESTOVNÍM RUCHU
– PROFESNÍ ZNALOSTI A DOVEDNOSTI**

PRÁVO V CESTOVNÍM RUCHU

www.vzdelavanivcr.cz

Právo v cestovním ruchu

JUDr. Ing. Zdeněk Bruna

Vysoká škola polytechnická Jihlava

Praha 2007

Právo v cestovním ruchu

Vydalo: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha, 2007.
Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1, www.mmr.cz

Za jazykovou a věcnou správnost obsahu díla odpovídá autor, text neprošel jazykovou ani redakční úpravou.

Tato skripta byla vytvořena pro projekt „**Školení a vzdělávání pracovníků v ČR**“
CZ.04.1.03/4.2.00.1/0001 Operační program Rozvoj lidských zdrojů (OP RLZ), Opatření
4.2., Specifické vzdělávání.

Tento vzdělávací program je spolufinancován Evropským sociálním fondem (ESF) a státním rozpočtem ČR.

©: Zdeněk Bruna, duben 2007

Obsah:

„Ignorare leges est lata culpa – neznalost zákonů je hrubá nedbalost.“

Obsah:.....	3
Základy práva.....	4
Správní právo a veřejná správa	4
Správní řád	10
Pojem a předmět občanského práva	14
Obchodní právo	34
Podnikání zahraničních osob.....	34
Obchodní rejstřík.....	34
Účetnictví podnikatelů	36
Hospodářská soutěž.....	36
Právní prostředky proti nekalé soutěži	38
Obchodní společnosti a družstvo.....	38
Rezervní fond	41
Zrušení a zánik společnosti	41
Veřejná obchodní společnost	43
Společnost s ručením omezeným	44
Obchodně závazkové vztahy.....	49
Literatura	61
Přílohy	62

Základy práva

„ Actum frustratorium nemo praesumitur – nepředpokládá se, že by někdo činil právní úkon, aby byl neplatný“

Správní právo a veřejná správa

Správní právo je samostatným právním odvětvím, jde o souhrn právních norem, které upravují společenské vztahy vznikající v oblasti veřejné správy. Hlavním pojmem správního práva je tedy pojem veřejné správy. Ta zahrnuje obrovské množství činností v nejrůznějších oblastech veřejného života, a proto neexistuje jeden komplexní právní předpis, který by veřejnou správu v souhrnu upravoval. To znamená, že správní právo není kodifikováno jako např. občanské právo, obchodní právo, trestní právo.

Veřejnou správou se rozumí správa věcí veřejných, realizovaná jako projev výkonné moci ve státě.

Lze rozlišit veřejnou správu ve funkčním pojetí, která má tyto rysy: je podzákonná, neboť subjekty veřejné správy mohou působit pouze na základě zákona v jeho mezích, výkonná, neboť subjekty veřejné správy uvádí do života to, co stanoví zákon, nařizovací vydávají individuální právní akty (rozhodnutí), nebo obecně závazné předpisy vyhlášky ministerstev.

V organizačním pojetí představuje soubor státních orgánů a institucí, které vykonávají veřejnou správu, jedná se o státní správu (druh činnosti státu), orgány státní správy vystupují jménem státu a reprezentují jeho zájmy.

Mezi orgány státní správy řadíme ústřední orgány státní správy a místní nebo jinak řečeno územní orgány státní správy a dále veřejnou správu ještě dělíme na samosprávu a zájmovou samosprávu.

Ústřední orgány státní samosprávy jsou vláda a jednotlivá ministerstva, popřípadě i jiné ústřední orgány státní správy, jak popsáno výše.

Územní orgány státní správy, dříve okresní úřady, jinak celá škála nejrůznějších orgánů, správy sociálního zabezpečení, vojenské správy, úřady práce, katastrální úřady, školské úřady, finanční úřady apod.

Územní samosprávu představují obce. Postavení obcí v ČR vychází z ústavy a je rozvedeno v zákoně o obcích nebo také zákon o obecním zřízení, který byl již několikrát novelizován. Zákon upravuje postavení obcí, kdy obec charakterizuje jako územní samosprávný celek společenství občanů a je vymezen hranicemi obce. Obec, která má alespoň 3000 občanů, je městem, pokud tak stanoví předseda poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

Zákon dále rozeznává statutární města jako Kladno, Plzeň, Ostrava, Mladá Boleslav, Jihlava, Brno, Zlín a další.

Každá obec je samostatně spravována zastupitelstvem, další orgány jsou rada města, starosta, městský úřad a zvláštní orgány města. U statutárních měst je to zastupitelstvo, rada města, primátor, městský úřad a další zvláštní orgány. Obec spravuje své záležitosti samostatně.

Státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti obcí zasahovat, jen vyžaduje-li to ochrana zákona a způsobem, který zákon stanovuje.

Obec může ukládat v samostatné působnosti povinnosti obecně závaznou vyhláškou k zabezpečení místního pořádku, ochranou zdraví, bezpečnosti a majetku, dále pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, tanečních zábav, diskoték tím, že vydá závazná pravidla pro jejich provozování a dále k zajištění čistoty a pořádku, ochrany životního prostředí a veřejné zeleně, nebo pokud to stanoví zákon.

Obec může v přenesené působnosti vydávat na základě zákona a v jeho mezích nařízení obce. Právní předpisy vydané obcí (obecné závazné vyhlášky a nařízení obce) musí být vyhlášeny, což je podmínkou jejich platnosti. Vyhlášení se děje tak, že právní předpisy obce se vyvěsí na úřední desce obecního úřadu na dobu 15 dnů. Obec vede evidenci právních předpisů, které vydala. Právní předpisy obce a jejich evidence musí být každému přístupné.

Občanem obce je fyzická osoba, která je čs. státním občanem a je hlášena v obci k trvalému pobytu. Občan obce, který dosáhl věku 18 let, má právo volit a být zvolen do obecního zastupitelstva, jinak má práva hlasovat v místním referendu, vyjadřovat se k návrhu rozpočtu a závěrečnému účtu obce, nahlížet do rozpočtu a závěrečného účtu obce za minulý rok, vyjadřovat se na zastupitelstvu obce k projednávaným záležitostem podle jednacího řádu, jakož i do usnesení zastupitelstva obce a pořizovat si výpisy, požadovat projednání určitých záležitostí v radě obce a na zastupitelstvu, pokud je tato žádost podepsána patřičným počtem občanů, podávat orgánům obce podněty, připomínky, návrhy apod. Orgány obce jsou povinny odpovědět do 60 nebo 90 dnů.

Každá obec má území, které je tvořeno jedním nebo více katastrálními územími. Obce se mohou slučovat nebo rozdělovat za podmínek daných zákonem o obcích a po splnění určitých náležitostí, rozhodnutí zastupitelstev, uzavření dohody, samostatné katastrální území sousedící se spojovanou obcí, konání místního referenda. Obdobně u městských částí. Podobné je to v případě oddělení obcí, ale celek, který vznikne, musí mít alespoň 1 000 obyvatel a rozhoduje příslušný krajský úřad.

Každá obec má svůj název, o kterém při změně rozhoduje MV na návrh obce. Názvy mají rovněž části obce, o těchto názvech rozhoduje obec. Místní názvy pochází z historických původních názvů.

Zákon říká jak musí být označeny budovy a ulice a kdo nese náklady s tím spojené. Zákon rovněž říká co je veřejným prostranstvím. Obce mohou mít svůj znak a prapor; tyto uděluje předseda poslanecké sněmovny.

Do samostatné působnosti obce patří zejména záležitosti ve věci bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, ochrany veřejného pořádku, celkového kulturního rozvoje. Jde o věci v zájmu občanů a obce. Výjimkou jsou věci stanovené krajům nebo které jsou zákonem svěřeny jiným orgánům. Při své samostatné činnosti se obec řídí zákony nebo jinými právními předpisy vydaných na základě zákona.

Obec může pro zabezpečení svých úkonů zakládat a zřizovat právnické osoby a zřizovat obecní policii.

Obec může fyzickým osobám za zásluhy udělit čestné občanství obce a obec může udělovat ceny obce.

Obec hospodaří se svým majetkem, je povinna o něj pečovat a využívat tento účelně a hospodárně. Obec vede evidenci svého majetku. Obec nesmí ručit za závazky dalších osob s výjimkou, pokud se jedná o stát, kraj nebo o organizace vlastněné obcí, nebo kde má obec majoritu. Stát neručí za závazky a hospodaření obcí a naopak. Hospodaření obcí přezkoumává krajský úřad nebo auditor. Hospodaření obce projedná spolu se závěry k nápravě zastupitelstvo obce do 30. června následujícího roku.

Obce mezi sebou mohou spolupracovat na základě smluv, kdy smlouva musí obsahovat obvyklé náležitosti. K plnění a prosazování úkolů v oblasti školství, výchovy,

zdraví, hygieny, kultury, čistoty, požární ochrany, dopravy, vytápění, správy majetku obcí, využívání nerostných surovin se obce mohou sdružovat do svazku obcí. Svazek obcí má stanovy. Svazek je právnickou osobou a vstup do svazku a jeho stanovy schvaluje zastupitelstvo každé obce. Hospodaření svazku obcí se přezkoumává podle zákona. Obce mohou spolupracovat s fyzickými a právnickými osobami podle ust. občanského zákoníku. Obce mohou rovněž spolupracovat s obcemi jiných států a být členy mezinárodních sdružení místních orgánů.

Obce mohou rovněž ukládat pokuty za správní delikty neoznačení budovy, poškození tabulky s názvem ulice, neudržování čistoty, veřejného pořádku. Výše pokuty je odvislá, zda se jedná o podnikatele či nikoliv. Volby do zastupitelstev a místní referendum upravují zvláštní zákony.

Přenesenou působnost vykonávají pověřené obce podle a v rozsahu stanoveném zákonem. Mluvíme o obecních úřadech s rozšířenou působností. Metodický dohled a kontrolu vykonávají krajské úřady. Obce mezi sebou uzavírají veřejnoprávní smlouvy k zajištění přenesené působnosti (přestupkové komise).

Orgány obce jsou zastupitelstvo, rada obce, starosta, obecní úřad a orgány zastupitelstva a rady výbory a komise.

Vrcholným orgánem obce je zastupitelstvo, jehož počet je závislý na počtu obyvatel obce v rozmezí daném zákonem. Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením, ke zvolení dojde ukončením hlasování. Člen zastupitelstva pak skládá na prvním jednání zastupitelstva slib. Funkce člena zastupitelstva je funkcí veřejnou a člen zastupitelstva nesmí být krácen za členství v zastupitelstvu v pracovním poměru. Člen zastupitelstva je buď uvolněný nebo neuvolněný; v prvním případě vykonává funkci člena zastupitelstva jako svojí práci a v druhém případě vedle svého pracovního poměru. Člen pobírá mzdu nebo odměnu stanovenou zvláštním předpisem. Člen zastupitelstva obce má právo vznášet dotazy, připomínky, náměty, zastupitelstvu, radě obce a výborům a komisím k projednání. Totéž organizacím, kterých je obec zřizovatel a požadovat od zaměstnanců obce, jakož i zaměstnanců firem, které obec založila informace o jejich činnosti. Člen zastupitelstva je povinen zúčastňovat se jednání zastupitelstva obce. V případě podjatosti je povinen to oznámit zastupitelstvu obce.

Zastupitelstvo obce rozhoduje o věcech patřících do samostatné působnosti obce, což jest: schvalování plánů rozvoje obce, územních plánů a regulačních plánů, rozpočtu a závěrečného účtu obce, fondů obce, zřizovat a rušit příspěvkové organizace obce, založení nebo rušení právnických osob, delegovat zástupce obce do organizací, kde má obec majetkovou účast, navrhopvat zástupce obce do dalších organizací, kde má obec své zájmy, vydávání obecně závazných vyhlášek obce, rozhodovat o vyhlášení referenda v místě obce, navrhopvat změny katastr. území, volit z řad členů zastupitelstva obce starostu, místostarosty a další členy rady, a odvolávat je z funkce, stanovit počet členů rady, zřizovat a rušit výbory, odvolávat jejich předsedy, stanovovat odměny pro neuvolněné členy zastupitelstva, zřizovat a rušit místní policii, rozhodovat o spolupráci obce s jinými obcemi na území ČR a i jiných států, rozhodovat o místních názvech částí obce, udělovat a rušit čestná občanství, popřípadě další pravomoci. Naprosto nezastupitelná je úloha zastupitelstva při rozhodování o majetku obce a o nakládání s tímto majetkem:

Nabytí a převod nemovitého majetku, převod bytů a nebytových prostor, poskytování věcných darů a peněžitých darů, poskytování dotací humanitárním organizacím a občanským sdružením, peněžité a nepeněžité vklady do právnických osob, poskytování finančních prostředků podle smlouvy o sdružení, promíjení pohledávek, postoupení pohledávek, zřizování úvěrů, dotací, půjček, vydání dluhopisů, zastavení věcí. Zastupitelstvo rozhoduje

o všech záležitostech, usnesením k jeho přijetí je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva.

Pokud zastupitelstvo obce nepracuje, neschází se více než 6 měsíců, pak je ministerstvo vnitra může rozpustit. Proti tomu může obec podat žalobu k soudu. V některých výjimečných případech může funkci zastupitelstva vykonávat rada obce. Pokud počet členů zastupitelstva poklesne o více než polovinu a zastupitelstvo nemůže vykonávat svoji činnost, oznámí to obec krajskému úřadu. Zastupitelstvo se schází podle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce. Zastupitelstvo řídí a svolává starosta, který je povinen zastupitelstvo svolat, požádá-li o svolání třetina členů zastupitelstva nebo hejtman kraje. Zastupitelstvo je schopno se usnášet, pokud je přítomna nadpoloviční většina členů zastupitelstva. Pokud není zastupitelstvo usnášeníschopné, je schůze ukončena a do 21 dnů se koná nové náhradní zasedání. Program jednání ovlivňují členové zastupitelstva, rada obce a výbory. Program připravuje obecní úřad. Jednání zastupitelstva je veřejné. O průběhu jednání se pořizuje zápis a zastupitelstvo obce vydá jednací řád. V některých případech řídí obce správce obce, kterého jmenuje ředitel krajského úřadu z řad zaměstnanců kraje a to v případech, kdy nefungují orgány obce - neuskutečnily se volby, zastupitelstvo obce bylo rozpuštěno, nebyl zvolen starosta, vzdal se funkce, nebo byl odvolán apod.

Rada obce je výkonným orgánem obce v oblasti samostatné působnosti a v oblasti přenesené působnosti, jen pokud tak stanoví zákon. V obcích, kde se rada netvoří, vykonává její působnost starosta. Radu tvoří starosta, místostarosta, místostarostové a zvolení členové zastupitelstva. Počet členů musí být lichý od pěti do jedenácti členů. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo má méně než 15 členů. Pokud je starosta odvolán nebo se této funkce vzdal, přestává být členem rady. Počet členů rady nesmí klesnout pod hranici stanovenou zákonem. Jednání rady jsou neveřejná, rada se schází podle potřeby. Rada obce je schopná se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů a k platnému usnesení nebo rozhodnutí je zapotřebí souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů. O jednání rady se vyhotovuje zápis, který musí obsahovat potřebné náležitosti. Rada také schvaluje jednací řád.

Rada obce připravuje podklady pro jednání zastupitelstva, zabezpečuje hospodaření podle schváleného plánu, vydává nařízení obce, plní funkci zakladatele obchodních společností, schvaluje organizační řád obecního úřadu, rozhoduje o uzavírání nájmních smluv, ukládá pokuty ve věci samostatné působnosti obce, stanoví rozdělení působností na obecním úřadu, jmenuje vedoucí odborů, zřizuje a zrušuje podle potřeby komise rady.

Starosta zastupuje obec navenek. Starostu a místostarostu volí ze svých řad obecní zastupitelstvo. Za výkon své funkce odpovídají zastupitelstvu. Starosta jmenuje tajemníka obecního úřadu, plní funkci zaměstnavatele podle zvláštních předpisů, informuje o rozvoji obce. Starostu zastupuje místostarosta. Starosta spolupracuje s krajským úřadem.

Obecní úřad tvoří starosta, místostarosta a tajemník obecního úřadu a zaměstnanci obecního úřadu. Rada obce může zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení. V oblasti samostatné působnosti plní úkoly zadané zastupitelstvem nebo radou obce, pomáhá výborům a komisím. Pokud není zřízena funkce tajemníka, plní jeho úkoly starosta.

Tajemník zajišťuje úkoly zadané zastupitelstvem a radou obce, zajišťuje výkon přenesené působnosti, stanoví platy zaměstnancům, vydává spisový a skartační řád, zodpovídá za vedení úřední desky obce.

Výbory a komise obce jsou iniciativní orgány obce, které v případě výborů zřizuje zastupitelstvo. Výbory předkládají své iniciativní návrhy a témata zastupitelstvu. Ze zákona se vždy zřizuje výbor finanční a kontrolní, popřípadě výbor pro národnostní menšiny, to v případě, že v obvodu obce žije podle posledního sčítání lidu více než 10% příslušníků

národnostních menšin. V tomto výboru pracují příslušníci těchto menšin. V čele výboru je vždy člen zastupitelstva, neplatí pro osadní výbor. Výbory plní úkoly, kterými je pověřeno zastupitelstvo, jsou nejméně tříčlenné a schází se podle potřeby. Z jednání se pořizuje zápis, který podepisuje předseda výboru. Pro platnost usnesení výboru se musí vyslovit nadpoloviční většina všech členů výboru. Finanční a kontrolní výbor zabezpečuje kontrolu hospodaření obce s majetkem, dodržování právních předpisů, plnění úkolů zastupitelstva. Zastupitelstvo obce může zřídit v jednotlivých částech obce rovněž osadní výbory. Osadní výbor řeší problematiku části obce, pro kterou byl zřízen a v tomto směru předkládá návrhy zastupitelstvu. Komise zřizuje rada jako své poradní a iniciativní orgány s podobným zaměřením jako výbory.

Dozor nad výkonem samostatné působnosti obcí vykonává krajský úřad v přenesené působnosti a ještě Ministerstvo vnitra. Dozor se provádí následně a zajišťuje se soulad vyhlášek obcí s právními předpisy.

Zvláštní kategorií obcí jsou statutární města, která mohou upravit své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky města.

Krajské zřízení. Kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu. Kraj je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje vlastním jménem a ručí za své závazky a neručí za závazky státu.

Kraj je spravován zastupitelstvem, další orgány jsou rada kraje, hejtman, a krajský úřad. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a občanů. Kraj působí v oblasti samostatné působnosti a přenesené působnosti. Kraj vždy chrání veřejný zájem. Kraj může mít znak a vlajku. K realizaci svých úkolů kraj vydává obecně závazné vyhlášky kraje a závazná nařízení kraje. Tyto právní předpisy kraje musí být po stanovenou dobu vyvěšeny na úřední desce kraje a vyhlášeny formou publikace ve Věstníku právních předpisů kraje. Také zde se rozlišuje platnost a účinnost právního předpisu kraje.

Kraj může ukládat pokuty podnikatelům (právníkům a fyzickým osobám), pokud poruší právní předpisy vydané krajem. Výnos pokut je příjmem kraje.

Občanem kraje je fyzická osoba je přihlášená k trvalému pobytu na území kraje a je českým státním občanem. Občan kraje, který dosáhl věku 18 let, má právo volit a být volen do zastupitelstva za podmínek stanovených zákonem. Nahlížet do rozpočtu kraje a do závěrečného účtu kraje, podávat orgánům kraje podněty a připomínky, požadovat projednání určité záležitosti radou nebo zastupitelstvem, pokud o to požádají další občané kraje v počtu stanoveném zákonem. Podobná oprávnění má i cizinec, pokud dosáhne věku 18 let a má trvalý pobyt na území kraje.

Kraj má samostatnou působnost v záležitostech, které jsou v zájmu kraje a jeho občanů, pokud nejde o přenesenou působnost kraje. Kraj může pro své záležitosti zřizovat a zakládat právnické osoby a organizační složky kraje. Kraj se řídí zákonem při výkonu samostatné působnosti. Kraj hospodaří se svým majetkem, neručí za závazky státu a stát neručí za jeho závazky. Kraj nesmí ručit za závazky fyzických a právnických osob vyjma případů, kdy se jedná o organizace zřízené krajem. Záměr nakládat s majetkem kraje musí být vyvěšen na úřední desce kraje. Hospodaření kraje je přezkoumáváno ministerstvem financí. Závěrečný účet a hospodaření kraje za minulý rok projedná zastupitelstvo. Kraje mohou spolupracovat s ostatními kraji a obcemi a to zpravidla ke splnění konkrétních cílů. Kraje mohou spolupracovat i s územními celky jiných států.

Pokud jde o přenesenou působnost, řídí se kraje příslušnými zákony a na tuto činnost dostávají kraje finanční prostředky ze státního rozpočtu.

Orgány kraje jsou zastupitelstvo, které se skládá z členů zastupitelstva, tato funkce je veřejnou funkcí, mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením a člen zastupitelstva skládá slib,

člen zastupitelstva nesmí být zkrácen ve svých právech z pracovního poměru za výkon veřejné funkce.

Člen zastupitelstva má při výkonu své funkce v zastupitelstvu právo předkládat orgánům kraje (zastupitelstvu, radě, výborům a komisím) návrhy a náměty k projednání, vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu a její jednotlivé členy, dále na organizace, jejíž zakladatelem je kraj, dále požadovat od zaměstnanců kraje informace, které souvisejí s výkonem jejich funkce. Člen zastupitelstva je povinen se účastnit jednání zastupitelstva.

Zastupitelstvo kraje má poměrně široké pravomoci ve věcech patřící do samostatné působnosti, což jest předkládat poslanecké sněmovně návrhy zákonů, předkládat návrhy Ústavnímu soudu, návrhy na zrušení právních předpisů, pokud jsou v rozporu se zákonem, vydávat obecně závazné vyhlášky kraje, schvalovat plány koncepce rozvoje kraje, územně plánovací dokumentaci pro území kraje, koncepce cestovního ruchu, stanovit plán základní dopravní obslužnosti, schvalovat spolupráci s jinými kraji, schvalovat rozpočet kraje a závěrečný účet kraje, zřizovat a rušit příspěvkové organizace kraje, zakládat a rušit právnické organizace kraje, volit a odvolávat hejtmana a jeho náměstky a členy rady, zřizovat a odvolávat členy výborů, dále rozhodovat o nakládání s majetkem kraje, vklady do právnických osob zřizovaných krajem, stanovení majetkové účasti na podnikání jiných právnických osob, vydání komunálních obligací, postoupení pohledávek, poskytování dotací z rozpočtu kraje obcím, nabytí a převod nemovitých a movitých věcí, dotace občanským sdružením na jejich činnost, vzdání se práva na vymáhání pohledávky, dohody o splátkách, zastavení movitých věcí. Jednání zastupitelstva je veřejné, jeho program předkládá rada, zastupitelstvo se schází podle potřeby nejméně však jednou za tři měsíce, usnesení a rozhodnutí zastupitelstva je schváleno nadpoloviční většinou členů zastupitelstva. O průběhu jednání se pořizuje zápis, který podepisuje hejtman nebo jeho náměstek a ověřovatelé zápisu. Zastupitelstvo rovněž vydá jednacím řád. Členové zastupitelstva jsou odměňováni podle toho, zda jsou dlouhodobě uvolněni pro výkon funkce v zastupitelstvu. Pak jim přísluší měsíční odměna a odměna při skončení funkčního období. Neuvolnění členové zastupitelstva dostávají za výkon funkce pouze měsíční odměnu, jejíž výši stanoví zvláštní právní předpis.

Rada je výkonným orgánem kraje v oblasti samostatné působnosti. O přenesené působnosti rozhoduje pouze na základě zákona. Radu tvoří hejtman, náměstek hejtmana a další členové rady volení zastupitelstvem. Počet členů rady je lichý podle počtu obyvatel v kraji. Rada se schází podle potřeby, schůze rady svolává hejtman.

K platnému usnesení je zapotřebí nadpoloviční většina členů rady. O průběhu jednání rady se pořizuje zápis. Rada podává na každém jednání zastupitelstva zprávu o své činnosti.

Rada připravuje podklady a náměty pro jednání zastupitelstva, zabezpečuje hospodaření podle schváleného rozpočtu, stanovuje počet zaměstnanců kraje na krajském úřadu, jmenuje a odvolává vedoucí odborů na krajském úřadě po návrhu ředitele krajského úřadu, zřizuje a ruší komise rady, ukládá krajskému úřadu úkoly a kontroluje jejich plnění, vykonává zakladatelské a zřizovatelské funkce ve vztahu k právnickým osobám a organizačním složkám, které byly zřízeny krajem, vydávat nařízení kraje, rozhodovat o uzavírání nájemních smluv, projednávat a řešit připomínky a podněty zastupitelstva a komisí rady, rada rozhoduje také o některých majetkových záležitostech menšího významu, pokud nejsou ze zákona svěřeny zastupitelstvu.

Hejtman zastupuje kraj navenek a volí ho a jeho náměstky zastupitelstvo a zastupitelstvu je odpovědný. Musí on a jeho náměstek být občanem České republiky. Zastupitelstvo může hejtmanovi a jeho zástupci dávat úkoly v rámci své působnosti. Hejtman spolu s náměstkem podepisuje právní předpisy kraje, po předchozím souhlasu ministra vnitra jmenuje ředitele krajského úřadu a stanovuje mu plat, zajišťuje ochranu utajovaných

skutečností, zajišťuje audit hospodaření kraje, odpovídá za informování občanů o záležitostech kraje, svolává a řídí jednání zastupitelstva a rady, plní obdobné úkoly jako statutární orgán zaměstnavatele apod.

Krajský úřad plní úkoly v samostatné působnosti kraje uložené zastupitelstvem a v přenesené působnosti podle zákona, tj. zřizuje funkci koordinátora pro romské záležitosti, ukládá sankce podle zákona, poskytuje odbornou a metodickou pomoc obcím, přezkoumává rozhodnutí vydané obcemi, organizuje kontroly přenesené působnosti, zabezpečuje výstavbu a koordinaci a provoz informačního systému se systémem veřejné správy.

Krajský úřad tvoří ředitel a zaměstnanci úřadu. Krajský úřad se člení na odbory a oddělení. Ředitel je zaměstnancem kraje. Je odpovědný hejtmanovi a zajišťuje úkoly v přenesené působnosti kraje, stanoví platy zaměstnancům kraje, plní úlohu zaměstnavatele, podává ministerstvu vnitra návrhy na pozastavení vyhlášek a nařízení obcí, vydává organizační řád, spisový řád a skartační řád, předkládá radě návrhy na vydání nařízení kraje, plní úkoly dané zastupitelstvem. Ředitel má poradní hlas při jednání zastupitelstva a rady kraje. Funkce ředitele není slučitelná s funkcí poslance a senátora. Krajský úřad vykonává dozor nad přenesenou a samostatnou působností obcí. Krajský úřad zřizuje úřední desku, která musí být přístupná veřejnosti.

Zastupitelstvo může zřídit jako své iniciativní a poradní orgány výbory. Počet členů výboru je vždy lichý a v čele stojí člen zastupitelstva. Zastupitelstvo zřizuje vždy výbor finanční, kontrolní a výbor pro výchovu vzdělávání a zaměstnanost. Členy finančního a kontrolního výboru nemůže být hejtman, či jeho zástupce a ředitel krajského úřadu.

Finanční výbor kontroluje zejména hospodaření kraje a kontrolní plnění úkolů zastupitelstva. Komise jsou poradní a iniciativní orgány rady kraje.

Výkon dozoru nad samostatnou nebo přenesenou působností krajů vykonávají jednotlivá ministerstva. Ministerstva mohou požadovat od krajů informace, zrušení nežádoucí vyhlášky, splnění úkolu. Ministerstva mohou pozastavit účinnost vyhlášky kraje. Kraje v současné době požadují na státu, respektive na jednotlivých ministerstvech stále více pravomocí, neboť se snaží řídit a ovlivňovat rozvoj svého regionu, což často naráží na byrokratický postup orgánů ústřední správy.

[Obsah](#)

Správní řád

Správní řád upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy. (Dále jen správní orgány). Tento zákon se nepoužije pro občanskoprávní a obchodně právní, pracovněprávní úkony prováděné správními orgány a na vztahy mezi orgány téhož územního samosprávného celku při výkonu samostatné působnosti.

Základní zásady činnosti správních orgánů jsou zásada legality, ochrana dobré víry, soulad s veřejným zájmem, zákaz zneužití správního uvážení. Správní orgán postupuje vždy podle zákona a uplatňuje svou pravomoc pouze k účelům, k němuž mu byla zákonem svěřena. Správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob. Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo ve veřejném zájmu. Zásada materiální pravdy, kdy správní orgán postupuje tak, aby byl zjištěn skutečný stav věci. Smírné odstranění rozporů znamená, že vždy, pokud je to možné, pokusí se správní orgán o urovnání sporu smírem. Zásada rovnosti dotčených osoba a zákaz diskriminace. Všechny osoby mají před zákonem stejná práva a povinnosti bez rozdílů pleti, pohlaví, národnosti. Zásada rychlosti a hospodárnosti znamená, že správní orgán postupuje při vyřizování věcí bez zbytečných průtahů a zbytečných nákladů. Zásada přístupu správního orgánu k dotčené osobě. Veřejná správa je

především službou veřejnosti. Zásada rámcově jednotného postupu. Správní orgány mají postupovat v zájmu dobré správy a spolupracovat.

Správní řízení je postup správního orgánu, jehož účelem je vydání správního rozhodnutí, jímž se v určité věci zakládají, mění nebo ruší práva a povinnosti právnických a fyzických osob.

Správní řízení je upraveno obecným předpisem zákon číslo 71/1967 Sb. novelou tohoto zákona číslo 500/2004 Sb., ve znění zákona číslo 41/2005 Sb. a zvláštními předpisy, které upravují specifika pro jednotlivé oblasti státní správy, např. stavební zákon, celní zákon, devizový zákon, živnostenský zákon, zákon o zdraví lidu, školský zákon, zákon o vysokých školách. V případě specifické úpravy platí správní řád pouze podpůrně.

Správní orgány řeší věci podle věcné příslušnosti – zákon určuje, který orgán státní správy ze soustavy orgánů státní správy rozhoduje, např. stavební úřad rozhoduje o povolení stavby. Místní příslušnost správního orgánu je určena různými hledisky, místem činnosti, místem, kde se nachází nemovitost, místem podnikání, místem trvalého pobytu, místem sídla právnické osoby nebo její organizační složky.

V případě podání nepřislušnému (věcná a místní příslušnost) správnímu orgánu je tento povinen bezodkladně toto podání usnesením postoupit příslušnému správnímu orgánu a současně uvědomit podatele o tomto postoupení.

Dožádání podle správního řádu znamená požádat jiný správní orgán o provedení úkonu, který by správní orgán, který dožádání požaduje, mohl provést pouze velice obtížně nebo za cenu neúměrných nákladů. Dožádaný správní orgán musí provést požadovaný úkon bez zbytečného odkladu maximálně ve lhůtě 30 dnů; tuto lhůtu může prodloužit pouze jemu nadřízený správní orgán. Dožádání lze také odmítnout z důvodu rozporu se zákonem nebo pro ohrožení plnění úkolů dožádaného správního orgánu. Odmítnout dožádání lze pouze s předchozím souhlasem nadřízeného správního orgánu.

Vyloučení z projednávání a rozhodování věci úřední osoby, znalce, tlumočnicka znamená, že každá osoba podílející se na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat vzhledem k poměru k účastníkům řízení, jejich zástupcům nebo projednávané věci takový zájem na výsledku řízení ve věci, pro něj lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena z řízení. Účastník řízení může rovněž namítat podjatost úřední osoby, jakmile se o ní dozví. Úřední osoba, jakmile se dozví o důvodech své podjatosti, je povinna uvědomit nadřízeného, který rozhodne o podjatosti a vyloučení z řízení a určení jiné úřední osoby. Vyloučena je také osoba, která se řízení účastnila na jiném stupni správního rozhodování.

Vedení řízení se provádí písemně, správní orgán tyto úkony provádí zaměstnanci, tito musí podle zákona zachovávat mlčenlivost, jednacím jazykem je jazyk český, cizí listiny musí účastník řízení nechat přeložit. Pokud je účastníkem řízení český občan příslušný k národnosti menšině, má nárok na tlumočnicka, kterého platí stát; to platí i o znakové řeči.

V každé věci se zakládá spis, který musí mít spisovou značku. Spis obsahuje všechny písemné materiály ve věci. O ústním jednání se pořizuje protokol, který musí obsahovat požadované náležitosti (míst, čas, popis případu, identifikaci osob. Protokol podepisuje úřední osoba.

Správní orgán doručuje písemnosti, které vyhotovil prostřednictvím obecního úřadu nebo prostřednictvím policejního orgánu příslušného podle místa doručení nebo prostřednictvím poštovní služby nebo může písemnost doručit sám. Některé důležité písemnosti vydané správním orgánem v případech, kdy to stanoví zákon se doručují do vlastních rukou. V tomto případě musí být písemný doklad, že bylo doručeno. Fyzickým osobám se doručuje na adresu v místě bydliště, právnickým osobám se doručuje na adresu

uvedenou v obchodním rejstříku. Do ciziny se doručují zásilky pokud má adresát bydliště nebo sídlo mimo území republiky prostřednictvím poštovní služby. Doručit lze také uložením pokud se adresáta nepodařilo zastihnout a to u správního orgánu, obecního úřadu nebo poštovní služby. Adresátu se oznámí, že bylo neúspěšně doručeno a kde je zásilka uložena k vyzvednutí. Překážky v doručování se řeší podle správního řádu tak, že pokud si adresát uloženou zásilku do 10 dnů nevyzvedne má se zato, že byla doručena posledním dnem této lhůty. Pokud adresát prokáže, že z vážných důvodů nemohl zásilku vyzvednout může správní orgán požádat o prominutí zmeškání úkonu. Osobám neznámého pobytu, osobám, které nejsou známy a osobám, kterým se prokazatelně nedaří doručovat lze doručit i veřejnou vyhláškou. Každý správní orgán zřizuje úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná.

Účastníci řízení a zastoupení. Účastníkem řízení je fyzická nebo právnická osoba o jejichž právech nebo povinnostech se v řízení jedná, nebo osoba u které by vydáním správního rozhodnutí mohlo dojít k zásahu do jejich práv nebo povinností, kde to stanoví zvláštní zákon, nebo osoby, které tvrdí, že by vydáním správního rozhodnutí byly dotčeny ve svých právech nebo povinnostech než se prokáže opak. Ve správním řízení mohou vystupovat pouze osoby, které mají procesní způsobilost. Fyzické osoby jednají samostatně nebo na základě zastoupení a za právnické osoby jednají statutární zástupci. Zástupcem účastníka je zákonný zástupce, opatrovník nebo zmocněnec, může být i společný. Zastoupení na základě zákona o opatrovnictví znamená, že v rozsahu v jakém nemá účastník procesní způsobilost musí být na základě ustanovení správního orgánu zastupován opatrovníkem. Zastoupení na základě plné moci znamená, že účastník si může zvolit zmocněnce a to na základě plné písemné moci, která může být udělena i do protokolu. A to jen na určitý úkon nebo na celou dobu řízení. V řízeních kde se uplatňuje společný a shodný zájem je více účastníků může být ustanoven společný zmocněnec a společný zástupce.

Ve správním řízení může dojít k zahájení řízení na návrh účastníka. Řízení je zahájeno dnem, kdy podání došlo správnímu orgánu. Návrh lze učinit písemně nebo ústně do protokolu. Z návrhu musí být jasné a srozumitelné, kdo návrh podává, o jakou věc se jedná a co účastník řízení žádá. Jestliže podání nemá požadované náležitosti vyzve správní orgán účastníka, aby vady podání odstranil.

Řízení může být zahájeno i z podnětu správního orgánu. Účastník může během jednání navrhopvat důkazy a nahlížet do spisu. Správní orgán může určit lhůty k provedení úkonu. Správní řád určuje i počítání času ve správním řízení. Ve správním řízení je rovněž možné i navrácení v předešlý čas. Navrácení v předešlý čas se rozumí prominutí zmeškaného úkonu, který je nutno provést v nejbližší době .

Správní orgán může věc odložit pokud není věcně příslušný žádný orgán. Usnesení o odložení zašle podateli.

Průběh správního řízení znamená, že správní řád poskytuje správním orgánům dostatek prostředků k zajištění řádného průběhu správního řízení. Předvolání, předvedení, předběžné opatření, dožádání, pořádkové pokuty, vykázaní z místa jednání. Správní orgán musí zajistit podklady pro vydání rozhodnutí, kdy správní orgán je povinen zjistit přesně a skutečně stav věci, na základě kterého rozhodne. Jako důkazní prostředky slouží důkaz listinou, důkaz ohledáním, důkaz svědeckou výpovědí, důkaz znaleckým posudkem, a pouze ve správním řízení čestným prohlášením.

Při vydání správního rozhodnutí někdy narazí správní orgán na řešení předběžné otázky. Jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, jež nepřísluší správnímu orgánu rozhodnout a o které nebylo dosud rozhodnuto, správní orgán si o ní může učinit úsudek, vyzve účastníka, aby dal podnět k zahájení řízení před jiným orgánem, dá podnět k zahájení řízení před jiným správním orgánem nebo jiným orgánem veřejné moci.

Přerušení řízení a zastavení řízení znamená, že správní orgán může usnesením řízení zastavit, když má účastník odstranit vady podání, správní orgán řeší předběžnou otázku, ustanovil opatrovníka, když to stanoví zákon. Jakmile odpadne překážka správní orgán pokračuje v řízení. Správní orgán může řízení zastavit usnesením, když účastník vezme návrh zpět, byla podána žádost právně nepřijatelná, žadatel neodstranil vady žádosti ve stanovené lhůtě.

Po skončení řízení vydá správní orgán rozhodnutí, které je písemné a musí obsahovat výrok, odůvodnění, poučení o odvolání. Výrok je vlastně rozhodnutí ve věci samé.

Odůvodnění obsahuje vysvětlení postupu správního orgánu při vydání rozhodnutí jeho důvody. Poučení o odvolání obsahuje informaci pro účastníka ke kterému orgánu a do, kdy se lze odvolat.

Správní rozhodnutí je individuální správní akt a dělí se na rozhodnutí konstitutivní, neboť zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti (např. rozhodnutí o povolení stavby, rozhodnutí o odstranění stavby, vydání koncese), deklaratorní, neboť správní orgán se závazně vyjadřuje k nějaké skutečnosti (povinnost nahradit škodu, právní vztah je či nikoliv). Pokud se v textu rozhodnutí správního orgánu, či usnesení objeví zřejmé nesprávnosti může tyto správní orgán opravit usnesením pokud nemění smysl rozhodnutí.

Správní orgán je při vydání rozhodnutí vázán lhůtami, předání písemného rozhodnutí orgánu pro doručení, ústním vyhlášením, vyvěšení veřejné vyhlášky. V jednoduchých případech musí správní orgán rozhodnout do 30 dnů od zahájení řízení pokud nemůže rozhodnout bezodkladně. K těmto lhůtám se připočítává až 30 dalších dnů pokud je nutné provést ústní dokazování, jde o složitý případ, provádí se dožádání u jiného orgánu.

Rozhodnutí se účastníkovi řízení oznamuje doručením písemného vyhotovení. Den doručení rozhodnutí je dnem jeho oznámení. Vzdá-li se účastník návrhu na doručení, je dnem oznámení dnem vyhlášení.

Právní moc rozhodnutí nabývá, jakmile se proti němu nelze odvolat (marně uplynula lhůta, nelze se odvolat, odvolání není přípustné). Pravomocné rozhodnutí je vykonatelné.

Nicotnost rozhodnutí a podnět k prohlášení nicotnosti. Nicotné rozhodnutí je rozhodnutí, které bylo vydáno správním orgánem, aniž toto rozhodnutí byl správní orgán oprávněn vydat nebo toto rozhodnutí obsahuje takové vady, které jej činí neuskutečnitelným. Nicotnost posuzuje soud podle správního řádu správního. Nicotnost se prohlašuje z moci úřední a kdykoliv. Účastníci řízení mohou podat návrh na prohlášení nicotnosti pokud tak neučiní sám správní orgán.

Správní orgán také rozhoduje o nákladech řízení, které jsou zejména hotové výdaje účastníků a jejich zástupců, správní poplatek, ušlý výdělek účastníků, náklady důkazů, tlumočné a odměna za zastupování.

Ve správním řízení je pamatováno i na ochranu účastníků před nečinností správního orgánu, kdy příslušný správní orgán nedodrží lhůtu pro vydání rozhodnutí. Nadřízený správní orgán může usnesením lhůtu prodloužit, rozhodnout sám ve věci, přikázat věc jinému správnímu orgánu, přikázat příslušnému správnímu orgánu, aby ve věci rozhodl.

Po vydání správního rozhodnutí může účastník řízení podat odvolání.

Odvolání musí mít náležitosti stanovené zákonem tj. proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu jej napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy. Odvolání se podává v příslušném počtu stejnopisů v odvolací lhůtě, která činí 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Odvolání má účinky odkladné až do rozhodnutí odvolacího orgánu nelze rozhodnutí proti kterému směřuje odvolání vykonat. Další účinek je přechod kompetencí k vydání rozhodnutí na vyšší správní orgán. Odvolání se podává u správního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Tento má možnost toto rozhodnutí zrušit nebo změnit a vyhovět tak odvolání pokud nebude způsobena újma dalším účastníkům nebo pokud další účastníci

s tímto postupem souhlasí. Tento způsob se nazývá autoremedura (Rozhodování orgánu správního v prvním stupni). V ostatních případech rozhoduje instančně vyšší správní orgán. Odvolací orgán napadené rozhodnutí zkoumá zda není v rozporu s právními předpisy, zda byl skutečně správně zjištěn skutečný stav, zda rozhodnutí bylo vhodné a účelné. Odvolací orgán může rozhodnutí zrušit a řízení zastavit na základě skutečností, odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí, rozhodnutí změni nebo zruší a věc vrátí k novému projednání správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal.

Právní moc a vykonatelnost rozhodnutí. Proti rozhodnutí správního odvolacího orgánu se nelze déle dovolat. Rozhodnutí tohoto odvolacího orgánu je v právní moci jestliže bylo oznámeno všem účastníkům odvolatelům. Opožděné nebo nebo nepřípustné odvolání správní orgán zamítne.

Přezkumné řízení je mimořádný opravný prostředek, kdy správní orgány z moci úřední přezkoumávají správní pravomocná rozhodnutí v případě, kdy lze oprávněně pochybovat zda toto rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právním předpisem. Provádí se na základě podnětu účastníka nebo z podnětu správního orgánu. Lze provést zkrácené přezkumné řízení, kdy pochybení lze zjistit přímo ze spisu a není nutno vysvětlení účastníků. Pokud je v přezkumném řízení rozhodnuto, že vydané rozhodnutí se měni je nutno uvést od kdy a jakým způsobem. Přezkum lze nařídít ve lhůtě dvou měsíců co se správní orgán dozvěděl o důvodech přezkumu.

Obnova řízení je dalším mimořádným opravným prostředkem, kdy řízení ukončené správním rozhodnutím v právní moci se obnoví na žádost účastníka, kdy vyšly najevo nové podstatné důkazy, bylo zrušeno rozhodnutí, které sloužilo jako podklad ve věci. Účastník může požádat o obnovu řízení ve lhůtě 3 měsíců co se dozvěděl o důvodech, ale maximálně do tří let pod vydání původního rozhodnutí.

Exekuce znamená postup proti tomu, kdo byl povinen poskytnout peněžité nebo nepeněžité plnění a dobrovolně jej neposkytl. Exekučním orgánem je správní orgán, který je k tomu oprávněn podle zákona a exekučním titulem je pravomocné rozhodnutí správního orgánu. Rozeznáváme exekuce na peněžitá plnění a na nepeněžitá plnění, exekuce provedením náhradního výkonu, exekuce přímým vynucením (vyklizením stavby, nemovitosti, bytu, místnosti, odebrání movité věci, nebo předvedením).

Soudní řád správní upravuje pravomoc a příslušnost soudů jednajících a rozhodujících ve věcech správního soudnictví, otázky organizace soudů a postavení soudců, postup soudů a účastníků řízení a dalších osob ve správním soudnictví. Účelem správního soudnictví je poskytnout soudem nebo soudy ochranu veřejných zájmů subjektivní právům fyzických i právnických osob podle zákona. Ve správním soudnictví jednají a rozhodují krajské soudy a Nejvyšší správní soud. U krajských soudů vykonávají správní soudnictví specializované senáty a specializovaní samosoudci. Soudní řád správní se dělí na jednotlivé hlavy a ty potom na části.

[Obsah](#)

Pojem a předmět občanského práva

Občanské právo tvoří souhrn právních norem, které stanoví osobní a majetkový status subjektů, upravují základní majetkové poměry mezi subjekty, právní zásady kterými se řídí fyzické a právnické osoby ve svých vzájemných osobních a majetkových vztazích, které jsou založeny na vzájemně rovném postavení, jakož i sankce za porušení subjektivních práv a povinností z těchto vztahů vyplývajících.

Občanské právo tvoří obecný základ dalších odvětví soukromého práva. V určitých ohledech je dokonce základem celého právního řádu.

Pramenem občanského práva je především Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod, dále občanský zákoník, autorský zákon, zákon o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, zákon o užitných vzorech, zákon o vlastnictví bytů, zákon o nájmu a podnájmu nebytových prostor a další.

Obsah občanského práva tvoří právní normy uspořádané do určitých skupin norem, rozeznáváme obecnou část a část zvláštní.

Obecná část vymezuje základní otázky a prvky společné pro všechny části občanského práva, pojem a prvky občansko právních vztahů, zásady občanského práva, vymezení občansko právních skutečností, občansko právní úkony aj.

Zvláštní část potom zahrnuje speciální oblasti občansko právní regulace, které jsou věcná práva, závazková práva, dědické právo, práva osobnostní, práva osobně majetková.

Základní principy občanského práva chápeme jako interpretační a aplikační pomůcky pro výklad daného právního odvětví.

Jako tradiční a nesporné jsou tyto zásady, zachování dobrých mravů tedy uplatňování pravidel slušnosti, zásada právní jistoty vše se musí konat dle práva a v mezích práva, dovoleno je vše, co není zakázáno tedy minimalizace státních zásahů a naopak maximum osobní svobody, smluvní volnost, zásada zákazu zneužívání občanských práv tj. subjektivním právům občanů jsou dány určité formální i faktické meze.

Věcná práva tak označujeme práva, která se vážou k ovládnutí věcí. Je to ovládnutí přímé nezprostředkované a jde o absolutní práva působí vůči všem. Předmětem jsou věci v právním smyslu, individuálně určené.

V tomto pojetí je k vlastnickým právům zařazováno právo vlastnické, spoluvlastnické, právo držby a práva k věcem cizím, což jsou právo zástavní, podzástavní, zadržovací, věcná břemena. Předmětem věcných práv je tedy věc movitá nebo nemovitá, pouze věc movitá může být předmětem práva zadržovacího a jen nemovitost může být předmětem práva z věcného břemene.

Vlastnické právo znamená právem zakotvenou možnost vlastníka v mezích stanovenou právním řádem držet a užívat a nakládat věcmi podle své úvahy a ve svém zájmu. Vlastnické právo je chráněno Ústavou, Listinou základních práv a svobod. Nabývání vlastnictví je ústavně zaručené právo občanů s výjimkami stanovenými zákonem. (ložiska nerostů, léčivé prameny, ložiska nerostů). Nebo zákon stanoví určitá omezení pro některé věci (zbraně, léky, jedy, drogy, výbušniny aj.).

Výkon vlastnických práv však také vlastníky zavazuje k tomu, že nesmí zneužívat svých vlastních vlastnických práv nad míru danou zákonem a na újmu výkonu vlastnických práv jiných vlastníků nebo v rozporu se zákonem, životní prostředí, přírodu, lidské zdraví aj.

Pokud zkoumáme obsah vlastnického práva vidíme tedy, že vlastnictví v sobě zahrnuje subjektivní práva vlastníka tj. právo věc užívat realizaci užitné hodnoty věci a brání si přírůstku dané věci, právo s věcí disponovat nakládat a rozhodovat o věci právně i fakticky a dále právo věc držet mít věc u sebe držet věc disponovat s věcí.

Vlastnické právo může vlastník vykonávat aktivně jednáním tak i pasivně nekonáním nečinností.

Omezení vlastnického práva vyplývá tedy ze zákona nebo z rozhodnutí soudu dále rozhodnutí správního orgánu nebo i z úkonů samotného vlastníka.

Možnost použít věc bez souhlasu vlastníka je možné pouze v těchto případech stav nouze nebo naléhavý veřejný zájem, zvláštní právní předpisy a vyvlastnění. Vyvlastnění je nucený přechod vlastnických práv na stát a to na základě úředního rozhodnutí, které vydává

správní orgán a je přezkoumatelné soudem. Je možné pouze na základě zákona z důvodu veřejného zájmu a za náhradu.

Nabývání vlastnictví může docházet různými způsoby tj. na základě různých právních skutečností. Originálním způsobem věc je nově vytvořena, vznikla rozdělením věcí. Odvozeným způsobem odvození vlastnictví od právního předchůdce. (koupě, darování, děděním).

Právní tituly nabývání vlastnictví smlouvou (kupní, darovací, směnnou). Pro posuzování nabytí vlastnictví k věci je důležité zda se jedná o věc movitou nebo nemovitou. V případě věci movité je to okamžik převzetí věci, smlouva může stanovit něco jiného.

V případě nemovitých věcí je k nabytí vlastnictví vyžadován vklad vlastnictví do katastru nemovitostí. Děděním rovněž způsob nabývání vlastnictví k věcem. Rozhodnutím státního orgánu (soud, státní správa). Nabývání vlastnictví na základě jiných skutečností (k přírůstkům věci, přisvojením). Nabývání vlastnictví vydržením. Vydáním zákona.

Zánik vlastnictví nastává rovněž na základě různých právních skutečností, kdy rozeznáváme zánik absolutní, jedno vlastnictví zanikne a jiné k téže věci nevznikne (věc je zničena, spotřebována). Relativní zánik, kdy vlastnictví zaniká původnímu vlastníkov, ale současně je nabývá někdo jiný.

Naše právo nezná pojem věci bez pána, neboť svého vlastníka měly i věci ztracené, opuštěné a skryté. Ztracená věc má svého vlastníka, ale ten s touto věcí nemůže disponovat, neboť je ztracená. Opuštěná věc svého vlastníka nemá, neboť tento dal najevo jednání, že věc již nechce. Skrytá věc je věcí která nezná vlastníka a je patrné, že vlastník tuto věc schoval před nebezpečím lidově poklad. Do této skupiny patří obecně i archeologické nálezy. Pokud někdo najde opuštěnou nebo ztracenou věc musí ji odevzdat a to vlastníkov nebo na příslušný obecní úřad. Pokud si nálezce věc ponechá vzniká na jeho straně bezdůvodné obohacení. Věc je uložena na obecním úřadě a vlastník se může do jednoho roku o věc přihlásit. Pokud se nepřihlásí vlastník propadá věc státu. U věci skrytých musí nálezce rovněž věc odevzdat na obecní úřad, neboť v okamžiku nálezu je tato věc majetkem státu. Nálezce má nárok na náhradu nutných nákladů a na nálezné ve výši 10 % ceny nálezu. Pro uplatnění nároku na nálezné j stanovena tříletá promlčecí lhůta.

Spoluvlastnictví znamená, že jedna věc může být ve vlastnictví pouze jedné osoby, ale i několika. Občanský zákoník upravuje dvě formy spoluvlastnictví podílové a společné jmění manželů. Podílové spoluvlastnictví je právní vztah mezi několika osobami, kterým svědčí společně vlastnictví k věci (movité, nemovité).

Podílové spoluvlastnictví vzniká na základě rozhodnutí soudu, ustanovení zákona, právního úkonu.

Proto je výkon jejich vlastnických práv omezen spoluvlastnickými podíly k věci. Povaha spoluvlastnických podílů, kdy se ve skutečnosti jedná o ideální podíly, které označují míru práv a povinností, která přísluší jednotlivým spoluvlastníkům. Vlastnictví podílu jednotlivým spoluvlastníkům zajišťuje účast na výkonu práv a povinností vlastníka, účast na příjmech plynoucích ze spoluvlastnictví, podíl na nákladech na věc ve spoluvlastnictví. Výše uvedené se řídí velikostí spoluvlastnických podílů. Zákon preferuje dohodu spoluvlastníků, ale pokud se spoluvlastníci nedohodnou platí princip majorizace, kdy menšina se musí podříditi většině měřeno velikosti jednotlivých spoluvlastnických podílů.

Pokud někdo s výsledkem hlasování spoluvlastníků nesouhlasí a jde o důležitou změnu společné věci může se obrátit na soud. Skutečnost co je důležitá změna neřeší zákon, ale soudní praxe.

Ke svému spoluvlastnickému podílu má každý spoluvlastník dispoziční oprávnění, že o tomto spoluvlastnickém podílu rozhoduje samostatně (dědění, zástava aj.) ovšem v případě

prodeje mají ostatní spoluvlastníci předkupní právo. To znamená, že v případě prodeje musí být spoluvlastnický podíl nabídnut ostatním spoluvlastníkům za podmínek, za kterých má být převeden na jiného. Pokud ostatní spoluvlastníci svého práva nevyužijí může být převeden spoluvlastnický podíl na jiného zájemce. Výjimka z této povinnosti je když spoluvlastník hodlá převést svůj podíl na osobu blízkou ve smyslu občanského zákoníku. Lhůta pro vyjádření spoluvlastníků je u nemovitostí dva měsíce.

Ve spoluvlastnickém vztahu je setrvání dobrovolné, nikdo nemůže být nucen. Na ukončení spoluvlastnického vztahu se mohou spoluvlastníci dohodnout u movité věci lze i ústně, ale u nemovitostí pouze písemně s následným vkladem do katastru nemovitostí. Pokud není dohoda mezi spoluvlastníky možná rozhodne na návrh některého ze spoluvlastníků soud. Možnosti soudu jsou následující reálné rozdělení věci podle výše jednotlivých podílů. V praxi ovšem málo pravděpodobný případ, neboť to neumožňuje zpravidla charakter věci. Reálnější případ je příkázáním věci jednomu ze spoluvlastníků za přiměřenou náhradu dalším spoluvlastníkům. Další možnost je prodej věci a rozdělení výtěžku podle prodeje.

Společné jmění manželů je další forma spoluvlastnictví je možné pouze mezi manželi, kteří jsou si navzájem rovni v majetkových vztazích a že se rovnocenným dílem podílejí na nabývání a udržování společných věcí. Společné jmění může vzniknout pouze mezi manželi a po dobu trvání manželství nejsou určeny podíly, každý z manželů je úplným vlastníkem věci a k určení podílů dochází až při zániku společného jmění manželů SJM a to jeho vypořádáním. Zákon umožňuje možnost uzavřít manželskou smlouvu nebo svatební smlouvu jde o smlouvu upravující budoucí majetkové poměry (majetkové vztahy v manželství). Pro tyto typy smluv vyžaduje zákon formu notářského zápisu. Účinky této dohody nastanou až okamžikem uzavření manželství.

Společné jmění manželů tvoří ze zákona majetek nabytý v manželství jedním z manželů nebo oběma manželi. Zákon říká co do společného jmění manželů patří a co nikoliv. Nicméně je umožněna široká smluvní volnost dispozice s majetkem a je tedy možné majetek, který je ze SJM vyloučen do něj smlouvou zahrnout a naopak.

Ze SJM jsou vyloučeny věci vrácené v restituci jednomu z manželů, dědictví, či dar jednomu z manželů, dluhy na majetku patřící pouze jednomu z manželů, věci sloužící osobní potřebě jednomu z manželů. Samozřejmě smlouvou mezi manželi lze upravit odchýlně.

Během manželství mohou manželé uzavřít písemně formou notářského zápisu dohodu o zúžení nebo rozšíření SJM.

Také soud může na návrh některého z manželů z vážných důvodů zúžit nikoliv rozšířit SJM. Důvodem je podnikání některého z manželů, nezřízený život aj. Vrátit zpět tuto situaci může opět pouze soud.

Obsahem společného jmění jsou vzájemná práva a povinnosti manželů v jejich majetkovém vztahu. Oba jsou vlastníky každé společné věci, přičemž právo jednoho z nich je omezeno právem druhého manžela. Práva a povinnosti ze společného jmění vykonávají oba manželé společně, věci společně užívají, hradí náklady na jejich údržbu apod. O způsobu užívání společného jmění manželů se manželé mají dohodnout. Pokud mezi nimi nedojde k dohodě, rozhodne na základě žaloby jednoho z nich soud. Běžné záležitosti ve věci společného majetku mohou vyřizovat běžně každý z manželů, aniž potřebuje souhlas druhého manžela. (nákupy, oprava spotřebiče, pořízení běžných věcí). Pokud jde o záležitosti nikoliv běžné potřebuje každý z manželů souhlas druhého manžela. (Použití SJM k podnikání). Společné jmění manželů zaniká v naprosté většině případů se zánikem manželství (rozvodem, smrtí, prohlášením za mrtvého, ze zákona prohlášením konkursu, propadnutím majetku). Po zániku SJM dochází k jeho vypořádání písemnou dohodou mezi manželi, dohodou

manžela s příslušným subjektem – FÚ, nebo na základě rozhodnutí soudu, ze zákona uplynutím doby.

V občanském zákoníku je upraven rovněž právní institut držby, neboť souvisí s vlastnictvím. Jedním ze základních oprávnění vlastníka věci je tuto věc držet, tedy držba věci. Věc však může držet i ten, kdo vlastníkem není. Držet lze věc movitou i nemovitou a držitelem může být jako u vlastníka osoba fyzická i právnická. Pro držbu věci v právním smyslu je třeba, aby byly splněny dvě základní podmínky. Tj. držitel věc má u sebe přímo ji ovládat, má tuto věc ve své moci. Samozřejmě má i příslušenství věci, které k věci patří, tvoří s ní celek. Druhá podmínka spočívá ve skutečnosti, že držitel nakládá s věcí jako s vlastní, neboť se domnívá, že věc mu patří. Stav, kdy držitel věc sice ovládat, ale chybí zde prvek vlastnictví se nazývá detence, nikoliv držba a osoba detentor. Držitel věci může být oprávněný a neoprávněný. Oprávněný držitel drží věc v dobré víře, že mu patří a může se domáhat ochrany podobně jako vlastník a má rovněž nárok na výnos a vlastnictví plodů a užitků věci, které jsou od věci odděleny.

Neoprávněný držitel tato práva nemá. Jenom oprávněný držitel může nabýt vydržením vlastnické právo k věci. Podmínkou vydržení je kromě předpokladu, že jde o držbu oprávněnou nepřetržitý výkon držby po dobu tří let u věci movité a deseti let u věci nemovité.

Ochrana vlastnictví je velice důležitá, neboť svědčí jednomu ze základních lidských práv a proto j tomuto problému věnuje náš právní řád značnou pozornost a právní ochranu. Ochrana vlastnictví je možná několika způsoby. Jednou z možností je svépomoc, k níž je oprávněn vlastník, kterému hrozí bezprostřední ohrožení vlastnického práva a obrana svépomocí musí být přiměřená. Tento způsob ochrany vlastnického práva sebou nese riziko, že vlastník vybočí ze zákonných mezí, neboť pocit ohrožení je značně subjektivní a vlastník se může dopustit naopak porušení zákona, neboť vzít právo do svých rukou může vlastník učinit zcela výjimečně. Další možností je ochrana garantovaná orgánem státní správy. Nejčastěji jde o případy narušení pokojného stavu a příslušným orgánem státní správy je obecní úřad. Nejdůležitějším prostředkem ochrany vlastnických práv je ochrana soudní tj. vlastnické žaloby. Žaloba na vydání věci, kdy smyslem je uložit žalovanému povinnost, aby neoprávněně zadržovanou věc vydal. Dalším typem žaloby je žaloba na zdržení se jednání – žaloba zápůrčí. Tato je na místě, když někdo do vlastnických práv zasahuje neoprávněným způsobem. Smyslem je, aby žalovanému bylo uloženo do vlastnických práv nezasahovat. Tyto žaloby se týkají nejčastěji sousedských sporů, tedy porušení vlastnických práv, neboli imisí. Imise je takový výkon vlastnických práv, kterým se zasahuje nepřiměřeně do cizího vlastnického práva. V praxi jde o zásah nad míru nepřiměřenou poměrům obtěžovat hlukem, zápachem, odpady, stíněním vibracemi, světlem, chovem zvířat, pěstováním rostlin apod.

Zánik vlastnického práva spolu se zánikem věcí, jejich zničením, zapracováním do jiné věci, dále tím, že vlastník věc opustí a dá najevo svoji vůli dále věc nevlastnit, ztrátou věci. Dalšími případy je smrt vlastníka, smlouva, vydržením, soudním rozhodnutím.

Věcná práva k věci cizí vždy znamená určité zatížení, omezení práv vlastníky. Jsou spojena vždy se subjektivním právem a to nejčastěji s vlastnickým právem. Dalším charakteristickým rysem těchto práv je skutečnost, že s převodem vlastnictví věci se současně převádí i břemeno, které na věci vázne. Mezi věcná práva k věci cizí můžeme zařadit. Věcná břemena, zástavní právo, podzástavní právo, zadržovací právo. Věcná břemena znamenají omezení vlastnického práva vlastníka nemovité věci ve prospěch jiné osoby a to tak, že tento vlastník je povinen něco strpět, něčeho se zdržet, či něco vykonat. Taková práva jsou spojena s vlastnictvím určité věci nebo náležejí určité osobě. Věcná břemena vznikají smlouvou, děděním, rozhodnutím státního orgánu, vydržením, nebo přímo ze zákona. Smlouva o zřízení věcného břemena musí být písemná jinak je neplatná.

Protože věcná břemena se týkají nemovitostí musí být vložena rovněž do katastru nemovitostí. K zániku věcných břemen dochází smrtí osoby, zánikem nemovitosti, rozhodnutím soudu. Zástavní právo slouží k zajištění pohledávky s příslušenstvím tak, že v případě nesplnění je zástavní věřitel oprávněn se domáhat uspokojení ze zastavené věci. Zástavní právo vzniká smlouvou, přímo ze zákona, při exekuci (soudcovské zástavní právo). Zástavní právo vzniká k věci movité i nemovité. Zastavit lze i spoluvlastnický podíl k věci bez souhlasu ostatních spoluvlastníků. Výhoda zástavního práva je princip priority. Výhoda uspokojení určitého věřitele. Movité věci musí být odevzdány věřiteli a u nemovitostí vyžaduje zákon zapsání zástavy do katastru nemovitostí. Nejlépe je sepsat smlouvu formou notářského zápisu, která se uloží do rejstříku zástav. Pokud dlužník nesplní dobrovolně svoji pohledávku může se věřitel rozhodnout, že k uspokojení své splatné pohledávky dojde realizací zástavy. Může se rozhodnout i pro další způsoby např. srážky ze mzdy. Uspokojení ze zástavy znamená, že se zástava prodá ve veřejné dražbě nebo soudním prodejem zástavy a výtěžek se použije ve prospěch věřitele. Podmínky a způsob provádění dražeb upravuje zákon o veřejných dražbách. Tyto zákon rozděluje na dobrovolné a nedobrovolné. Práva dlužníka musí být také zajištěna a proto dlužník může dražbu napadnout žalobou o nepřipustnosti prodeje zástavy. Zástavní právo zanikne nejčastěji splacením pohledávky, dohodou stran, zpeněžením zástavy, zničením zástavy apod.

Zadržovací právo je možné uplatnit pouze u věcí movitých. Umožňuje věřiteli uspokojit přednostně z výtěžku ze zadržované věci při výkonu soudního rozhodnutí svoji pohledávku před jinými věřiteli. Zadržovací právo zanikne uspokojením zajištěné pohledávky nebo poskytnutím dostatečné jistoty. Zadržet nelze věc odňatou svépomocí nebo lstí.

Závazkové právo upravuje společenské vztahy, ze kterých vzniká jedné straně věřiteli určité právo na plnění (pohledávka) a druhé straně povinnost dlužníka svůj závazek (dluh) splnit. Pod pojmem závazek chápeme vztah mezi věřitelem a dlužníkem tedy občanskoprávní vztah a dále jako povinnost pro dlužníka, která z tohoto vztahu pro někoho vyplývá. K závazkovému právu patří pojmy pohledávka, což značí právo něco po někom požadovat, nějaké plnění, něco konat, dát. Dluh je povinnost poskytnout druhému účastníku právního vztahu nějaké plnění, něco vykonat, dát, strpět, zdržet se něčeho. Věřitelem je osoba, která má pohledávku, dlužníkem ten, kdo má dluh. Občanskoprávní závazky vznikají ze smluv uzavřených mezi stranami, z porušení právní povinnosti, z jiných zavazovacích důvodů. Závazky můžeme dělit na jednoduché, společné, solidární, nedílné, závazky ve prospěch třetího.

Jednoduchý závazek je takový, kdy na každé straně závazkového vztahu vystupuje pouze jeden subjekt. O společných závazcích mluvíme pokud na straně závazku vystupuje více subjektů, které můžeme rozdělit na dílčí. Jedna ze stran je povinna plnit pouze určitou část závazku. Solidární závazek je takový, kdy dlužníci jsou povinni plnit rukou společnou a nerozdílnou. Věřitelé jsou oprávněni požadovat plnění od kteréhokoliv dlužníka. Závazky ve prospěch třetích osob vznikají smlouvou, kdy se dlužník zavazuje plnit dluh třetí osobě. Nedílné závazky jsou takové, kdy předmět plnění je nedělitelný a musí být splněn najednou a celý nikoliv podle podílů. Závazkové právní vztahy vznikají obdobně jako občanskoprávní vztahy tedy z právních, ale i z protiprávních úkonů a z rozhodnutí soudů, či jiných státních orgánů. Nejčastějším případem jsou právní úkony, tedy smlouvy, přičemž smluvní závazkové právo spočívá na určitých zásadách.

Tyto zásady jsou smluvní volnosti stran, ochrana dobré víry, smlouvy musí být plněny, někdy povinnost uzavřít smlouvu. Závazkové vztahy rovněž vznikají z právních událostí, nebo z protiprávních úkonů. Pokud jde o smlouvy jsou nejčastější příčinou vzniku závazků a smlouvy mají různé složky důležitosti. Tedy rozlišujeme podstatné složky, neboť bez těchto náležitostí nemohou smlouvy vzniknout, kdo, komu, co a za jakou cenu prodává.

Obvyklé náležitosti uvádějí se ve smlouvách, ale nejsou nezbytné. Nahodilé složky ve smlouvě nemusí být.

Ke zvýšení právní jistoty účastníků závazkových vztahů stanoví občanské právo určité specifické prostředky k usnadnění uspokojení věřitelů. Mluvíme o zajištění závazků. Tyto prostředky jsou. Smluvní pokuta, ručení, dohoda o srážkách ze mzdy a jiných příjmů, zástavní smlouva, složení do notářské úschovy, zajišťovací převod práva, postoupení pohledávky, uznání dluhu. Pro zajišťovací instituty je charakteristické, že v důsledku zajištění hlavního závazku vzniká závazek vedlejší, který existuje vedle závazku hlavního a tento vedlejší závazek slouží k usnadnění důkazní situace, která zlepšuje postavení věřitele v případě vymáhání hlavního závazku soudní cestou, vytváření tlaku na dlužníka spojený se sankčním postihem v případě porušení povinností z hlavního závazku, vytváření podpůrného zdroje k uspokojení pohledávky věřitele v případě, že hlavní závazek nebude splněn řádně a včas.

Smluvní pokuta zavazuje účastníka závazku, který porušil smluvní povinnost, zaplatit druhému účastníku pokutu ve sjednané výši, i když oprávněnému nevznikne z porušení závazku žádná škoda.

Ručení představuje závazek třetí osoby (ručitele) vůči věřiteli, že převezme na sebe povinnost uspokojit věřitelovu pohledávku pokud tuto dlužník dobrovolně neuspokojí.

Dohoda o srážkách ze mzdy nebo jiných příjmů uzavřená mezi věřitelem a dlužníkem znamená, že se ukládá plátcí mzdy dlužníka, aby prováděl z jeho příjmu dohodnuté srážky a odváděl je přímo věřiteli. Zástavní smlouva slouží rovněž k zajištění závazků musí být písemná.

Složení do notářské úschovy je možné pokud to připouští povaha věci. Plnění je zajištěno složením do notářské úschovy.

Zajišťovací převod práva znamenají přechod práva nebo pohledávky, kterou nabídne dlužník věřiteli jako záruku za splnění dluhu. Uznání dluhu provedené dlužníkem písemně s uvedením právního důvodu a výše dluhu zakládá domněnku, že v době uznání dluhu dluh trval a současně se zakládá nový běh promlčecí lhůty.

Změny závazků znamenají, že občanskoprávní závazek není po celou dobu neměnný, ale naopak tyto závazky jsou charakteristické tím, že se mohou adaptovat na změny společenské, či ekonomické. Z právního hlediska mohou nastat změny závazků tehdy, jestliže nastane právní skutečnost, se kterou zákon spojuje změnu některých prvků závazku, nikoliv zánik závazku jako takového.

Změny závazku mohou být v subjektech, změny v obsahu, či předmětu závazku. Změna subjektů může nastat v důsledku rozhodnutí státního orgánu, správního orgánu a dále z obecných důvodů, postoupení pohledávky, převzetí dluhu, přistoupení k závazku, převzetí plnění, poukázku a poukázku na cenné papíry.

Postoupení pohledávky znamená změnu v osobě věřitele na základě písemné smlouvy. Věřitel může i bez souhlasu dlužníka postoupit pohledávku někomu jinému. Smlouva je uzavřena původním věřitelem s dalším subjektem, který nastupuje na jeho místo. Dlužník není informován, neboť změna věřitele se dlužníka nedotýká. Všechny prvky podmínky závazkového vztahu zůstávají nezměněny. Smlouva musí být písemná pohledávka může být postoupena bezplatně i úplatně. Nelze však postoupit pohledávku , když postoupení odporuje dohodě s dlužníkem. Při uzavření smlouvy si dlužník vymíní, že pohledávka nebude postupována. Dále nelze postupovat ze zákona některé pohledávky zpravidla takové, které zanikají smrtí věřitele. (bolestné, ztížení společenského uplatnění aj).

Převzetí dluhu zde dochází ke změně v osobě dlužníka, kdy původní dlužník přestává být subjektem závazkového vztahu a ne jeho místo nastupuje nový dlužník. K převzetí dluhu dochází písemnou smlouvou, kterou uzavírá původní dlužník s třetí osobou, ale ke smlouvě

musí dát věřitel souhlas třeba i ústní. Věřitel není účastníkem této smlouvy. Dluh může být převzat i z části.

Přistoupení k závazku je obdoba převzetí dluhu je důsledkem uzavřené písemné smlouvy s tím rozdílem, že nový dlužník je povinen plnit dluh s původním dlužníkem společně a nerozdílně. Smlouvu, která musí být písemná uzavírá věřitel s dalším dlužníkem bez souhlasu dlužníka původního.

Převzetí plnění znamená vztah mezi dlužníkem a dalším subjektem, který přebírá plnění. Pro věřitele to neznamená žádná práva a povinnosti. Nový dlužník má povinnost pouze vůči původnímu dlužníkovi.

Poukázka může být použita k zaplacení dluhu nebo poskytnutí úvěru. Jde o trojstranný právní vztah. Zvláštním případem poukázky je poukázka na cenné papíry.

Změny v obsahu závazkových právních vztahů jsou ovládány principem smluvní svobody. Dohodou lze změnit obsah stávajících smluvních vztahů. Ke změně může rovněž dojít i porušením právní povinnosti.

Prodlení dlužníka. Dlužník se dostává do prodlení pokud nesplní svůj závazek řádně a včas. Pokud dlužník svůj dluh neplní ve stanoveném termínu může věřitel od smlouvy odstoupit musí, ale dlužníkovi poskytnout dodatečnou lhůtu ke splnění. Délka lhůta je odvislá na povaze závazku. Odstoupení od smlouvy je jednostranný právní úkon, kterým se smlouva ruší od samého počátku. Práva a povinnosti z této smlouvy zanikají. Pokud je dlužník v prodlení náleží věřiteli úroky z prodlení, které jsou stanoveny zákonem a jsou odvislé od diskontní sazby ČNB. Pokud jde o prodlení s vrácením věci nese dlužník odpovědnost za ztrátu, poškození nebo zničení věci a musí nahradit věřiteli škodu.

Prodlení věřitele nastává pokud věřitel nepřijme od dlužníka řádně nabídnuté plnění a nebo také neposkytne dlužníkovi potřebnou součinnost. Rovněž také v případě, když dlužníkovi neposkytne potvrzení o zaplacení dluhu. Pokud je věřitel v prodlení jeho pohledávka nezaniká, ale musí nahradit dlužníkovi škodu, která tomuto v důsledku prodlení věřitele vznikla. Odpovědnost za ztrátu, poškození, zničení věcí v době svého prodlení nese věřitel.

Zánik závazkových vztahů nastává, když nastane určitá právní skutečnost se kterou zákon takový zánik spojuje. Závazky zanikají právními úkony jednostrannými, dvojstrannými, na základě událostí a rovněž v důsledku rozhodnutí státního orgánu. Nejčastějším důvodem zániku závazku je právní úkon a to dlužníka, který plní dluh a úkon věřitele, který plnění dlužníka přijímá. Závazek je splněn pouze tehdy, když bylo splněno řádně a včas. Plní především dlužník někdy pouze dlužník. Splnit závazek může i zástupce dlužníka a někdy musí splnit povinnost i další osoby ručitel závazku. Plnit místo dlužníka může také pojišťovna. Právo přijmout a povinnost přijmout plnění od dlužníka má především věřitel. Mohou to být zástupci věřitele smluvní a zákonný. Někdy může dojít ze strany dlužníka i k plnění záměnou pokud to umožňuje dohoda mezi dlužníkem a věřitelem. Věřitel musí přijmout i částečné plnění. Někdy dochází k plnění po splátkách a může být dohodnuta i ztráta splátek soudně nebo dohodou. Doba splnění může být dohodnuta, stanovena v soudním rozhodnutí, právním předpisem. Pokud tak není musí plnit dlužník na požádání věřitele. Místo splnění je stanoveno zpravidla dohodou mezi dlužníkem a věřitelem.

Uložení do úřední úschovy je další možností splnění závazku, ale povaha pohledávky musí umožnit uložení (věc movitá, peníze,). Soud může odmítnout přijetí plnění do úschovy pokud nemá k úschově patřičné podmínky. Dále jsou to důležité důvody na straně věřitele pro něž nemůže dlužník plnit věřiteli. Věřitel je dlužníkovi neznám, je nepřítomen v dohodnuté době, dlužník má pochybnosti kdo je věřitelem aj. Nutné náklady spojené s úschovou nese věřitel. Zánik závazku nastane tím, že soud přijme předmět plnění do úschovy. Odstoupení od smlouvy je další možnost zániku závazku, kdy účastník platně odstoupí od smlouvy.

Od smlouvy lze odstoupit pokud to stanoví zákon nebo dohoda stran. Dalšími důvody jsou omyl, tiseň, nemožnost plnění. Pokud byla smlouva uzavřena písemně je nutno odstoupení od smlouvy rovněž učinit písemně.

Zánik závazku dohodou v podstatě znamená, že dlužník s věřitelem se dohodnou, že věřitel se vzdává svého práva nebo, že dlužníkovi promíjí dluh. Pro platnost této dohody je v zájmu právní jistoty účastníků předepsaná písemná forma.

Závazek zaniká také pokud se strany dohodnou na nahrazení původního závazku závazkem novým tak zvaná novace. Rovněž narovnání je způsob jak nahradit neshody ve vzájemných právech a povinnostech. Narovnáním vzniká nový závazek, který nahrazuje závazek původní.

Nemožnost plnění je zánik závazku v důsledku právní události. Po vzniku závazku se jeho splnění stane nemožným (smrt dlužníka v případě bolestného, uplynutím doby, věc byla zničena.) Právní nemožnost plnění – rovná se nedovolenost plnění. Je nutno rozlišovat zaviněnou či nezaviněnou nemožnost plnění dlužníkem. Pak půjde ze strany věřitele o náhradu škody, či vydání bezdůvodného obohacení. Práva a povinnosti rovněž zaniknou uplynutím doby na kterou byla sjednána.

Splynutím zaniká závazek tehdy, když dojde ke spojení subjektu na straně dlužnické a věřitelské čímž daný závazek ztrácí svůj smysl.

Započtení a započtení dohodou dojde k zániku závazku, kdy jedna strana jednostranně započte svoji vzájemnou pohledávku vůči straně druhé k úhradě svého dluhu u věřitele. Dohodou dojde k započtení vzájemných závazků i promlčených.

Závazek může zaniknout i výpovědí, což je jednostranný právní úkon. Závazek zanikne výpovědí po uplynutí výpovědní lhůty, kterou stanoví dohoda nebo zákon.

Smluvní typy dle občanského zákoníku jsou smlouva o smlouvě budoucí, kupní smlouva, směnná smlouva, darovací smlouva, smlouva o dílo, smlouva o půjčce, smlouva o výpůjčce, nájemní smlouva, příkazní smlouva, smlouva o obstarání věcí, smlouva o úschově, jednatelství bez příkazu, smlouva o ubytování, smlouva o přepravě, smlouva o přepravě nákladu, smlouva zprostředkovatelská, smlouva o vkladu, smlouva pojistná, smlouva o sdružení, smlouva o důchodu, sázka a hra, veřejná soutěž, veřejný příslib, cestovní smlouva.

Smlouva o smlouvě budoucí musí být písemná a jejím smyslem je uzavřít v budoucnu smlouvu za stavu, kdy účastníkům ještě nejsou známy všechny potřebné skutečnosti náležitosti smlouvy, aby mohla být rovnou uzavřena smlouva sama. Smlouva o smlouvě budoucí musí obsahovat všechny podstatné náležitosti smlouvy, která má být v budoucnu uzavřena. Podstatní náležitosti jsou účastníci, předmět smlouvy, cena termín aj. Pokud byla uzavřena smlouva o smlouvě budoucí vzniká účastníkům povinnost uzavřít v budoucnu smlouvu. Pokud nebude smlouva uzavřena může vůli některého z účastníků nahradit soud svým rozhodnutím. Účastníci si mohou dohodnou ve smlouvě změnu poměrů, což znamená pokud se podstatně změny poměry na straně nějakého účastníka nelze na něm spravedlivě požadovat uzavření smlouvy.

Kupní smlouva zakládá povinnost prodávajícího odevzdat kupujícímu koupenou věc a povinnost kupujícího koupenou věc převzít a zaplatit prodávajícímu dohodnutou kupní cenu. Předmětem smlouvy může být věc movitá i nemovitá rovněž i podíl na věci, nikoliv však reálnou část, neboť tato část není věcí ve smyslu práva. Podstatnou náležitostí smlouvy jsou účastníci, předmět smlouvy, termín plnění, cena nebo způsob jejího určení. Předmětem smlouvy nemohou být peníze jako platidlo, ale peníze jako numismatická hodnota ano. Kupní cena je ve většině případů stanovena dohodou. V současné době až na výjimky neplatí státní regulace cen. Základní povinností prodávajícího je předat věc kupujícímu tak, aby na kupujícího přešlo právo vlastnické. Kupní cena se může hradit různými způsoby, ale

nejčastěji z ruky do ruky. Lze dohodnout prodej na splátky i na úvěr. V obchodě platí, že smlouva je uzavřena v okamžiku, kdy kupující zboží zaplatí u pokladny. Vlastnické právo přechází na kupujícího podle toho zda jde o koupi věci movité, či nemovité. Zde dochází k přechodu vlastnického práva vkladem do katastru nemovitostí.

Ve smlouvě lze sjednat rovněž výhradu vlastnictví, což znamená, že vlastnické právo přejde na kupujícího až po splnění nějaké podmínky např. úplném zaplacení kupní ceny. V kupní smlouvě lze rovněž sjednat předkupní právo, což znamená, že kupující v případě, že se rozhodne někdy v budoucnu koupit věc prodat musí tuto věc nabídnout prodávajícímu za stejných podmínek. Další možností je sjednat právo zpětné koupě. Nutno sjednat písemně znamená, že prodávající má právo požadovat, aby mu věc byla vrácena pokud vrátí kupujícímu peníze za kupní cenu. Musí být sjednána doba po kterou toto ujednání platí. Další možností je sjednat prodej koupě na zkoušku. V tomto případě je sjednána doba podmínka, kdy kupující předmět koupě schválí. Rovněž je možno sjednat v kupní smlouvě písemně výhradu lepšího kupce. Kupní smlouva je platně uzavřena, ale čeká se na vyjádření prodávajícího zda nenašel během nějaké doby lepšího kupce. Velice důležité podle občanského zákoníku je, že předmět prodeje musí být kupujícímu odevzdán v obvyklé jakosti a s užitnými vlastnostmi podle povahy věci nebo vlastnostmi očekávanými nebo výrobcem popisovanými. Kupující má právo, aby věc byla před ním přezkoumána nebo předvedena pokud to povaha věci umožňuje. Pokud má věc rozpor s kupní smlouvou vlastnosti nejsou ve shodě s kupní smlouvou má kupující právo na urychlené a bezplatné odstranění vady a to výměnou za jinou věc nebo odstraněním vady. Pokud to není možné má nárok na přiměřenou slevu s ceny nebo má možnost od smlouvy odstoupit. Někdy se vady zboží projeví během záruky. Záruka znamená, že prodávající odpovídá za vady věci, které se jeví jako rozpor s kupní smlouvou v době po převzetí věci (záruční době). Při prodeji spotřebního zboží je záruka 24 měsíců, potraviny mají záruku 8 dní, krmiva tři týdny, prodej zvířat znamená záruku 6 týdnů. Prodávající může poskytnout kupujícímu jednorázově delší záruku nikoliv kratší. Záruka se nevztahuje na zboží opotřebované, rychle se kazící aj. Prodávající je povinen vydat kupujícímu písemný záruční list, který musí obsahovat určité náležitosti firmu, sídlo, IČO, obsah záruky, doba platnosti, způsob uplatnění. Pokud jde o vady věcí lze hovořit o vadách odstranitelných, kdy kupující může žádat rychlé, bezplatné odstranění vady nebo výměnu věci. Dále vady neodstranitelné, rovněž případ, kdy se na věci vyskytne více vad najednou. Potom připadá v úvahu výměna věci, odstoupení od smlouvy. Kupující musí uplatnit právo u odpovědnosti za vady u prodávajícího nebo u osoby, která je uvedena v záručním listě a to do konce záruční doby. U rychle se kazících věcí nejpozději druhého dne.

U směnné smlouvy si účastníci vyměňují navzájem věci tedy nikoliv věc za peníze. Jinak se obsah smlouvy posuzuje podle smlouvy kupní i přechod vlastnického práva a okamžik nabytí vlastnictví.

U darovací smlouvy dárce předmět smlouvy bezplatně daruje obdarovanému a tento dar bez výhrad přijímá. Darovat lze nejenom věc, ale i právo. K přechodu vlastnického práva dochází podobně jako u kupní smlouvy. K uzavření darovací smlouvy může dojít i souhlasným jednáním, ale pokud je předmětem daru nemovitost musí být smlouva uzavřena písemně. Darovací smlouvu lze uzavřít platně pouze mezi živými. Někdy za splnění určitých okolností se může dárce domáhat vrácení daru. Obdarovaný se chová hrubě k dárci a členům jeho rodiny. Jde o hrubé jednání porušující dobré mravy. U darovací smlouvy musí dárce upozornit obdarovaného na vady předmětu daru. Pokud dar má vady již v době převzetí daru a dárce obdarovaného na tyto skutečnosti neupozornil má obdarovaný možnost dar vrátit. Obdarovaný v případě převzetí daru má bezplatný majetkový prospěch a proto mu nevznikají žádné nároky z vad darované věci.

Smlouva o dílo je upravena obecně v občanském zákoníku a dále jsou v tomto zákoně upraveny dvě varianty, což znamená smlouva o zhotovení věci na zakázku a smlouva o úpravě a opravě věci. Smlouva o dílo zavazuje zhotovitele díla provést dílo objednateli za smlouvenou cenu a na vlastní nebezpečí. Dílem se rozumí určitý pracovní výsledek mající ve většině případů hmotnou podobu spočívající v úpravě, opravě věci, zhotovení věci. Dílo může mít i nehmotnou povahu. Lhůta k provedení díla se řídí smlouvou, smlouvou se rovněž řídí i cena díla. Objednatel má právo od smlouvy odstoupit i bez udání důvodů, ale v tomto případě musí zhotoviteli díla uhradit již vykonanou práci. Když předané dílo vykazuje závady odpovídá za tyto zhotovitel pokud jsou uplatněny v záruční době.

Smlouva o půjčce znamená, že věřitel se zavazuje poskytnout dlužníkovi věc druhově určenou a dlužník se zavazuje vrátit věřiteli věc stejného druhu.. nejčastějším případem smlouvy o půjčce budou peníze. Smlouva může být uzavřena úplatně nebo bezúplatně. Mohou být sjednány smluvní úroky. Smlouva nemusí být písemná, ale lze písemnou formu doporučit. Ve smlouvě má být dohodnuta lhůta na vrácení, ale pokud dohodnuta není musí dlužník vrátit dluh poté co byl věřitelem o vrácení požádán.

Smlouva o výpůjčce znamená, že půjčitel se zavazuje předat vypůjčitelovi určitou věc a tento se zavazuje po určité době tuto věc vrátit. Smlouva je zásadně bezplatná a může být uzavřena i ústně. Pokud je uzavřena úplatně jedná se o smlouvu nájemní. Obsahem smlouvy je užívání konkrétní věci vypůjčitelem. Doba užívání může být stanovena jak lhůtou tak může vyplynout z účelu ke kterému je věc půjčována. Po uplynutí lhůty je vypůjčitel povinen věc vrátit.

Nájemní smlouva je upravena v občanském zákoníku obecně a potom jsou upraveny jednotlivě speciální typy nájem bytu, podnájem bytu, nájem obytných místností určených k trvalému bydlení, nájmu a podnájmu nebytových prostor a nájmu movitých věcí pro podnikatele. Nájemní smlouvou pronajimatel přenechává nájemci za úplatu věc, aby ji užíval a to dočasně. Věc určená k pronájmu může být věc movitá i nemovitá. Nájem může být uzavřen na dobu určitou, ale i na dobu neurčitou. Podstatné znaky této smlouvy jsou dočasnost, úplatnost, přenechání práva věc užívat, určení věci. Nájem vzniká uzavřením nájemní smlouvy písemné zpravidla, nájem končí uplynutím doby, rovněž může zaniknout dohodou nebo výpovědí, rovněž je možné od smlouvy odstoupit. Pokud je věc, která je předmětem nájmu zničena nájem rovněž skončí. Zvláštním případem zániku nájmu je splynutí. Po skončení nájmu je nájemce povinen vrátit věc pronajimateli a nese odpovědnost za škodu na věci nebo nadměrné opotřebení. Změna vlastnictví k pronajaté věci se nájemního vztahu nedotýká. Nový vlastník vstupuje do práv a povinností původního vlastníka. Nájemce může dát věc do podnájmu další osobě pokud k tomu má od pronajimatele souhlas pak jde o podnájemní smlouvu mezi nájemcem a podnájemníkem.

Nájem bytu je v praxi velmi často frekventovaná smlouva vzniká na základě nájemní smlouvy, kdy pronajimatel přenechává nájemci na základě nájemní smlouvy za nájemné užívat byt na dobu určitou nebo neurčitou. Občanský zákoník vzhledem k důležitosti tohoto typu vztahů říká, že smlouva musí mít písemnou formu a musí označovat smluvní strany, označení bytu a jeho příslušenství a další prostory určené zcela nebo zčásti k užívání společně s bytem, dále způsob výpočtu nájemného a úhrad nájemného jakož i služeb, opravy v bytě aj. nájem bytu může vzniknout jedné osobě nebo více osobám tedy byt může být ve společném nájmu více osob, které mají stejná práva a povinnosti. Společné užívání bytu může nově vzniknout dohodou mezi nájemcem, další osobou a pronajimatelem. V běžných záležitostech rozhoduje každý z nájemců sám v neběžných záležitostech musí rozhodovat společně. Pokud se nedohodnou rozhodne na návrh některého z nich soud. Nejčastěji vzniká společný nájem bytu mezi manželi, ale podmínkou je, že manželé spolu fakticky žijí. Jinak

vzniká společný nájem manželů uzavřením manželství. Specifické vlastnosti má nájem bytu družstevního, kde vedle občanského zákoníku přichází v úvahu i stanovby družstva. Platí, že byt je družstevní a družstvo jej dává členům do užívání za úplatu na základě družstevních smluv. U družstevního bytu vzniká právo společného nájmu tedy pouze manželům. Při zániku manželství je pak důležité, kdo byl členem družstva před vznikem manželství. Právo nájmu k bytu přechází často na jiné osoby, ale v těchto případech stanovuje občanský zákoník přísné podmínky, kdy na které osoby právo nájmu přejde.

Pokud jde o byt ve společném nájmu manželů přechází v případě úmrtí nebo opuštění společné domácnosti jedním z manželů právo nájmu na druhého z manželů. Jinak je to u osob, které nejsou manželi. Zde přechází právo na osoby spolužijící v příbuzenském poměru v řadě přímé pokud nemají vlastní byt a žili v den smrti nebo opuštění společné domácnosti s nájemcem společně v bytě. Takto může přejít právo nájmu i na další osoby, které nejsou v příbuzenském vztahu, ale musí být rovněž splněna podmínka, že nemají vlastní byt a dále žili s nájemcem před jeho smrtí nebo před opuštěním společné domácnosti nejméně tři roky ve společné domácnosti, podíleli se na chodu domácnosti a byly na nájemce odkázány společnou výživou. Jinak je to u bytů zvláštního určení (služební, diplomatické, podnikové) aj. u rozvedených manželů v případě přechodu nájmu bytu platí, že zákon preferuje dohodu bývalých manželů. Pokud se nedohodnou rozhodne na návrh některého z bývalých manželů soud, který z manželů bude byt užívat jako nájemce. U družstevních bytů záleží na skutečnosti, kdo byl nájemcem bytu před uzavřením manželství. Rozvodem skončí společný nájem bytu a byt případně manželovi, který byt užíval před uzavřením manželství. Soud má za povinnost hájit zájmy dětí. Nově se v občanském zákoníku objevila úprava vztahů k nájemnímu bytu v registrovaném partnerství. Zde je poněkud odchylná úprava to znamená, že osoba, která uzavřela registrované partnerství má po dobu partnerství právo užívat byt, jenž je v nájmu druhého partnera, jakož i společné prostory a další zařízení a příslušenství jež jsou s užíváním tohoto bytu spojena. Uzavřením partnerství nevznikne společný nájem bytu a rovněž tak společný nájem bytu nevznikne pokud se za trvání partnerství stane jeden z partnerů nájemcem bytu. Zrušením popřípadě vyslovením neplatnosti partnerského vztahu zaniká právo partnera, který není nájemcem bytu tento byt užívat.

Nájem bytu zanikne písemnou dohodou mezi pronajimatelem a nájemcem nebo písemnou výpovědí. Ve výpovědi musí být uvedena výpovědní lhůta, která nesmí být kratší než tři měsíce a musí skončit ke konci měsíce a tato lhůta počne běžet počátkem kalendářního měsíce, kdy byla doručena písemná výpověď druhé straně. Pokud byl nájem sjednán na dobu určitou zanikne uplynutím této doby. V případě, že nájem bytu je vázán na výkon práce pro pronajimatele skončí nájemní poměr poslední den v měsíci, kdy nájemce přestane bez vážného důvodu pro pronajimatele vykonávat sjednanou práci. Vážné důvody jsou změna zdravotního stavu, starobní nebo invalidní důchod, skončení pracovního poměru na straně pronajimatele z důvodu organizačních změn.

Stále i po úpravě v občanském zákoníku zůstává, že pronajimatel může vypovědět nájem pouze z důvodů uvedených v zákoně. Bez přivolení soudu může pronajimatel vypovědět nájem, když nájemce a osoby, které s ním bydlí přes písemné upozornění hrubě porušují dobré mravy v domě. Jde o byt zvláštního určení a nebo o byt v domě zvláštního určení a nájemce není zdravotně postižená osoba. Nájemce byt neužívá bez vážných důvodů nebo byt užívá pouze občas. Nájemce má dva nebo více bytů, vyjma případů, když na něm nelze spravedlivě požadovat, aby užíval pouze jeden byt. Nájemce hrubě porušuje svoje povinnosti zejména neprovádí pravidelné úhrady nájemného a služeb s bytem spojených a je ve zpoždění s úhradou ve výši trojnásobku nájemného nebo nedoplnil prostředky, které složil jako zálohu (kauci).

Písemná výpověď pronajimatele musí být doručena nájemci. V písemné výpovědi pronajimatele musí být uveden výpovědní důvod, výpovědní lhůta (tři měsíce) a možnost podat do 60 dnů žalobu k soudu na neplatnost výpovědi a pokud nájemci přísluší bytová náhrada závazek zajistit odpovídající bytovou náhradu pronajimatelem nájemci. Má-li nájemce právo na náhradní byt nebo bytovou náhradu je povinen vyklidit byt do 15 dnů poté co je mu zajištěna bytová náhrada nebo náhradní byt. Pokud nájemce podá žalobu na neplatnost výpovědi není povinen byt vyklidit dokud není u soudu pravomocně rozhodnuto.

Pronajimatel může vypovědět nájem pouze s přivolením soudu v následujících případech. Pronajimatel potřebuje byt pro svou rodinu. Z důvodu veřejného zájmu, byt nelze užívat, dům potřebuje opravu, byt potřebuje opravu a nelze se v bytě zdržovat. Nájemce přestal pro pronajimatele pracovat, jde o služební byt a pronajimatel potřebuje byt pro nového zaměstnance. Jde o byt, který souvisí s prostory pro podnikání a pronajimatel chce tyto prostory užívat v souvislosti s podnikáním.

Písemná výpověď pronajimatele musí být doručena nájemci. V písemné výpovědi musí být uveden důvod výpovědi a výpovědní lhůta. V některých případech musí uhradit pronajimatel nájemci nutné náklady související se stěhováním.

Občanský zákoník také rozlišuje náhradní byt a náhradní ubytování. Náhradní byt je byt svojí velikostí a vybavením zajišťuje uspokojivé bydlení pro nájemce a členy jeho domácnosti. Je přibližně rovnocenný s bytem, který má být vyklizen. Za náhradní ubytování se považuje byt o jedné místnosti, pokoj ve svobodárně, ubytovně, nebo podnájem v jiném bytě. V případě, že při vyklizení bytu není zajišťována bytová náhrada stačí pouze přístřeší, což je nouzové řešení než si nájemce najde byt.

Nově byl do občanského zákoníku zařazen o ust. § 686 a, které nově řeší problematiku úhrady nájemného v podobě kauce, kterou může pronajimatel požadovat od nájemce při sjednávání nájemní smlouvy. Výše kauce může být maximálně trojnásobek měsíčního nájemného a zálohy na služby spojené s užíváním bytu. Finanční prostředky kauce mohou být pronajimatelem použity pouze na úhradu nedoplatků na nájemném a službách. Po skončení nájemního vztahu je povinen pronajimatel uvedené finanční prostředky vrátit nájemci.

Velmi často se stává, že nájemci bytu mají potřebu z nejrůznějších důvodů byt vyměnit, což je rovněž řešeno občanským zákoníkem. Nájemci bytu se mohou dohodnout na výměně. Tato dohoda musí být písemná, jinak je neplatná. K dohodě musí připojit souhlas všichni pronajimatelé, což v praxi bývá velký problém. Pokud některý z pronajimatelů odmítá bez vážného důvodu dát souhlas k výměně (šikana) může se nájemník obrátit na soud, který souhlas pronajimatele nahradí svým rozhodnutím. Pokud je dohoda písemná a platně uzavřena musí se nájemníci navzájem přestěhovat. Pokud někdo tuto dohodu nenaplní můžou se ostatní účastníci domáhat u soudu ve lhůtě tří měsíců (propadná, prekluzivní lhůta) jejího splnění. Na druhé straně může účastník dohody od smlouvy odstoupit z vážných důvodů. Je povinen to neprodleně oznámit ostatním účastníkům, bez zbytečného odkladu. Pokud ostatním účastníkům dohody o výměně bytu způsobí škodu nese za ní odpovědnost.

Občanský zákoník rovněž upravuje nájem obytných místností v zařízeních určených k trvalému bydlení. Jedná se o nejrůznější ubytovny, penziony pro seniory, svobodárny tedy zařízení, která jsou určena pro trvalé bydlení na rozdíl od hotelů a jiných ubytoven která jsou určena pro přechodné ubytování. Nájemní vztah vzniká nájemní smlouvou uzavřenou mezi nájemcem a pronajimatelem. Může být uzavřena mezi více nájemci potom je každý z nich samostatným nájemcem v rozsahu sjednaném v dohodě. Nájem zaniká dohodou, uplynutím doby nebo výpovědí s tříměsíční výpovědní lhůtou. Pokud je nájemce povinen se vystěhovat postačí mu náhradní ubytování, ale v některých případech pouze přístřeší. (neplatí sjednané úhrady za služby a nájem, porušuje hrubě dobré mravy aj.).

Rovněž podnájem bytu vzniká písemnou smlouvou mezi nájemníkem a podnájemníkem. Touto smlouvou se přenechává byt nebo jeho část na dobu určitou nebo neurčitou jiné osobě podnájemníkovi. Je nutný souhlas pronajímatele bytu a bez tohoto souhlasu je smlouva o podnájmu neplatná. Podnájem zaniká uplynutím doby na kterou byl sjednán nebo výpovědí s tříměsíční výpovědní lhůtou. Podnájemník nemá právo na zajištění bytové náhrady.

Nájem a podnájem nebytových prostor je velice důležitý pro podnikání a je proto upraven ve zvláštním zákoně. Smlouva musí být písemná jinak je neplatná. Musí obsahovat předmět nájmu, účel nájmu, dobu nájmu výši a splatnost nájmu a služeb Nebytové prostory lze dát rovněž do podnájmu. Obdoba jako u bytu.

Dále upravuje občanský zákoník podnikatelský nájem věcí movitých. Vztah mezi pronajímatelem a nájemcem na základě smlouvy písemné. Nejčastěji jde o půjčovny aut, motorek, kol, videokazet aj.

Příkazní smlouva zakládá závazek příkazníka, aby pro příkazce obstaral nějakou věc nebo vykonal jinou činnost. Konkrétními druhy příkazní smlouvy jsou smlouva o obstarání věcí a smlouva o obstarání prodeje věci. Smluvní strany jsou příkazce a příkazník. Příkazník musí příkaz provést osobně pokud použije jinou osobu odpovídá za její jednání jako by prováděl příkaz osobně. Je povinen podat příkazci na jeho žádost zprávu o provedení příkazu. Příkazce je povinen poskytnout příkazníkovi prostředky na provedení příkazu, náhradu škody, popřípadě odměnu pokud byla dohodnuta i když se výsledek nedostavil. Příkazní smlouva nemusí být písemná pokud to sám úkon nevyžaduje. Příkazní smlouva může být úplatná i bezúplatná.

Smlouva o obstarání věci, kde se smluvní strany označují jako objednatel a obstaratel, který se zavazuje obstarat za odměnu určitou záležitost. Smlouva nemusí být písemná, ale objednatel musí dát obstarateli písemné potvrzení, které obsahuje v podstatě obsah smlouvy. Objednatel může od smlouvy odstoupit, ale musí nahradit obstarateli náklady či vzniklou újmu. Příklad smlouvy obstarání léčebných, rekreačních, kondičních pobytů, zajištění svatby, výzdoby, promoce, hostiny aj.

Smlouva o obstarání prodeje věci zde vznikne objednateli právo, aby obstaratel převzal od něj věc a tuto za dohodnutých podmínek prodal. Smlouva musí být uzavřena písemně a musí obsahovat předmět prodeje, cenu, odměnu obstaravatele a poplatek v případě odstoupení od smlouvy objednatel. Pokud se věc neprodá do tří měsíců smlouva se ruší. Je možno dohodnout jinak. Účastníci se mohou dohodnout, že se věc prodá za nižší cenu. U vad je zde u této smlouvy obdobná situace jako u prodeje opotřebovaných věcí. Obstaravatel odpovídá, že věc má požadované vlastnosti a odpovídá za vady věci.

Další úpravou uvedenou v občanském zákoníku je jednatelství bez příkazu. Smyslem této úpravy je skutečnost, že ten jehož záležitost byla vyřízena a obstarána i bez příkazu je povinen nahradit druhé osobě, tomu kdo jednal bez příkazu i když se kýžený výsledek nedostavil nutné náklady.

Typickým případem bude jednání v důsledku hrozící škody pokud tomu tak není je povinen si ten kdo chce jednat obstarat souhlas majitele. Pokud tak neučiní je povinen uhradit škodu, která vznikla.

Smlouva o úschově upravuje vztah mezi schovatelem a složitelem, kdy složiteli vznikne právo, aby schovatel od něj movitou věc převzal a tuto věc opatroval. Předmět smlouvy může být pouze movitá věc. Schovatel nesmí věc užívat, ale je povinen kdykoliv věc vydat složiteli. Ve smlouvě může být dohodnuto, že schovatel dá věc do úschovy dalšímu schovateli. Složitel je povinen nahradit schovateli nezbytné náklady. Schovatel je povinen věc opatrovat dohodnutým způsobem pokud není dohodnut pečlivě. Schovatel odpovídá složiteli

za škodu, která na schované věci vznikne. Naproti tomu se schovatel může domáhat náhrady škody, která schovateli úschovou věci vznikla. Vzájemná práva a povinnosti lze z této smlouvy vymáhat pouze do šesti měsíců po vrácení věci jinak zaniknou. Smlouva nemusí být písemná stačí i souhlasné jednání. V praxi jde o úschovu věcí na parkovištích nebo úschovných.

Smlouva o ubytování je rovněž stručně upravena v občanském zákoníku a z této smlouvy vznikne objednateli právo, aby tomuto objednateli ubytovatel poskytl přechodné ubytování v zařízení k tomu určeném nebo na dobu vyplývající z účelu ubytování. Jedná se o hotely, noclehárna, ubytovny a další zařízení. Za ubytování a služby je povinen objednatel zaplatit částky stanovené dohodou podle ubytovacích řádů, které jsou součástí smlouvy. Ubytovaný má právo užívat po přechodnou dobu prostory, které mu byly vyhrazeny, jakož i prostory společné související a služby s ubytováním spojené. Ubytovaný je povinen užívat tyto prostory a plnění spojené s těmito prostory řádně dohodnutým způsobem. Ubytovatel je povinen předat prostory ubytovanému v řádném stavu a zajistit tomuto nerušený výkon jeho práv. Smlouva nemusí být písemná, ale musí být patrné, kdo jsou účastníci, místo ubytování, cena ubytování aj. Ze smlouvy musí být patrné, že se jedná o přechodný charakter ubytování na rozdíl od bytu, kde smlouvy jsou podobné, ale zákon chrání jiným způsobem nájemce bytu. Obě strany mohou od smlouvy odstoupit ubytovatel, když ubytovaný hrubě porušuje dobré mravy nebo povinnosti ze smlouvy přes výstrahu. Ubytovaný rovněž může odstoupit od smlouvy, ale je povinen v tomto případě nahradit ubytovateli újmu tím vzniklou, pouze nemohl-li ubytovatel újmě zabránit. Ubytovatel odpovídá podle občanského zákoníku za škodu na vnesených nebo odložených věcech tj. na věcech, které byly vneseny nebo odloženy do prostor souvisejících s ubytováním nebo byly odevzdány provozovateli. Toto pravidlo platí do výše stanovené prováděcím předpisem pokud nebyla škoda způsobena těmi, kdo v provozu pracují nebo pokud ubytovatel tyto věci převzal do úschovy.

Rezervace ubytování není objednávka ubytovacích služeb (smlouva). Pokud si účastníci nedohodnou poplatek za storno, pak z této rezervace nevyplývají žádná práva a povinnosti pro účastníky.

Smlouvy o přepravě jsou rovněž upraveny v občanském zákoníku, kdy tyto smlouvy upravují značné množství rozmanitých vztahů, které při přepravě vznikají. Podrobnější úpravu osobní a nákladní přepravy stanovují zvláštní předpisy a to zejména přepravní řády a tarify, které mohou upravit podmínky vnitrostátní přepravy podle mezinárodních tarifů, ale odpovědnost za škodu na zdraví stanovená občanským zákoníkem nesmí být omezena. Konkrétní typ smlouvy bude podle jednotlivých přeprav, neboť přepravu můžeme dělit na osobní nákladní a tuto přepravu dále na silniční, železniční, leteckou, vodní, námořní, lanovkovou aj. může jít o přepravu individuální, hromadnou, pravidelnou nepravidelnou. Základní právní úprava v občanském zákoníku a jednotlivé podrobnosti a rozvedení konkrétních podmínek v jed. přepravních řádech a tarifech. Velký význam mají mezinárodní úmluvy o mezinárodní přepravě.

Smlouvou o přepravě osob se zavazuje dopravce přemístit cestujícího na místo určené řádně a včas včetně jeho zavazadel a tento se zavazuje zaplatit jízdné. Smlouva nemusí být písemná. Cestující uzavře smlouvu pokud si koupí jízdenku nebo tuto označí předepsaným způsobem. Dopravce musí pečovat o bezpečnost a pohodlí cestujících. Má-li cestující zavazadla přepravuje ty dopravce společně s cestujícím nebo odděleně. Odpovědnost za vady poskytované služby upravuje občanský zákoník odkazem na přepravní řády u přepravy osob. U nepravidelné přepravy osob je dopravce povinen uhradit škodu, která vznikla cestujícímu nesplněním podmínek dopravcem. Svoje práva musí cestující uplatnit u dopravce nejpozději do šesti měsíců od vzniku škody jinak zaniknou. Dopravce odpovídá za škodu

vzniklou cestujícímu na zdraví nebo zavazadlech podle ustanovení občanského zákoníku za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků.

Smlouvou o přepravě nákladu se dopravce zavazuje odeslateli přepravit převzatou movitou věc (zásilku) z místa odeslání do místa určení a odesílatel se zavazuje zaplatit za to dopravci dohodnutou úplatu. Smlouva nemusí být písemná, ale dopravce musí odeslateli potvrdit převzetí zásilky. K tomuto účelu se používají různé doklady, nákladní listy, přepravní listy aj. Podrobnosti upravují přepravní řády. Dopravce je povinen provést přepravu řádně a včas s odbornou péčí. Dopravce odpovídá za škodu, která vznikla na zásilce během přepravy nebo za škodu způsobenou pozdním dodáním. Tato odpovědnost za škodu je objektivní, ale dopravce se odpovědnosti za škodu zproští pokud prokáže, že škodu zavinil odesílatel nebo příjemce.

Nevhodné balení, zvláštní povaha zásilky aj. Obdoba je u zavazadel přepravovaných odděleně od cestujících. Právo na náhradu škody musí odesílatel uplatnit u dopravce do šesti měsíců od vydání zásilky příjemci jinak právo zanikne. Příjemce je povinen zásilku převzít a pokud tak neučiní je dopravce oprávněn zásilku po šesti měsících prodat. Přepravní řády mohou tuto lhůtu u různých druhů zboží (zásilek) upravit odchylně.

Smlouva zprostředkovatelská je rovněž upravena v občanském zákoníku a touto smlouvou se zavazuje zprostředkovatel obstarat zájemci uzavření smlouvy a zájemce se zavazuje zprostředkovateli poskytnout odměnu pokud byl výsledek dosažen úsilím zprostředkovatele. Zprostředkovateli rovněž přísluší náhrada nákladů pokud byla dohodnuta. Provize (odměna) může být stanovena pevnou částkou nebo nějakým výpočtem. Obě strany jsou povinni si navzájem poskytovat informace související se zprostředkováním. Písemná forma se nevyžaduje, ale pro stabilitu právních vztahů je písemná forma žádoucí. Smlouva může být uzavřena na dobu určitou nebo neurčitou s výpovědní lhůtou obvykle tři měsíce.

Smlouva o vkladu vzniká mezi fyzickou nebo právnickou osobou a peněžním ústavem složením vkladu u tohoto ústavu. Vkladatel má právo na úroky nebo jiné majetkové výhody podle zvláštních předpisů. Vkladatel nebo jim pověřená osoba může s vkladem nakládat. Vkladatel může pod dohodě s peněžním ústavem vázat výplatu vkladu na heslo nebo jiné podmínky. Občanský zákoník upravuje formy vkladů, vklady na vkladních knížkách a vkladních listech, kdy občanský zákoník upravuje dispozici s těmito vklady jen po předložení dokladu, která dokumentuje historii vkladu. Při ztrátě vkladní knížky nebo podobného dokladu se vyžaduje jejich umožnění. Při vkladu vzniká povinnost zejména bance. Vkladní knížka může být vystavena pouze na jméno. Musí být v této knížce uvedeno „jméno, příjmení, datum narození a bydliště, IČO právnické osoby, jiné osoby nemohou s knížkou disponovat. Každá osoba musí prokázat svoji totožnost a jiné osoby nemohou s vkladem disponovat. Vkladový list je vlastně cenný papír, potvrzení o vkladu. Nelze z něj vybírat, ale je možné tento cenný papír prodat. Banka je vázána bankovním tajemstvím a nesmí sdělovat informace o vkladech a jejich výši. Výjimky jsou možné pouze na základě zákona.

Smlouva o sdružení je závazek dvou nebo více osob, které se spojují ve své činnosti, nebo spojují svoje majetkové hodnoty, nebo kombinací obou k dosažení určitého cíle sjednaného účelu. Touto smlouvou nevzniká nová právnická osoba. Každý z účastníku sdružení je povinen vyvíjet činnost k dosažení sjednaného cíle a zdržet se činnosti, která by mohla sjednaný cíl znemožnit. Účastníci mohou poskytnout vedle pracovní činnosti i finanční prostředky, nebo majetek ve výši a době stanovené smlouvou.

Pokud sdružení získá majetek je v podílovém spoluvlastnictví členů podle velikosti podílů stanovených smlouvou pokud není stanoveno smlouvou jsou podíly stejné. Ve smlouvě je stanoveno jakým způsobem účastníci rozhodují pokud není stanoveno rozhodují jednomyslně. Každý z účastníků má právo na kontrolu hospodaření sdružení. Každý z účastníků sdružení může ze sdružení vystoupit, ale nikoliv v nevhodnou dobu a k újmě

sdužení. Účastníkovi sdužení, který vystoupil se vrátí majetek, který do sdužení vložil a podíl na výsledcích sdužení. Účastník sdužení může být vyloučen za činnost proti sdužení, ale tato skutečnost jej podobně jako účastníka, který ze sdužení vystoupil nezbavuje odpovědnosti za závazky vzniklé z činnosti sdužení před dnem, kdy účastník svoji činnost ve sdužení ukončil. Smlouva o sdužení zaniká tehdy, když se na této skutečnosti účastníci dohodnou nebo, nebo uplynutím doby.

Smlouva pojistná vzniká na základě uzavření smlouvy nebo se zákona. Zákonem stanovené pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla nebo u některých profesí nebo případech zákon ukládá povinnost uzavřít pojištění (advokáti, notáři). Smlouva je uzavřena mezi pojistitelem, což je zpravidla právnická osoba, která je držitelem oprávnění tuto činnost provozovat. Zpravidla pojišťovna a pojistníkem, což může být fyzická i právnická osoba. Pojistná smlouva musí být uzavřena písemně. Obsahem jsou smluvní strany, vymezení pojistných událostí, výše pojistného plnění, určení pojistného. Smyslem pojištění je odstranit nebo zmírnit, omezit následky nahodilé pojistné události. Při této události je pojišťovna poskytnout pojistné plnění. Tato obecná ustanovení jsou u jednotlivých pojišťoven rozvedena do konkrétních podmínek ve všeobecných pojistných podmínkách a jsou součástí smlouvy nebo se na tyto podmínky pojišťovna odvolává ve smlouvě. Pojištění zaniká uplynutím doby na kterou bylo sjednáno, nebo výpovědní lhůtou, což ovšem pojišťovna nemůže vypovědět vyjma úrazového pojištění. Pojišťovna může od smlouvy odstoupit, pokud pojištěný vědomě neplní své povinnosti. Zejména poskytl pojišťovně nepravdivé údaje. Pojištění může rovněž zaniknout v případě vzniku pojistné události.

Občanský zákoník upravuje rovněž smlouvu o důchodu. Smlouva musí být uzavřena písemně, jinak je neplatná. Smlouvou o důchodu se zakládá dalšímu subjektu právo na vyplácení doživotně nebo na dlouhou dobu peněžního důchodu. Právo na důchod nelze převést na jiného, ale jednotlivé splátky jde postoupit. Smlouva o důchodu není v praxi příliš využívaná, ale v praxi v tržním hospodářství najde určité uplatnění.

Úprava sázky a hry patří rovněž mezi smlouvy. Nemusí být písemné. Výsledek závisí na náhodě, když někdo prohraje musí zaplatit, ale jde o čestný dluh, který podle zákona nemůže být vymáhán u soudu. Výjimka jsou sázky a hry organizované státem na základě povolení MF.

Veřejná soutěž, je rovněž upravena v Občanském zákoníku. Veřejnou soutěž může vyhlásit kdokoliv. Návrh architektonický, umělecký, grafický, interiéru aj. Smyslem je závazek vyhlášovatele, že vyhlášovatel poskytne cenu tomu, kdo nejlépe splní soutěžní podmínky. Veřejná soutěž vznikne vyhlášením podmínek, které jsou určeny neurčitému počtu osob. Vyhlášené podmínky musí vymežit předmět, způsob hodnocení, lhůty k přihlášení a dokončení díla a ceny pro vítěze soutěže. Výsledky soutěže je nutno vyhlásit veřejně. Pokud tomu tak není je možno nárok na vítězné řešení uplatnit u soudu.

Od veřejné soutěže je nutno odlišit veřejný příslib, což je prohlášení, že bude vyplacena odměna nebo bude poskytnuto jiné plnění tomu kdo splní podmínky veřejného příslibu. Nalezení zvířete, pachatele trestné činnosti, nalezení věci a to za odměnu. Nárok na odměnu má ten, kdo podmínky splní jako první, ale může nastat situace, že odměna je vyplacena více subjektům.

Nově je v občanském zákoníku upravena cestovní smlouva a to po zkušenostech z praxe. Cestovní smlouvou se provozovatel cestovní kanceláře zavazuje, že zákazníkovi poskytne zájezd a tento se zavazuje, že zaplatí smlouvenou cenu. Cestovní smlouva musí být písemná její návrh připravuje cestovní kancelář a po podpisu musí jedno vyhotovení předat zákazníkovi spolu s potvrzením o pojištění. Cestovní smlouva musí obsahovat, označení smluvních stran, vymezení zájezdu s jednotlivými podrobnostmi, nebo číslo zájezdu pokud je

uvedeno v katalogu. Cena zájezdu s rozvržením jednotlivých plateb, způsob uplatnění nároků zákazníka při porušení povinnosti cestovní kanceláře, výši odstupného, které je povinen zákazník uhradit při odstoupení od cestovní smlouvy v případech stanovených občanským zákoníkem, údaje o ubytování, jeho kategorie, poloha, vybavenost a další znaky, údaje o dalších službách se zájezdem souvisejících, údaje o dopravě, údaje o stravování, údaje o podmínkách pro zákazníky pokud je musí zákazník splňovat vzhledem k charakteru zájezdu, údaj o minimálním počtu zákazníků pokud je to nutné vzhledem k typu zájezdu. Cestovní kancelář může zvýšit cenu zájezdu pokud to je dohodnuto v cestovní smlouvě, ale ne dvacet dní před zahájením zájezdu a pouze předem stanoveným způsobem zvýšení ceny. Cenu zájezdu lze zvýšit pouze v případech zvýšení cen za dopravu, služeb spojených s dopravou, směnného kursu čs. koruny.

Zvýšení ceny musí být zákazníkovi oznámeno písemně nejpozději 21 dnů před zahájením zájezdu. Dále je cestovní kancelář povinna nejpozději 7 dní před zahájením zájezdu poskytnout zákazníkovi další podrobné informace, které jsou pro zákazníka potřebné pokud nejsou v katalogu nebo v cestovní smlouvě. Kontaktní adresy v místě pobytu včetně telefonu, upřesnění již známých údajů o zájezdu, pokud je účastníkem zájezdu nezletilá osoba možností kontaktu s touto osobou nebo vedoucím zájezdu, informace o pojištění zákazníka v případě odstoupení od smlouvy aj. Pokud je cestovní smlouva uzavřena v době kratší 7 dnů před zahájením zájezdu je povinna cestovní kancelář s uvedenými skutečnostmi seznámit zákazníka v době podpisu cestovní smlouvy. Změna podmínek sjednaných v cestovní smlouvě může být uskutečněna pouze z objektivních důvodů a cestovní kancelář je povinna tuto skutečnost oznámit zákazníkovi před zahájením zájezdu. Lhůta nesmí být kratší než 5dní a pokud zákazník neoznámí, že od smlouvy odstupuje má se zato, že se změnou cestovní smlouvy souhlasí. Před zahájením zájezdu může zákazník písemně oznámit, že se zájezdu místo něj zúčastní jiná osoba v oznámení uvedená. Dnem doručení oznámení se osoba v něm uvedená stává zákazníkem. Oznámení musí obsahovat prohlášení zákazníka, že souhlasí s cestovní smlouvou. Původní a nový zákazník společně a nerozdílně odpovídají za zaplacení ceny zájezdu a úhradu nákladů, které cestovní kanceláři v souvislosti se změnou zákazníka vznikly. Zákazník může před zahájením zájezdu od smlouvy odstoupit. Cestovní kancelář může před zahájením zájezdu od smlouvy odstoupit pouze z důvodu zrušení zájezdu nebo porušení povinností na straně zákazníka. V tomto případě může zákazník požadovat rovnocenný zájezd pokud tento může cestovní kancelář nabídnout. V tomto případě se považují platby uhrazené na původní zájezd za platby na nový zájezd. Rozdíl je povinna cestovní kancelář vrátit. Pokud zruší cestovní kancelář zájezd ve lhůtě kratší než 20 dnů před termínem jeho zahájení je povinna uhradit zákazníkovi pokutu ve výši 10% z ceny zájezdu. Právo zákazníka na náhradu škody tím není dotčeno. Cestovní kancelář se může zprostit povinnosti uhradit smluvní pokutu a náhradu škody pokud prokáže, že ke zrušení zájezdu došlo v důsledku neodvratitelné události, které nemohla přes veškeré možné úsilí zabránit. Pokud zákazník od cestovní smlouvy odstoupí z důvodů na straně zákazníka musí zaplatit cestovní kanceláři smluvní pokutu a cestovní kancelář mu vrátí plnění, které od zákazníka obdržela. Pokud poruší cestovní kancelář své povinnosti a zákazník od smlouvy odstoupí z tohoto důvodu nemusí platit cestovní kanceláři odstupné a cestovní kancelář mu musí vrátit vše co od zákazníka obdržela. Právo zákazníka na náhradu škody tím není dotčeno.

Cestovní kancelář odpovídá zákazníkovi za porušení povinností z cestovní smlouvy bez ohledu na skutečnost zda závazky mají být splněny cestovní kanceláři nebo jiným dodavatelem v rámci zájezdu. Zákazník může uplatňovat svá práva bezodkladně, nejpozději však do tří měsíců po skončení zájezdu. Pokud se zájezd neuskuteční tak v tomto termínu po termínu skončení zájezdu dle cestovní smlouvy. Pokud byl zájezd zprostředkován tento termín platí i když zákazník toto právo uplatní u zprostředkující cestovní agentury nebo

cestovní kanceláře. Jinak právo propadá. Cestovní kancelář se může odpovědnosti za škodu způsobenou odstoupením od cestovní smlouvy pokud prokáže, že ke zrušení zájezdu došlo v důsledku neodvratitelné události, zákazníkem, další osobou, která není spojená s poskytováním služeb. Cestovní kanceláře jsou povinny poskytnout zákazníkům v nesnázích pomoc.

Občanský zákoník rovněž upravuje spotřebitelské smlouvy, neboť jejich význam a objem uskutečněných obchodů v poslední době roste. U těchto smluv je na jedné straně dodavatel a na druhé straně spotřebitel, což je osoba, která při plnění a uzavírání smluv není podnikatelem. Při uzavření smlouvy mohou být použity prostředky komunikace na dálku, které umožní uzavřít smlouvu bez přítomnosti obou stran. Prostředky komunikace se rozumí různé typové dopisy, adresovaný tisk, neadresovaný tisk, reklama s objednávkovým tiskopisem, katalog, telefon, rozhlas, videotelefon, faxový přístroj, televize, elektronická pošta aj. prostředky komunikace na dálku mohou být použity pouze, když to zákazník, spotřebitel neodmítne a použitím prostředků na dálku nevzniknou spotřebiteli žádné náklady. Při použití těchto prostředků musí být sděleny zákazníkovi informace potřebné k uzavření smlouvy. Název firmy, kontaktní adresa, spojení, údaj o zápisu v obchodním rejstříku. Dále údaje o zboží a službách jeho hlavní charakteristika. Cena zboží a služeb, náklady na dodání, způsob platby, dodání nebo plnění, poučení o právu na odstoupení, náklady na komunikaci na dálku, doba po kterou nabídka zůstává v platnosti. Pokud spotřebitel podá objednávku pomocí prostředků komunikace na dálku je povinen dodavatel tuto objednávku obdobným způsobem potvrdit. Pokud je smlouva uzavřena je povinen dodavatel zaslat spotřebiteli nejpozději před plněním potřebné informace o zboží, dodavatelské firmě, možnosti odstoupení, zárukách, možnosti zrušení smlouvy. Pokud byla takto uzavřena smlouva má spotřebitel právo odstoupit od smlouvy po převzetí plnění a důvodů bez sankce do 14 dnů. Pokud byly předány neúplné informace do tří měsíců od převzetí plnění.

V zákoně jsou rovněž uvedeny případy, kdy spotřebitel nemůže od smlouvy odstoupit. (bylo započato s plněním, zboží bylo upraveno podle potřeb zákazníka, zboží podléhá zkázce, pokud spotřebitel porušil originální obal, dodávka novin a časopisů, dodávky spočívající ve hře nebo loterii.).

Dodavatel má právo pouze na úhradu nákladů spojených s vrácením zboží pokud spotřebitel od smlouvy odstoupí. Dodavatel má povinnost smlouvy uzavřené uvedeným způsobem archivovat. Výše uvedené neplatí pro finanční služby uzavírané na dálku, na dodávku potravin a nápojů, o ubytování, službách a dopravě, prostřednictvím prodejních automatů, veřejných telefonů, na výstavbu či prodej nemovitostí.

Občanský zákoník rovněž upravuje služby finanční uzavírané na dálku, kdy těmito službami se rozumí bankovní, platební, úvěrové, pojistné aj. Pokud jde o služby uvedeného typu uzavírané na dálku musí dodavatel splnit povinnosti maximálně informovat klienta tj. informace o dodavateli, zástupce dodavatele, zprostředkovatele, orgánu dozoru, možnosti či nemožnosti odstoupit od smlouvy, o jazyku smlouvy, o právu smlouvy o existenci garančních fondů, informace poskytované klientovi před uzavřením smlouvy, právo na informace od dodavatele aj. Spotřebitel může od smlouvy bez udání důvodů odstoupit ve lhůtě 14 dnů ode dne uzavření smlouvy nebo v téže lhůtě od poskytnutí informací k uzavření smlouvy.

Odpovědnost za škodu je právní vztah mezi škůdcem a poškozeným, jehož účelem je v obecné rovině dosažení rovnováhy v majetkové rovině těchto subjektů. Plní funkci reparační zaměřenou na obnovu majetkových poměrů poškozeného subjektu ve srovnání se stavem před vznikem škody a prevencí - předcházení škodám. Předpokladem vzniku odpovědnosti za škodu je splnění těchto podmínek. Skutečnost, že někdo protiprávně jednal – protiprávní úkon, dále vznik škody rozlišuje se škoda skutečná to znamená o jakou výši se majetek poškozeného zmenšil a ušlý zisk, předpokládaný přírůstek majetku poškozeného,

tedy v případě, že by ke škodě nedošlo., souvislost mezi porušením práva a škodou (souvislost přímá) a zavinění vztah škůdce ke způsobené škodě. Zavinění není požadováno u tak zvané objektivní odpovědnosti, což je většina případů. Škody na zdraví řeší zákoník práce a související předpisy.

Vedle obecné odpovědnosti řeší občanský zákoník i případy zvláštní odpovědnosti za škodu, které mají specifické podmínky vzniku. Odpovědnost za škodu způsobenou těmi, kteří nemohou posoudit následky svého jednání. Nezletilci a osoby stížené duševní poruchou odpovídají za škodu způsobenou pokud jsou schopni ovládnout své jednání a posoudit následky těchto jednání, ale společně s nimi odpovídají za následky jednání uvedených osob také osoby, které jsou povinni vykonávat nad nimi dohled.

Pokud se prokáže, že nezletilci, osoby stížené duševní poruchou nemohou posoudit následky svého jednání odpovídají za způsobenou škodu osoby vykonávající nad nimi dohled, kteří se mohou zprostit odpovědnosti pokud prokáží, že dohled nezanedbali. U právnických osob je tato odpovědnost řešena podle zvláštních předpisů. (pracovněprávních). Pokud se někdo uvede vlastní vinou do stavu, že není schopen ovládnout své jednání a jeho následky musí nahradit škodu, která tímto jednáním vznikla. Společně a nerozdílně odpovídají za škodu i ty osoby, které původce škody do tohoto stavu úmyslně přivedli.

Za škodu odpovídají rovněž osoby, které jednájí úmyslně proti dobrým mravům. Občanský zákoník dále upravuje odpovědnost za škodu způsobenou v některých zvláštních případech.

Odpovědnost za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků. Fyzické a právnické osoby, které provozují dopravu odpovídají objektivně za škodu způsobenou zvláštní povahou tohoto provozu. Obdobně i jiný provozovatel a provozovatel letadla. Provozovatel odpovídá za škodu způsobenou provozem na zdraví a věcech a ztrátu věcí pokud zákazník pozbyl možnost tyto věci opatrovat. Pokud někdo použije dopravní prostředek proti vůli nebo bez vědomí provozovatele odpovídá za způsobenou škodu, ale s ním odpovídá i provozovatel pokud se prokáže to bylo způsobeno nedbalostí provozovatele.

Odpovědnost za škodu způsobenou provozem zvláště nebezpečným odpovídá provozovatel tohoto provozu.

Odpovědnost za škodu způsobenou na vnesených nebo odložených věcech. Provozovatel poskytující služby odpovídá za škodu na věcech, které byly fyzickými ubytovanými osobami do ubytovacích prostor nebo pro ně vneseny, které jsou k tomu určeny, nebo určeny k uložení věcí a tyto věci byly odevzdány provozovateli nebo jeho zaměstnanci. Obdoba je, když s nějakou činností je zpravidla spojeno odkládání věcí na místě k tomu určeném nebo obvyklém. Uvedené odpovědnosti se nelze zprostit prohlášením nebo dohodou. Za klenoty a peníze podle zvláštního předpisu. Pokud byla škoda způsobená těmi kdo v provozu pracují pak bez omezení. Bez omezení se hradí škoda pokud věci byly převzaty do úschovy. Obdobné je to u provozovatelů garáží a podobných služeb. Právo na náhradu škody musí být uplatněno bezodkladně nejpozději do 15 dnů po dni, kdy se poškozený o škodě dověděl.

[Obsah](#)

Obchodní právo

Podnikání zahraničních osob

Zahraníční osoby mohou podnikat na území České republiky za stejných podmínek a ve stejném rozsahu jako české osoby. Je to dáno mezinárodními smlouvami, které Česká republika podepsala a zakomponovala do čs. právního řádu a členstvím České republiky v EU.

Zahraníční osobou se pro účely obchodního zákoníku rozumí fyzická osoba, s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem mimo území České republiky.

Českou právnickou osobou se rozumí právnická osoba se sídlem na území České republiky.

Oprávnění zahraniční osoby podnikat na území České republiky vzniká dnem zápisu do Obchodního rejstříku, podnikáním se rozumí mít na území České republiky organizační složku nebo podnik, nebo se podílet majetkovou účastí na české právnické osobě (např. společník ve společnosti s.r.o.).

Zahraníční osoba může také čs. právnickou osobu založit jako jediný společník. Platí odchylný režim pro občany zemí EU a evropského hospodářského prostoru oproti jiným zemím.

Obdobně to je u podnikání fyzických osob, osoby ze zemí EU mají v podstatě stejná pravidla, stejný právní režim jako české fyzické osoby. Je zajištěna ochrana majetkových zájmů zahraničních osob, které podnikají na území České republiky. Majetek zahraničních osob může být vyvlastněn pouze na základě zákona. Obchodní zákoník rovněž připouští přemístění sídla zahraniční osoby na území České republiky, rovněž po zápisu do OR a přemístění sídla právnické osoby do zahraničí je rovněž možné.

[Obsah](#)

Obchodní rejstřík

Obchodní rejstřík je veřejný seznam, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje o podnikatelských subjektech. Je veden OR v elektronické podobě. Obchodní rejstřík vede zvláštní soud (rejstříkový soud), jeho působnost a podmínky vedení OR stanoví zvláštní předpis, podle kterého vede rejstříkový soud pro každý zapsaný subjekt zvláštní složku, jejíž součástí je sbírka listin.

Rejstříkový soud zveřejní každý zápis do obchodního rejstříku, změny, výmazy, uložení listin bez zbytečného odkladu a rovněž o těchto údajích informuje příslušné orgány (finanční úřady, orgány statistiky, živnostenské orgány apod.). Tyto podrobnosti upravuje vláda nařízením.

Obchodní rejstřík je každému přístupný. Lze do něj nahlížet, pořizovat výpisy, kopie apod. Na žádost, která je zpoplatněna, vydá obchodní rejstřík ověřené kopie. Tímto úředním ověřením se prokazuje shoda obsahu se zápisem nebo uloženou listinou.

Velice důležitou skutečností je důvěra v zapisované údaje do obchodního rejstříku, tak zvaný princip veřejné víry – údaje zapsané v obchodním rejstříku jsou správné a za jejich správnost vedle rejstříkového soudu odpovídají osoby, statutární orgány subjektů, jejichž údaje se zapisují do obchodního rejstříku.

Údaje o zapisovaných skutečnostech se podávají OR na předepsaných formulářích a v podobě, kterou stanoví vyhláška ministerstva spravedlnosti.

Do obchodního rejstříku se zapisují:

- a) obchodní společnosti a družstva
- b) zahraniční osoby
- c) fyzické osoby, které o to požádají (cizinci z EU apod.)
- d) další osoby, kde to stanoví zákon.

Fyzické osoby se zapisují vždy, když výsledek jejich podnikatelské činnosti dosáhl určité výše a když provozují živnost průmyslovým způsobem. Při splnění některé z těchto podmínek musí fyzická osoba - podnikatel - podat bezodkladně návrh na zápis do OR.

Do obchodního rejstříku se zapisují:

- a) firma, sídlo, místo bydliště fyzické osoby
- b) předmět podnikání
- c) právní forma
- d) u fyzické osoby rodné číslo
- e) identifikační číslo
- f) jméno, místo bydliště, rodné číslo statutárních osob a způsob jednání za společnost
- g) jméno a bydliště prokuristy, způsob jednání
- h) další skutečnosti, které stanoví zákon.

U právnických osob se zápisy v jednotlivých případech liší podle typu právnické osoby (např. veřejná obchodní společnost a družstvo a další). Navrhovatel zápisu do obchodního rejstříku odpovídá za skutečnost, že návrh bude doložen předepsanými doklady (společenskou smlouvou, dokladem o bezúhonnosti, živnostenským oprávněním, právním důvodem užívání prostor, kde je sídlo firmy, nebo místo podnikání, dokladem o splacení příslušných vkladů). Uvedené listiny se přikládají k návrhu na zápis do OR.

Do obchodního rejstříku se rovněž zapisují údaje o fúzích právnických osob (splynutí, sloučení), dále rozdělení právnických osob, změna formy právnické osoby, převod jmění na společníka, vstup společnosti do likvidace, ukončení likvidace, prohlášení konkursu, výmaz společnosti z OR. Všechny tyto skutečnosti, až na výjimky, kdy jedná soud z vlastní iniciativy, na základě zákona, musí být podány oprávněnými osobami a doloženy příslušnými doklady.

Do sbírky listin právnické osoby se ukládají důležité listiny, které ukládá zákon a které jsou pro společnost důležité, jakož i pro další subjekty (soudy, policii, státní zastupitelství, obchodní partnery apod.).

Některé tyto listiny vyjmenováváme:

- společenská smlouva, zakladatelská listina, stejnopisy notářského zápisu ustavující valné
- hromady akciové společnosti, ustavující schůze družstva, stanovy rozhodnutí o volbě, jmenování, odvolání, nebo jiné doklady o ukončení funkce
- jmenování likvidátorem, správcem konkursní podstaty
- výroční zprávy včetně účetních výkazů, zprávy auditora
- rozhodnutí soudu o zrušení právnické osoby, rozhodnutí o změně právnické osoby, smlouvy o fúzi, znalecké posudky, projekty rozdělení sloučení firem
- rozhodnutí soudu o neplatnosti valné hromady
- posudky znalců při ocenění nepeněžitých vkladů při založení společnosti
- rozhodnutí soudu při vyhlášení nebo rušení konkursu, smlouvy o převodu podniku nebo jeho části, ovládací smlouvy, smlouvy o převodu zisku

- doklad o udělení souhlasu druhého manžela s použitím majetku ve společném jmění manželů, soudní rozhodnutí o zúžení společného jmění manželů apod.
- smlouvy o zastavení obchodního podílu o převodu obchodního podílu
- usnesení valné hromady
- rozhodnutí soudu o nařízení výkonu rozhodnutí na obchodní podíl, podnik, část podniku, popřípadě další listiny, které stanoví zákon, obdobné je to i u zahraničních osob podnikajících na území České republiky a to fyzických i právnických osob.

Obchodní zákoník stanoví povinnost podnikatelů neprodleně předkládat uvedené listiny rejstříkovému soudu k založení do sbírky listin. Dále stanoví obchodní zákoník omezení vykonávat funkci statutárního orgánu u právnické osoby pro osoby, které obdobnou funkci vykonávaly u právnické osoby, na kterou byl prohlášen nebo zamítnut konkurs.

[Obsah](#)

Účetnictví podnikatelů

Podnikatelé jsou povinni vést účetnictví v rozsahu a způsobem stanoveném zvláštními předpisy. Vedení účetnictví je činnost, jejíž obsahem je zobrazování hodnotové stránky hospodářské činnosti. Z právního hlediska lze konstatovat, že vedení účetnictví je souhrnem povinností podnikatele, které mu ukládají právní předpisy při zobrazování jeho hospodářské činnosti. Podrobnosti stanoví zákon o účetnictví, který rovněž stanoví, v kterých případech musí být účetní závěrka ověřena auditorem (akciové společnosti, družstva).

Nevedení účetnictví je trestným činem podle trestního zákona ust. § 125 a dalších, který se nazývá „Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění“ s trestní sazbou až tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem (nevedení účetních knih, zkreslování údajů o majetku a jmění, zničení účetních knih apod.).

[Obsah](#)

Hospodářská soutěž

Fyzické i právnické osoby, které se účastní hospodářské soutěže, nemusí být i podnikatelé (soutěžitelé), mají právo svobodně rozvíjet svoji soutěžní činnost v zájmu dosažení hospodářského prospěchu a sdružovat se k výkonu této činnosti, jsou však povinny při tom dbát právně závazných pravidel hospodářské soutěže a nesmějí účast v soutěži zneužívat. (obchodní zákoník v ustanovení § 41.

Soutěžní právo upravuje pouze soutěž hospodářskou, představující ekonomické soupeření na trhu mezi subjekty nabídky a poptávky s cílem dosáhnout před ostatními určitých ekonomických výsledků. Její účastníci musí mít právní subjektivitu, ale není třeba, aby byly všichni podnikatelé. Společenskou funkcí soutěže je podpora podnikatelů a zajištění celkové rovnováhy na trhu umožňující uplatnění schopnosti soutěžitelů.

Soutěžní právo je vymezeno pouze obecně, toto právo doplňuje soudní judikatura a pravidla rovněž určuje i příslušný orgán státní správy (úřad pro ochranu hospodářské soutěže).

Zákon popisuje nekalou soutěž jako nekalé soutěžní jednání, kdy nějaký účastník zneužívá svého postavení. Na toto pamatuje právo antimonopolní, kartelové dohody, antitrustové, různé fúze, zneužívání monopolního nebo dominantního postavení na trhu.

Významné pravomoci zde vykonává Úřad pro ochranu hospodářské soutěže se sídlem v Brně, který byl zřízen samostatným zákonem v roce 1996 a v jehož čele stojí předseda jmenovaný prezidentem na návrh vlády. Úřad plní funkci představitele veřejné moci při usměrňování soutěže.

Zahraniční osoby, které podnikají v České republice, mají stejnou ochranu proti nekalé soutěži jako osoby české podle těchto ustanovení obchodního zákoníku, nebo podle mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a které vyšly ve Sbírce zákonů.

Nekalou soutěží je jednání v hospodářské soutěži v rozporu s dobrými mravy soutěže a toto jednání přináší újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Nekalá soutěž se zakazuje.

Zákon uvádí příklady tohoto jednání:

- a) klamavá reklama
- b) klamavé označování zboží a služeb
- c) vyvolávání nebezpečí záměny
- d) parazitování na pověsti podniku, výrobku či služeb jiného soutěžitele
- e) podplácení
- f) zlehčování
- g) srovnávací reklama
- h) porušování obchodního tajemství
- i) ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí.

Celá řada případů v praxi, kdy někdo nějaký soutěžitel šíří nepravdivé údaje, které mohou způsobit jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům újmu a vlastnímu podniku nebo cizímu podniku přinést prospěch, tedy musí být splněna podmínka, že je to na úkor jiných účastníků a vzájemný příčinný vztah. Újma i prospěch mohou být materiální nebo nemotné, ohrožení dobré pověsti. Reklamu definovala Rada pro reklamu v Zásadách etické reklamní praxe v ČR. Přesvědčovací proces prováděný za úhradu jakýmkoliv podnikatelským subjektem nebo jiným subjektem jednajícím v jeho zájmu, jehož účelem je poskytnout spotřebiteli informace o zboží a službách.

Zde se míní klamavost označení, jímž je poškozen soutěžitel nebo spotřebitel. Možnost vyvolání omylu místa původu zboží nebo služeb, osoby výrobce, poskytovatele služeb, zvláštních charakteristických znaků či jakosti. Označení může být použito jakýmkoliv způsobem (obal, tisk, fotografie, rozhlas, televize, ceníku, obchodních písemnostech apod.)

Vyvolání možnosti záměny spojuje dva jevy – klamavost a zaměnitelnost. V praxi jde nejvíce o napodobení cizího výrobku, jeho obalu, užití zvláštních cizích označení, která jsou typická pro nějaký výrobek nebo výrobce (logo, katalog, tiskopisy apod). Napodobením se rozumí neoprávněné využívání výsledků cizí tvůrčí práce, především nechráněných nemotných statků.

Parazitování na pověsti je blízké vyvolání nebezpečí záměny, nedochází však k napodobení nebo převzetí cizího označení, ale pověst cizího výrobku se používá jako opora, opěrná reklama, např. naše výrobky jsou stejně dobré jako výrobky.....

K podplácení dochází v hospodářské soutěži. Cílem podplácení je získání neoprávněné výhody v soutěži na úkor jiných soutěžitelů. Prospěch – úplatek - může být materiální nebo nemateriální.

Ke zlehčování dochází v případě tzv. srovnávací reklamy, kdy jsou v soutěžním vztahu soutěžitelův podnik, výrobek, služba srovnávány s vlastními a ohodnoceny jako horší.

Porušování obchodního tajemství je jednání, kdy jednající další osobě nebo osobám sdělí, zpřístupní, pro sebe nebo pro jiného využije obchodního tajemství, které může být v soutěži využito v podobě materiálního prospěchu.

Ohrožování zdraví a životního prostředí je jednání, jímž soutěžitel zkrsluje podmínky hospodářské soutěže tím, že provozuje výrobu, uvádí na trh výrobky nebo provádí výkony,

které ohrožují zdraví, životní prostředí, aby tak získal neoprávněné výhody pro sebe nebo jiného na úkor dalších soutěžitelů.

[Obsah](#)

Právní prostředky proti nekalé soutěži

Osoby, jejichž práva byla nekalou soutěží porušena nebo ohrožena, mohou se domáhat proti rušiteli, aby se tohoto jednání zdržel nebo odstranil protiprávní stav. Dále může požadovat přiměřené zadostiučinění, náhradu škody vydanou v penězích, popřípadě vydání bezdůvodného obohacení.

V úvahu přicházejí žaloby podle obchodního zákoníku zdržovací, záповědní, negatorní, odstraňovací, odvolání, na náhradu škody, na vydání bezdůvodného obohacení a na přiměřenou satisfakci (omluva, dementi, peněžitá náhrada), podle občanského soudního řádu přichází v úvahu i žaloba určovací.

V současné době řeší tyto spory krajské soudy a v praxi jde o často velmi složité spory, které se táhnou dlouhou dobu, neboť jde o složité věci zpravidla velkých materiálních hodnot.

Pokud se prokáže i zaviněné jednání fyzických osob (statutárních orgánů, podnikatelů samých atd.), přichází v úvahu i trestní odpovědnost, kterou upravuje trestní zákon v ust. § 149, 150, 151, 152, ve kterých jsou popsány skutkové podstaty jednání v rozporu s pravidly hospodářské soutěže nebo se zvyklostmi této soutěže, ohrožení chodu podniku, označování výrobků nebo služeb ochrannou známkou, k níž svědčí právo jinému nebo známkou s ní snadno zaměnitelnou, zasahování do průmyslových práv, vynálezů, užitému vzoru, nebo porušování autorských práv, či práv obdobných autorským právům.

[Obsah](#)

Obchodní společnosti a družstvo

Obchodní společnost je právnickou osobou založenou za účelem podnikání. Společnostmi jsou veřejná obchodní společnost, komanditní společnost, společnost s ručením omezeným a akciová společnost.

Zakladateli společností mohou být fyzické nebo právnické osoby, pokud zákon nestanoví jinak.

Fyzická osoba nebo právnická osoba může být společníkem s neomezeným ručením pouze v jedné společnosti.

Obchodní zákoník stanoví u jednotlivých forem společností, jakým způsobem ručí společníci za závazky společnosti. Zvláštní režim platí pro společnost v konkursu a likvidaci.

Obchodní společnosti vznikly jako jedna ze základních forem podnikání vytvářených za účelem společného provozování společné podnikatelské činnosti a to jak ve formě sdružení osob i majetku. Postupem doby se vyvinuly jako samostatný subjekt organizačně i právně.

Obchodní společnosti jsou na rozdíl od družstva korporacemi uzavřeného typu. To znamená, že ke změně počtu osob, které tvoří společnost, je nutné změnit společenskou smlouvu, zakladatelskou listinu, stanovy společnosti.

Jiným účelem než je podnikání se mohou zabývat pouze společnost s ručením omezeným nebo akciová společnost. Nejde o dosahování zisku, může jít dokonce i o činnost nevýdělečnou nebo další činnost, pokud není zákonem zakázána. Některé druhy činností jsou zákonem přímo určeny určitým typům společností (burza cenných papírů může být pouze a.s.).

Od obchodních společností musíme odlišit obecně prospěšné společnosti, které se zakládají podle jiného zákona a jež poskytují za předem stanovených podmínek a pro všechny

uživatelé za stejných podmínek obecně prospěšné služby, nikoli zisk pro zakladatele nebo společníky. Vytvořený zisk musí být použit na poskytování veřejně prospěšných služeb, tedy k účelu, pro který byla veřejně prospěšná společnost založena. V tom je zásadní rozdíl od obchodních společností, které vytvořený zisk dříve nebo později rozdělují mezi společníky.

Společnost se zakládá zpravidla společenskou smlouvou podepsanou všemi zakladateli. Podpisy těchto osob musí být úředně ověřeny. Pokud zakládá společnost jediný společník, mluvíme o zakladatelské smlouvě pořízené formou notářského zápisu, který musí obsahovat stejné náležitosti jako společenská smlouva.

Toto je možné pouze u společnosti s ručením omezeným. Zákon umožňuje uzavření společenské smlouvy pomocí zmocněnce, který k tomu účelu musí být vybaven úředně ověřenou plnou mocí k tomuto účelu.

Základní kapitál společnosti představuje souhrn všech peněžitých i nepeněžitých vkladů jednotlivých společníků do společnosti. Základní jmění se vytváří povinně u společnosti s ručením omezeným a akciové společnosti a jeho výše se zapisuje do obchodního rejstříku. Z hlediska účetnictví je základní kapitál stranou pasiv bilance, jeden z vlastních zdrojů společnosti. Základní kapitál je nutno odlišovat od čistého obchodního jmění.

Vklad společníka je majetek společníka s tím, že vklady se člení na peněžité a nepeněžité. Vklad můžeme charakterizovat jako majetek, musí být ocenitelný a převoditelný. Nepeněžitý vklad může být věc movitá i nemovitá, pohledávka, cenný papír, obchodní podíl, práva z průmyslového a duševního vlastnictví apod. Hodnota nepeněžitého vkladu se stanoví na základě posudku znalce.

Před vznikem společnosti spravuje splacené části vkladu zakladatel pověřený správou vkladu ve společenské smlouvě. Správou vkladu se rozumí péče o majetek, který je předmětem vkladu, tedy nejenom vklady peněžité, ale i nepeněžité.

Správce vkladu vydává písemné prohlášení o splacení vkladu nebo jeho části jednotlivými společníky. Po vzniku společnosti, tedy zápisem do obchodního rejstříku, musí správce vkladu odevzdat svěřené vklady nebo jejich části společnosti. Pokud společnost nevznikne, musí vše vrátit společníkům.

Podíl je charakteristický pro obchodní společnosti a vyjadřuje v podstatě míru účasti společníka na čistém obchodním jmění společnosti. Při zániku účasti společníka ve společnosti má tento společník nárok na vypořádací podíl a pokud společnost se ruší likvidací, má nárok na podíl na likvidačním zůstatku.

S podílem jsou spojena určitá práva a povinnosti společníka. Každý společník může mít ve společnosti pouze jeden podíl, ledaže jde o akciovou společnost. Výše podílu je vyjadřována procentem nebo zlomkem hodnoty čistého obchodního jmění. U akciové společnosti je výše podílu akcionáře dána poměrem jmenovité hodnoty akcie a základního jmění.

Podíl akcionáře na akciové společnosti vykazuje proti jiným společnostem jisté zvláštnosti. Podíl akcionáře na akciové společnosti se ztělesňuje v cenném papíru, akcií, zatímním listu, jakmile byl tento cenný papír vydán.

Každý akcionář má tolik účastí na akciové společnosti a v takovém rozsahu, kolik akcií (zatímních listů) této společnosti a o jaké jmenovité hodnotě má.

U veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti je to obdobné jako u společnosti s ručením omezeným. Každý společník má pouze jeden podíl.

Na rozdíl od založení vzniká společnost dnem, kdy je zapsána do obchodního rejstříku. Návrh na zapsání do obchodního rejstříku musí být podán do 90 dnů od založení. Pokud není v návrhu výslovně uvedena doba určitá, platí, že byla založena na dobu neurčitou.

Všechny právní úkony týkající se založení společnosti, změn, zrušení nebo zániku musí mít písemnou formu s úředně ověřenými podpisy.

Zákon stanoví, kdy je nutná forma notářského zápisu. Před vznikem společnosti, tedy v době od založení do vzniku společnosti (zápisu do OR), jednají za společnost pověřené osoby, které jsou tímto jednáním zavázané, ale po vzniku společnosti je společnost povinna tato jednání do tří měsíců schválit a potom tato jednání jsou závazná pro celou společnost od samého počátku.

V praktickém životě jednotlivých společností je velice důležitý zákaz konkurence, který je obecně specifikován v obchodním zákoníku ust. § 65 a potom odchylně u jednotlivých typů společností.

Na uplatňování tohoto pravidla v praxi končí většina společností, i když se tyto případy většinou neřeší u soudu. Zákaz konkurence v zákonné úpravě, nebo ve společenské smlouvě, či stanovách společnosti znamená zákaz určitých jednání, která by představovala ve vztahu k obchodní společnosti a jejím podnikatelským aktivitám nekalou konkurenci v tom smyslu, že by tyto osoby mohly využívat svých znalostí a zkušeností získaných ve společnosti pro vlastní prospěch a tím společnost poškozovat.

Osoby, které jsou členy statutárního orgánu společnosti či jiných orgánů společnosti, mohou ze svých funkcí odstoupit, musí však tuto skutečnost neprodleně oznámit orgánu společnosti, jehož jsou členem nebo který je zvolil. Je to nezadatelné právo, které je v souladu s principem osobní svobody, svobody volby povolání a zákazu nucené práce, který má oporu v mezinárodních smlouvách i v zákoníku práce.

Vztah mezi společností a členy statutárního orgánu se řídí přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě uzavřené podle obchodního zákoníku. Společenské smlouvy jednotlivých společností mohou upravit tento vztah odchylně, ale ne v rozporu se zákonem. Z přiměřeného použití ustanovení mandátní smlouvy plyne, že osoba zařizující záležitosti pro společnost má právo na úplatu s tím související a náhradu účelně nebo nutně vynaložených nákladů a povinnost řídit se pokyny společnosti. Odměny, které pobírají fyzické osoby, členové statutárních nebo jiných orgánů společnosti, zákon řadí mezi příjmy ze závislé činnosti - viz ustanovení § 6 odstavec 1 písm.ZoDzP č.586/1992 Sb. v platném znění. Obdobně jako mzda plynoucí z pracovního poměru, ale i zde jsou odchylky - viz problematika člena statutárního orgánu cizince - zde je nutno řešit otázku- zda jde o daňového rezidenta či nikoliv a v případě, že jde o daňového nerezidenta- zda jeho bydliště je ve státě, s kterým má Česká republika uzavřenu smlouvu o zamezení dvojího zdanění a podle toho dále postupovat. Jiný právní režim zdanění příjmů statutárních orgánů je u veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti. Fyzické osoby, které jsou samy statutárním orgánem, nemohou být členy tohoto orgánu.

Obchodní zákoník také určuje obecná pravidla pro utváření vůle právnických osob, tedy v orgánech společnosti, které označuje jako usnášení orgánů společnosti. Statutární nebo jiné orgány společnosti se mohou usnášet, jen je-li přítomna nadpoloviční většina jejich členů a k usnesení je zapotřebí souhlasu většiny přítomných členů. Při rovnosti hlasů je rozhodující hlas předsedajícího.

Po zkušenostech z praxe se do obchodního zákoníku dostal institut ovládající a ovládané osoby. Ovládající osoba je osoba, která má faktický vliv přímo nebo nepřímo na firmu jiné osoby (ovládaná osoba). Když některé osoby jednají ve shodě a mají většinu hlasovacích práv, jedná se vždy o ovládající osoby. Zákon spojuje ovládající osobu s držním 40 % hlasovacích práv na určité osobě a naopak ovládanou osobou je osoba, která nadržuje tento počet hlasů.

Od uvedených osob musíme rozlišit osobu řídící a řízenou. Jestliže je jedna nebo více osob podrobeny jednotnému řízení jednou osobou (řídící osoba), tvoří tyto osoby s řídící

osobou holding (koncern) a jednotlivé podniky jsou koncernové podniky. V tomto případě je nutné uzavřít ovládající smlouvu. Pokud není ovládající smlouva uzavřena, nesmí řídicí osoba využít svého vlivu na řízení tak, aby ovládaným osobám nevznikla majetková újma. Každý společník nebo člen ovládané osoby má právo do určitého termínu požádat soud, aby určil znalce k přezkoumání zprávy o vztazích mezi propojenými osobami. Z toho plyne i povinnost nahradit škodu ovládané osobě.

Dále musíme u společností rozlišit jednání ve shodě, které zákon definuje jako jednání dvou nebo více osob uskutečněné ve vzájemné domluvě s cílem nabýt, postoupit nebo vykonávat hlasovací práva v určité osobě a dosáhnout v této osobě rozhodujícího vlivu.

Hlavním smyslem této úpravy je regulovat určité případy jednání uskutečněné ve shodě stejně jako případy samostatných jednání, pokud důsledky těchto jednání jsou pro ostatní společníky shodné.

[Obsah](#)

Rezervní fond

Rezervní fond je podle českého obchodního práva vlastním zdrojem majetku společnosti a že je vykazován v pasivech jako součást vlastního jmění. Tomu odpovídá i pojetí rezervního fondu v účetnictví. Rezervní fond tvoří povinně společnost s ručením omezeným a akciová společnost. Rezervní fond může být vytvořen již při vzniku společnosti vklady jednotlivých společníků nad hodnotu vkladů.

Podíl na zisku společnosti lze určit teprve po doplnění rezervního fondu v souladu se stanovami, společenskou smlouvou nebo tímto zákonem. Lze tedy konstatovat, že účelově je určen k úhradě ztráty ten rezervní fond, který se k úhradě ztráty vytváří. Rezervní fond vytvořený ze zisku lze použít i k jiným účelům než k úhradě ztráty, pokud je tento vyšší než 10 % základního kapitálu.

[Obsah](#)

Zrušení a zánik společnosti

Společnost zaniká ke dni výmazu z obchodního rejstříku. Pokud je založení společnosti podle českého obchodního práva složité, je nutno poznamenat, že zrušení společnosti je až na výjimky podstatně obtížnější co do vynaloženého času a nákladů, pokud se má společnost zrušit předepsaným způsobem. Proto také většina společností svoji činnost nekončí předepsaným způsobem, společnosti nejsou vymazány z obchodního rejstříku, společníci spolu nekomunikují a na dotazy státních orgánů společnosti prostě nereagují. Obchodní zákoník rozlišuje mezi zrušením a zánikem společnosti. Zrušením společnosti se rozumí právní skutečnost, s níž zákon spojuje zánik společnosti. Zánikem společnosti se rozumí ukončení právní subjektivity společnosti jako právnické osoby. Společnost zaniká ke dni výmazu společnosti z obchodního rejstříku. Zániku společnosti předchází její zrušení s likvidací nebo bez likvidace, přechází-li její jmění na právního nástupce. Likvidace není rovněž nutná a nevyžaduje se, pokud je zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku nebo, když po ukončení konkursního řízení nezůstane ve společnosti žádný majetek.

Likvidací společnosti rozumíme vypořádání závazků společnosti s jejími věřiteli a práv (pohledávek) společnosti s jejími dlužníky. Zbude-li po tomto vypořádání ještě nějaký majetek (likvidační zůstatek), rozdělí se mezi společníky, popřípadě se s ním naloží podle dohody společníků jinak. V úvahu přichází převod na obec, nadaci pro humanitární věci, charitativní účely apod. Zrušuje-li se společnost bez právního nástupce, vstoupí společnost

do likvidace ohlášením této skutečnosti do obchodního rejstříku. Současně se určí likvidátor společnosti, který se rovněž zapisuje do obchodního rejstříku.

Zápis vstupu společnosti do obchodního rejstříku má tyto důsledky:

- a) po dobu likvidace se užívá obchodního jména společnosti s dodatkem „v likvidaci“
- b) působnost statutárního orgánu přechází na likvidátora zapsaného v obchodním rejstříku. Působnost likvidátora je však omezena pouze na úkoly spojené s likvidací společnosti. Vstup společnosti do likvidace se oznamuje vždy v Obchodním věstníku.

Likvidátorem je vždy fyzická osoba pověřená k této funkci tím, kdo je k tomu oprávněn. Jmenování několika likvidátorů je neobvyklé a přichází v úvahu u velkých společností. Likvidátora jmenuje statutární orgán u společnosti s ručením omezeným a u akciové společnosti valná hromada, u družstva členská schůze. Likvidátora může rovněž jmenovat a odvolat soud v případech, kdy to určuje zákon. Likvidátor se může své působnosti vzdát. Likvidátorem by měla být osoba znalá práva obchodních společností. Právní vztah likvidátora ke společnosti se řídí přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě. Likvidátor má nárok na odměnu v dohodnuté výši nebo jako podíl na likvidačním zůstatku. Vstupem společnosti do likvidace nezanikají orgány společnosti, pouze působnost statutárního orgánu v rozsahu vymezeném pro likvidaci přechází na likvidátora. Působnost likvidátora je vymezena tak, že činí jménem společnosti úkony směřující k likvidaci společnosti. Likvidátor sestaví ke dni vstupu společnosti do likvidace likvidační účetní závěrku. Pokud likvidátor zjistí v průběhu likvidace, že společnost je předlužená (tj. veškerý majetek společnosti nepostačuje k úhradě jejich dluhů), musí sám podat návrh na prohlášení konkursu. Ke dni ukončení likvidace likvidátor sestaví účetní závěrku, sestaví konečnou zprávu o průběhu likvidace, účetní závěrku a konečnou zprávu předloží společníkům ke schválení, podá návrh na výmaz společnosti z obchodního rejstříku. Zápisem výmazu do rejstříku společnost zanikne.

Společnost se zrušuje:

- a) uplynutím doby, na kterou byla založena
- b) dosažením účelu, pro který byla založena
- c) dnem uvedeným v rozhodnutí společníků nebo orgánu společnosti o zrušení společnosti, jinak dnem, kdy bylo toto rozhodnutí přijato
- d) dnem uvedeným v rozhodnutí soudu o zrušení společnosti, jinak dnem, kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci
- e) rozhodnutím společníků nebo příslušného orgánu společnosti o sloučení, splynutí nebo rozdělení společnosti nebo její přeměně v jinou formu obchodní společnosti nebo v družstvo
- f) zrušením konkursu po splnění rozvrhového usnesení nebo zrušením konkursu z důvodu, že majetek úpadce nepostačuje k úhradě nákladů konkursu, anebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku.

Pokud je zamítnut návrh na prohlášení konkursu z jiného důvodu než pro nedostatek majetku, nepovažuje se společnost za zrušenou. V každém případě, když zbude majetek společnosti, provede se likvidace společnosti. Po dobu likvidace nebo konkursu vykonává statutární orgán svoji působnost v rozsahu, který nepřešel na likvidátora nebo správce konkursní podstaty.

Důležité z hlediska chodu společnosti je ustanovení § 68 odstavec 6,7, že společnost může být zrušena na základě rozhodnutí soudu a to na návrh státního orgánu nebo osoby,

kteřá osvědčí právní zájem, jestliže se nekonají delší dobu valné hromady, nebyly zvoleny orgány společnosti, společnost pozbude oprávnění k podnikatelské činnosti, společnost porušuje povinnosti vytvářet rezervní fond, společnost nepracuje pro nepřekonatelné rozpory mezi společníky a další.

Před zrušením společnosti stanoví soud přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy.

Pokud bylo započato s rozdělováním likvidačního zůstatku, nemohou společníci své rozhodnutí o zrušení společnosti odvolat nebo zrušit.

Neplatnost společnosti může prohlásit jenom soud a to i bez návrhu, když se zjistí, že společníci jsou nezpůsobilí k právním úkonům, nebyla dodržena ustanovení o splacení minimálních vkladů, nebyla uzavřena společenská smlouva, chybí forma společnosti atd.

Po dobu trvání společnosti může společnost změnit svojí formu, fúzí, rozdělením, převodem jmění na společníka. Fúze se může uskutečnit splynutím nebo sloučením. Rozdělení kombinací různých forem.

Po novelizaci obchodního zákoníku je možná i změna právní formy. V tomto případě se mění vnitřní právní poměry společnosti a právní poměry jejich společníků. V tomto případě právnická osoba nezaniká ani nepřechází její jmění na právního nástupce. Změna se zapisuje do obchodního rejstříku, ke změně je zapotřebí souhlas společníků ve formě notářského zápisu.

Návrh na změnu musí být ekonomicky zdůvodněn, zákon vyžaduje mimořádnou účetní závěrku ověřenou auditorem ke dni návrhu změny, popřípadě je povinnost společnosti nechat ocenit majetek společnosti znalcem. Při změně právní formy klade obchodní zákoník velký důraz na ochranu věřitelů, tj. nesmí dojít v důsledku změny právní formy k poškození jednotlivých věřitelů. Společnost musí poskytnout dostatečné záruky a je stanovena odpovědnost členů statutárních orgánů za poškození věřitelů. Promlčecí doba je v tomto případě stanovena na pět let ode dne zápisu návrhu změny do obchodního rejstříku. Neplatnost návrhu změny může prohlásit jenom soud.

[Obsah](#)

Veřejná obchodní společnost

Veřejná obchodní společnost má statut právnické osoby. Může být založena právnickými i fyzickými osobami. Společník - fyzická osoba - musí mít plnou způsobilost k právním úkonům. Jeho způsobilost nemůže být ani omezena. Veřejná obchodní společnost může být využita pouze k účelům podnikání. Veřejná obchodní společnost je společnost osobní. Žádný ze společníků nemá ze zákona vkladovou povinnost. Tato může být určena jen společenskou smlouvou. Tato společnost nevytváří povinně základní kapitál. Zákon nezakotvuje povinné zřizování orgánů společnosti, jako je tomu u kapitálových společností, ale předpokládá se osobní účast společníka na činnosti pro společnost. Tuto skutečnost je potřeba upravit ve společenské smlouvě, neboť zákon tuto povinnost neukládá.

Nejvýraznějším rysem této společnosti je solidární ručení společníků za závazky společnosti. Společníci ručí veškerým svým majetkem za závazky společnosti nejen za trvání společnosti, ale i po zániku společnosti.

Právní postavení společníků veřejné obchodní společnosti v sociálním a zdravotním pojištění je obdobné jako u osob samostatně výdělečně činných. Obchodní jméno společnosti musí obsahovat označení „veřejná obchodní společnost“, nebo zkratku „veř. obch. spol.“, nebo „v.o.s.“, či jméno jednoho ze společníků s dodatkem „a spol.“.

Společenská smlouva musí obsahovat:

- a) obchodní jméno a sídlo společnosti
- b) určení společníků s uvedením názvu a sídla právnické osoby nebo jméno a bydliště fyzické osoby
- c) předmět podnikání společnosti.

Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku podepisují všichni společníci a přikládá se k němu společenská smlouva.

Práva a povinnosti společníků se řídí společenskou smlouvou. Společník je povinen splatit svůj vklad ve lhůtě stanovené společenskou smlouvou. Neprodleně po vzniku společnosti, jinak bez zbytečného odkladu. Společník je při plnění svých povinností povinen postupovat s péčí řádného hospodáře.

Pokud je společník v prodlení se splacením peněžitého vkladu, je povinen zaplatit úrok z prodlení ve výši 20%, pokud společenská smlouva nestanoví jinak.

K obchodnímu vedení společnosti je oprávněn každý společník nebo pověřený společník. Pověření společníka lze ostatními společníky odvolat. Toto lze rovněž pověřeným společníkem vypovědět. Pověřený společník musí informovat ostatní společníky o všech záležitostech společnosti.

Zisk se dělí mezi společníky rovným dílem. Ztrátu zjištěnou účetní závěrkou rovněž. Společníci odpovídají společnosti za způsobenou škodu, kterou lze vymáhat žalobou k soudu.

Do společnosti může změnou společenské smlouvy přistoupit další společník. Společník může ze společnosti vystoupit. Statutárním orgánem společnosti jsou všichni společníci, ale jeden nebo několik společníků mohou být pověřeni řízením společnosti.

Veřejná obchodní společnost odpovídá za své závazky celým svým majetkem. Společníci ručí za závazky společnosti společně a nerozdílně. Společník, který do společnosti přistoupil, ručí i za dřívější závazky společnosti.

Společnost lze zrušit výpovědí společníka, rozhodnutím soudu, smrtí společníka, zánikem právnické osoby, která je společníkem, nařízením výkonu rozhodnutí na podíl některého společníka, zbavením nebo omezením způsobilosti k právním úkonům některého společníka.

Při zrušení společnosti s likvidací mají společníci nárok na podíl na likvidačním zůstatku. Zrušení společnosti bez likvidace znamená fúzi společnosti, rozdělení společnosti nebo převod jmění na jednoho společníka.

Rovněž změna právní formy je možná, ale v tomto případě ručí společníci za případnou majetkovou újmu způsobenou věřitelům.

[Obsah](#)

Společnost s ručením omezeným

Společnost s ručením omezeným je společnost, která je nejrozšířenější právní formou podnikatelských aktivit v oblasti drobného a středního podnikání, neboť v sobě spojuje výhody kapitálových i osobních společností.

Společnost s ručením omezeným umožňuje spojit kapitálové prostředky více podnikatelů, popřípadě i jejich činnost a současně rozděluje podnikatelské riziko.

Společnost s ručením omezeným umožňuje úplné oddělení majetku použitého k podnikání od osobního majetku svých zakladatelů jednotlivých společníků, a tím omezuje riziko podnikání.

Při individuálním podnikání nese podnikatel riziko celým svým majetkem, nejen tou jeho částí, která slouží k podnikání.

Výhodou společnosti s ručením omezeným proti osobním společnostem je to, že u společnosti s ručením omezeným je více omezeno riziko podnikání.

K založení veřejné obchodní společnosti není sice třeba žádný počáteční kapitál, avšak společníci ručí za závazky společnosti celým svým i osobním majetkem. Mají tedy obdobné postavení jako při individuálním podnikání. Rozdíl je pouze v tom, že u individuálního podnikání přímo odpovídají za porušení závazků, zatímco ve veřejné obchodní společnosti pouze ručí.

Společnost s ručením omezeným je společnost, jejíž základní kapitál je tvořen vklady společníků a jejíž společníci ručí za závazky společnosti, dokud nebylo zapsáno splacení vkladů do obchodního rejstříku.

Společnost může být založena jediným společníkem. Společnost může mít nejvíce padesát společníků. Jedna fyzická osoba může být jediným společníkem nejvýše tří společností s ručením omezeným.

Společnost odpovídá za porušení svých závazků celým svým majetkem. Společníci ručí za závazky společnosti do výše svých nesplacených vkladů v rozsahu, v jakém nesplacení vkladů vyplývá ze zápisu do obchodního rejstříku. Proto se do obchodního rejstříku zapisuje nejen výše vkladu každého společníka, ale i rozsah, v němž již splatil na svůj vklad.

Obchodní jméno společnosti musí obsahovat označení „společnost s ručením omezeným“, postačí však zkratka „spol. s r. o.“ nebo „s. r. o.“.

Výše základního kapitálu společnosti musí činit alespoň 200.000,--Kč. Výše vkladu společníka musí činit alespoň 20.000,--Kč, může být pro jednotlivé společníky stanovena rozdílně, ale vklad každého společníka musí být dělitelný tisícem. Každý společník se může podílet na základním kapitálu společnosti pouze jedním vkladem. U nepeněžitého vkladu musí být uveden předmět vkladu s uvedením hodnoty. Společenská smlouva musí obsahovat alespoň:

- a) firmu a sídlo společnosti
- b) určení společníků uvedením firmy nebo názvu a sídla právnické osoby nebo jména a bydliště fyzické osoby
- c) předmět podnikání
- d) výši základního kapitálu a výši vkladu každého společníka včetně způsobu a lhůty splacení vkladu
- e) jména a bydliště prvních jednatelů společnosti a způsob, jakým jednají za společnost
- f) jména a bydliště členů první dozorčí rady, pokud se zřizuje
- g) určení správce vkladu
- h) jiné údaje, které vyžaduje zákon
- i) společnost může vydat stanovy, pokud to určuje společenská smlouva, které rozvedou některé údaje uvedené ve společenské smlouvě. Před podáním návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku musí být splaceno na každý vklad minimálně 30 % a celkem 100.000,-- Kč.

Když je společnost založena jediným zakladatelem, musí být základní kapitál splacen v plné výši.

Návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku podepisují všichni jednatele a k návrhu na vklad se přikládá:

- a) společenská smlouva
- b) doklad o splnění splacení členských vkladů.

Základní povinností každého společníka je povinnost splatit vklad. Lhůtu a podmínky mohou určit i stanovy společnosti. V zákoně je však uvedeno, že tato poplatková povinnost je pět let. Závazek ke splacení vkladu nelze společníku prominout. Společník není oprávněn žádat vrácení vkladu, protože ten se splacením stal majetkem společnosti.

Společník, který je v prodlení se splacením peněžitého vkladu, je povinen platit úrok z prodlení ve výši 20 % z dlužné částky, pokud se společníci nedohodnou ve smlouvě jinak. Společnost může vyzvat společníka, který nesplnil svoji povinnost se splacením vkladu k jeho dodatečnému splacení a to pod pohrůzkou vyloučení. Pokud není povinnost splněna ani v náhradní lhůtě, může být společník rozhodnutím valné hromady vyloučen a jeho podíl převeden na jiného společníka.

Souhrn všech práv a povinností a jim odpovídající účast na společnosti s ručením omezeným označuje obchodní zákoník jako obchodní podíl. Obchodní podíl je druhem majetkové hodnoty, jde o penězi ocenitelnou hodnotu. Hodnota obchodního podílu se určuje z hodnoty čistého obchodního jmění. Každý společník může mít pouze jeden obchodní podíl.

Společník může se souhlasem valné hromady převést smlouvou svůj obchodní podíl.

Základní dispozicí s obchodním podílem je jeho převod. Právním titulem, na jehož základě se podíl převádí, je smlouva o převodu obchodního podílu.

Převod obchodního podílu na třetí osoby je možný pouze se souhlasem valné hromady a pokud to určuje společenská smlouva.

Společenská smlouva může připustit volnou převoditelnost obchodního podílu nebo ji vázat na splnění určitých předpokladů.

Převod obchodního podílu na jinou osobu než společníka je se zákona spojen s ručením převodce za splacení nesplaceného vkladu.

Pokud dochází k převodu obchodního podílu na jiného společníka, převodce ze zákona za splacení vkladu neručí.

Smlouva o převodu obchodního podílu se řídí režimem obchodního zákoníku a musí být písemná. Nedodržení písemné formy způsobuje její neplatnost.

Pokud je nabyvatelem obchodního podílu osoba, která nebyla dosud společníkem, je další podstatnou částí smlouvy prohlášení nabyvatele obchodního podílu, že přistupuje ke společenské smlouvě. Účinností smlouvy o převodu obchodního podílu ve vztahu ke společnosti se mění ze zákona společenská smlouva nebo zakladatelská listina.

Zánikem právnické osoby, která je společníkem, přechází obchodní podíl na právního nástupce. Obchodní podíl se rovněž dědí.

Společenská smlouva může dědění obchodního podílu vyloučit, nejde-li o společnost s jediným společníkem.

Dědic se může domáhat zrušení své účasti ve společnosti soudem, nelze-li na něm spravedlivě požadovat, aby byl společníkem.

Účast dědice ve společnosti však nelze zrušit, pokud je jediným společníkem. Rozdělení obchodního podílu je možné pouze se souhlasem valné hromady.

Obchodní podíl může rovněž předmětem zástavního práva, kdy zástavní smlouva musí mít písemnou formu a podpisy na této smlouvě musí být úředně ověřeny.

Zástavní právo k obchodnímu podílu platně nevznikne bez souhlasu valné hromady.

Pokud není pohledávka zajištěná zástavním právem na obchodním podílu řádně a včas splněna, může zástavní věřitel za splnění určitých předpokladů obchodní podíl prodat ve veřejné dražbě.

Společnost nemůže nabývat vlastních obchodních podílů smlouvou o převodu obchodního podílu. Takováto smlouva je ze zákona neplatná.

Společenská smlouva může určit, že valná hromada je oprávněna uložit společníkům povinnost přispět na vytvoření vlastního kapitálu mimo základní kapitál.

Společníci vykonávají svá práva týkající se řízení společnosti a kontroly její činnosti na valné hromadě společnosti a to podle a v souladu se společenskou smlouvou.

Společníci mají právo na informace o hospodaření společnosti, které jim ze zákona musí jednatelé společnosti podat. Společníci se podílejí na zisku určeném valnou hromadou k rozdělení mezi společníky podle poměru svých obchodních podílů.

Společnost vytváří rezervní fond ve výši určené ve společenské smlouvě a to již při vzniku společnosti nebo z čistého zisku společnosti a to ve výši nejméně 10 % z čistého zisku. Rezervní fond do výše 10 % základního kapitálu lze použít pouze k úhradě ztráty.

Orgány společnosti jsou: valná hromada, jednatelé, dozorčí rada. Obchodní zákoník výslovně upravuje pouze uvedené orgány společnosti.

Dva orgány jsou obligatorní (valná hromada, jednatelé). Dozorčí rada je pouze fakultativní a společnost dozorčí radu zřizuje, pokud se tak dohodnou společníci ve společenské smlouvě.

Společnost může zřídit orgány, které obchodní zákoník vůbec neupravuje. Působnost takového orgánu by musela upravit společenská smlouva, popřípadě stanovy.

Valná hromada je orgánem s vnitřní působností a není oprávněna jménem společnosti jednat. Valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti, a proto může rozhodnout o jakékoliv vnitřní záležitosti společnosti.

Do působnosti valné hromady patří:

- a) schválení jednání učiněných společností před jejím vznikem
- b) schvalování řádné, mimořádné, konsolidované účetní závěrky
- c) rozdělení zisku a úhrady ztrát
- d) schvalování stanov a jejich změn
- e) rozhodování o snížení nebo zvýšení základního kapitálu nebo jeho změn
- f) rozhodování o změně obsahu společenské smlouvy
- g) jmenování, odvolání a odměňování jednatelů
- h) jmenování, odvolání a odměňování členů dozorčí rady
- i) vyloučení společníka
- j) jmenování, odvolání a odměňování likvidátora
- k) rozhodování o zrušení společnosti s likvidací
- l) zastavení podniku
- m) rozhodování o fúzi, převodu jmění na společníka, rozdělení, změně práv.formy
- n) schválení ovládací smlouvy, smlouvy o převodu zisku, tichém společenství
- o) další otázky (výkon funkce).

Společník se zúčastňuje jednání valné hromady osobně nebo se nechává zastupovat zmocněncem. Zmocněnec nesmí být jednatel nebo člen dozorčí rady společnosti.

Valnou hromadu svolávají zpravidla jednatelé a valná hromada je schopná se usnášet, jsou –li přítomni společníci, kteří mají alespoň polovinu všech hlasů. Valná hromada rozhoduje alespoň prostou většinou hlasů přítomných společníků. Někdy je zapotřebí souhlasu alespoň dvoutřetinové většiny všech společníků. Při snížení základního kapitálu tak, že se snižují vklady společníků nerovnoměrně hlasy všech společníků. Každý společník má jeden hlas na každých 1000,-- Kč svého vkladu, pokud společenská smlouva neurčuje něco jiného. V některých případech stanoví zákon, že společník nemůže vykonávat hlasovací práva (je v prodlení se splacením svého vkladu). Nepřítomný společník na valné hromadě může

projevit do jednoho měsíce svůj písemný souhlas s výsledky jednání valné hromady. O této skutečnosti uvědomí jednatelé ostatní společníky.

Termín a program jednání valné hromady se oznámí písemnou pozvánkou společníkům a to ve lhůtě 15 dnů před termínem konání valné hromady. Valná hromada zvolí svého předsedu a zapisovatele. O svolání valné hromady mohou požádat společníci, kteří mají podíl na základním kapitálu nejméně 10 %.

Společníci mohou přijímat rozhodnutí i mimo valnou hromadu společnosti. V takovém případě je osoba, která je oprávněna svolat valnou hromadu, povinna připravit a předložit návrh usnesení společníkům k vyjádření s určením lhůty k vyjádření.

Každý společník, jednatel, likvidátor, správce konkursní podstaty, vyrovnávací správce, člen dozorčí rady se může u soudu domáhat, aby soud vyslovil neplatnost usnesení valné hromady, pokud je v rozporu s právními předpisy, společenskou smlouvou, zakladatelskou smlouvou, stanovami. Toto právo musí být uplatněno do určité doby.

Žaloba o určení neplatnosti valné hromady je zvláštním druhem určovací žaloby. K řízení je příslušný krajský soud s působností ve věcech obchodních, v jehož obvodu má společnost sídlo. Účastníky řízení jsou společnost a žalobce. V žalobě je nutné uvést důvod, proč žalobce považuje usnesení valné hromady společnosti za neplatné. Právo podat tuto žalobu má každá osoba, která je společníkem v době, kdy bylo usnesení valné hromady společnosti přijato.

Každý společník je oprávněn podat žalobu jménem společnosti o náhradu škody proti jednatele, který odpovídá společnosti za škodu, kterou způsobil, a žalobu proti společníkovi, který je v prodlení se splacením vkladu. Když má společnost jednoho společníka, valná hromada se nekoná a působnost valné hromady vykonává tento společník.

Dalším orgánem společnosti jsou jednatelé, jeden nebo více jednatelů. Pokud je jednatelů více, jedná každý za společnost samostatně, pokud společenská smlouva nestanoví jinak. Jednateli náleží obchodní vedení společnosti. K vedení společnosti se vyžaduje souhlas většiny jednatelů. Jednatelé jsou povinni zajistit řádné vedení evidence a účetnictví a informovat společníky o dění ve společnosti. Na jednatele se vztahuje zákaz konkurence, to znamená, že je omezeno jeho podnikání mimo společnost tak, aby svým jednáním nemohl způsobit společnosti škodu. Nesmí být například členem statutárního orgánu právnické osoby se stejným nebo obdobným předmětem činnosti.

U společnosti s ručením omezeným se může rovněž zřídit dozorčí rada, která dohlíží na činnost jednatelů, kontroluje dodržování předpisů ve společnosti, zejména účetnictví a přezkoumává účetní závěrky a podává zprávy valné hromadě. Dozorčí radu volí valná hromada a funkce člena dozorčí rady je neslučitelná s funkcí jednatele. Za života společnosti je možno změnit společenskou smlouvu, pokud se na této změně dohodnou společníci. Jednak jde o změnu v osobách společníků nebo jde o změnu obsahu.

Valná hromada společnosti může rozhodnout o zvýšení nebo snížení základního kapitálu. V případě zvýšení základního kapitálu musí usnesení valné hromady určit, o jakou částku se zvyšuje základní kapitál, lhůtu, do níž musí být závazky ke zvýšení vkladu převzaty. Jednatelé musí podat bez zbytečného odkladu návrh na zápis zvýšení základního kapitálu do obchodního rejstříku.

Valná hromada se rovněž zabývá snížením základního kapitálu a v tomto případě usnesení valné hromady musí obsahovat částku, o níž se základní kapitál snižuje, výši vkladu každého společníka po snížení základního kapitálu, údaj o tom, zda bude částka rovnající se snížení základního kapitálu vyplacena společníkům.

Vklady lze snížit rovnoměrně i nerovnoměrně. Snížení základního kapitálu musí jednatelé oznámit předepsaným způsobem nejlépe v tisku z důvodu ochrany věřitelů. Společnost je povinna věřitelům, kteří přihlásili včas své pohledávky, poskytnout přiměřené

zajištění těchto pohledávek nebo tyto uspokojit. Snížení základního kapitálu obchodní rejstřík zapíše, jen pokud bylo snížení základního kapitálu provedeno společností v souladu se zákonem.

Účast společníka ve společnosti může rovněž zaniknout a to na základě rozhodnutí soudu nebo pokud je na majetek společníka prohlášen konkurs, zamítnut návrh na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku na majetek společníka, pravomocné rozhodnutí na exekuci majetku společníka má podobné účinky jako rozhodnutí soudu o ukončení účasti společníka soudem.

Společnost může společníka vyloučit po podání návrhu k soudu, pokud porušuje hrubým způsobem své povinnosti, ačkoliv k jejich plnění byl vyzván a na možnost vyloučení upozorněn. Další variantou je ukončení účasti společníka ve společnosti dohodou. Dohoda musí mít písemnou formu a podpisy na dohodě musí být ověřeny.

Ukončení účasti společníka ve společnosti znamená, že tento má nárok ze zákona a společenské smlouvy na vypořádací podíl. Společnost je povinna vyplatit vypořádací podíl bez zbytečného odkladu (splacení podílu) a to i v případě, že se jedná o podíl volný, který bude nabídnut dalšímu společníku.

V případě, že společnost končí svoji činnost, zrušuje se s likvidací. V tomto případě je jmenován likvidátor a společníci mají právo na podíl na likvidačním zůstatku.

Společnost se zrušuje bez likvidace a obchodní jmění přechází na právního nástupce. V úvahu přichází tyto možnosti. Fúze společnosti s ručením omezeným vyžaduje tyto náležitosti, schválení valnou hromadou, smlouvou o fúzi, návrhu změn stanov, znalecké posudky na ocenění majetku, zveřejnění záměru o chystané fúzi, schválení účetní závěrky a rozvahy, projednání v nástupnické organizaci, zpráva jednatele.

Fúze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost, zrušením společnosti s ručením omezeným a převodem jmění na společníka, rozdělením společnosti, změna právní formy. Ve všech těchto případech se musí dbát na práva třetích osob - věřitelů a společníků, kteří se změnami ve společnosti nesouhlasí. Tito mají nárok na vypořádací podíl.

[Obsah](#)

Obchodně závazkové vztahy

Obchodně závazkové vztahy jsou ty závazkové vztahy, které splňují zákonem stanovené podmínky a které se řídí obchodním zákoníkem.

Jsou to vztahy mezi podnikateli, jestliže při jejich vzniku je zřejmé s přihlédnutím ke všem okolnostem, že se týkají jejich podnikatelské činnosti a rovněž vztahy mezi státem nebo samosprávnou jednotkou a podnikateli při jejich podnikatelské činnosti, jestliže se týkají zabezpečování veřejných potřeb.

Dále mezi zakladateli obchodních společností, mezi obchodní společností a společníky, jakož i mezi společníky navzájem, pokud jde o vztahy související s pod (převod obchodního podílu, vypořádání apod.).

Mezi zakladateli a členy družstva, jakož i mezi členy družstva navzájem, mezi zakladateli a správcem vkladu. Vztahy vznikající při prodeji podniku nebo jeho části, pronájmu podniku nebo jeho části.

Smlouvy kontrolní o úvěru, smlouvy o tichém společenství, smlouvy zasilatelské a některých dalších.

Strany se mohou dohodnout, že jejich závazkový vztah se bude řídit režimem obchodního zákoníku.

Při určení práv a povinností z obchodně závazkového vztahu se přihlíží k obchodním zvyklostem zachovávaným v daném odvětví.

Jednou ze základních zásad, která ovládá úpravu obchodního zákoníku, je zásada ochrany poctivého obchodního styku. Výkon práva, který tuto zásadu nerespektuje, nepožívá právní ochrany.

Dále se obchodní zákoník v této části zabývá neplatností právních úkonů v obchodně závazkových vztazích, kde je uvedeno, že obchodní zákoník neupravuje obecné důsledky, které má vadný právní úkon, neboť toto upravuje občanský zákoník poměrně podrobně.

Obchodní zákoník se této problematice věnuje jako relativní neplatnost právních úkonů, kdy relativní neplatnost je stanovena na ochranu některého z účastníků smlouvy.

Obchodní zákoník upravuje rovněž postup při jednáních o uzavření smlouvy. Smlouva je dvojstranný nebo vícestranný právní úkon, který vzniká na základě vůle subjektů. Návrh na uzavření smlouvy může podat kterákoliv ze smluvních stran. Návrh musí být dostatečně určitý, tzn. musí obsahovat podstatné části smlouvy, tj. ty, které za podstatné považuje zákon, popřípadě, které určí smluvní strany. Smlouva zásadně vznikne jejím přijetím návrhu adresátem. Přijetí musí být řádné a včasné. Přijetí návrhu smlouvy s dodatky, výhrady, omezení nebo jiné změny se považuje za nový návrh smlouvy.

Obchodní zákoník preferuje zásadu smluvní volnosti stran, což znamená, že strany mohou uzavírat jak smlouvy, které jsou v zákoně výslovně upraveny, tak i smlouvy v zákoně výslovně neupravené.

Jestliže si strany poskytnou při jednání o uzavření smlouvy navzájem informace označené jako důvěrné, nesmí je strana, které byly tyto informace poskytnuty, tyto zneužít. (prozradit třetí osobě, zneužít pro své potřeby apod.).

Smlouva vyžaduje k platnosti písemnou formu pouze v případech stanovených v obchodním zákoníku. Dohoda o určité části smlouvy může být nahrazena dohodou stran o způsobu umožňujícím dodatečné určení obsahu. Část obsahu smlouvy lze určit také s odkazem na obchodní podmínky.

Veřejný návrh na uzavření smlouvy není adresován určité osobě a obsahuje alespoň podstatné části smlouvy, která má být na základě tohoto návrhu uzavřena. Podmínkou je, že návrh je vhodným způsobem zveřejněn. Zásadní podmínkou je neadresnost. Způsob zveřejnění je na navrhovateli.

Ten, kdo učinil veřejný návrh smlouvy, je tímto návrhem vázán a návrh je možno odvolat pouze tehdy, pokud nebyl přijat a odvolání se stane stejným způsobem jako zveřejnění.

Navrhovatel je povinen uzavřít smlouvu s tím, kdo první oznámí, že návrh přijímá. Oznámení musí být učiněno bezvýhradně a v souladu s obsahem veřejného návrhu. Navrhovatel je povinen příjemci návrhu uzavření smlouvy potvrdit.

Od veřejného návrhu na uzavření smlouvy je nutno odlišit obchodní veřejnou soutěž. K vyhlášení veřejné obchodní soutěže se vyžaduje, aby byly písemně obecným způsobem vymezeny předmět požadovaného závazku a zásady ostatního návrhu zamýšlené smlouvy, na němž navrhovatel trvá, určen způsob podávání návrhu, stanovena lhůta, do kdy lze návrh podávat a lhůta pro oznámení vybraného návrhu (podmínky soutěže).

Obsah podmínek soutěže musí být vhodným způsobem zveřejněn. Vyhlášovatel nemůže uveřejněné podmínky soutěže měnit nebo soutěž zrušit, ledaže si toto právo v uveřejněných podmínkách vyhradil a změnu nebo zrušení soutěže uveřejnil stejným způsobem, kterým vyhlásil podmínky soutěže.

Návrh lze do soutěže zařadit, jen když odpovídá stanoveným podmínkám. Smyslem je zajistit spravedlivý průběh obchodní veřejné soutěže, kdy vyhlášovatel vybere nejvhodnější z předložených návrhů a oznámí jeho přijetí způsobem ve lhůtě, jež stanoví podmínky soutěže. Vyhlášovatel je povinen přijmout návrh, který byl vybrán uvedeným způsobem a ostatní účastníky soutěže uvědomit, že jejich návrhy neuspěly.

Smlouva o uzavření budoucí smlouvy musí být písemná a jde o specifický smluvní typ, kdy se smluvní strany dohodnou i na tom, že určitou smlouvu uzavřou někdy později, ve lhůtě, která bude v této dohodě stanovena nebo se dohodnou, že uzavřou smlouvu o určitém předmětu plnění, na jejímž základě vznikne povinnost dodat a odebrat toto plnění.

K podstatným náležitostem smlouvy patří tyto náležitosti: určení smluvních stran, určení doby, v níž musí být určitý smluvní typ smlouvy uzavřen, určení předmětu plnění.

Zavázaná strana je povinna uzavřít smlouvu bez zbytečného odkladu po té, kdy k tomu byla vyzvána oprávněnou stranou v souladu se smlouvou o uzavření budoucí smlouvy. Pokud nebude smlouva uzavřena, může se navrhovatel domáhat u soudu náhrady škody nebo aby byl určen obsah smlouvy rozhodnutím soudu.

Zajištění závazku je právní prostředek, který slouží k ochraně věřitele. Zvyšuje jistotu věřitele, že jeho pohledávka bude dlužníkem uspokojena. Jedním ze způsobů zajištění závazku je i smluvní pokuta, je to ustanovení dispozitivní, neboť smluvní strany nemusí smluvní pokutu vůbec sjednat. Platná dohoda o smluvní pokutě bude kromě písemné formy i obsahovat určení výše pokuty nebo způsobu jejího dodatečného určení a označení smluvní pokutou zajišťované smluvní povinnosti.

Výši lze stanovit pevnou sazbou, pevnou částkou, jednorázově nebo v závislosti na trvání prodlení dlužníka. Sjednáním ani zaplacením smluvní pokuty není dlužník zbaven povinnosti splnit závazek, který porušil. Smluvní pokuta je sankcí, nikoliv odstupným. Nepřiměřeně vysokou smluvní pokutu může soud snížit s přihlédnutím k hodnotě a významu zajišťované povinnosti a výše škody.

Dalším způsobem zajištění závazku je ručení, které je vedle zástavního práva zřejmě nejznámějším a také nejužívanějším způsobem zajištění závazku. Na rozdíl od zástavního práva a smluvní pokuty a dalších zajišťovacích institutů může ručením zajistit závazek pouze osoba odlišná od dlužníka (neplatí pro bankovní záruku). Zajištění ručením zvýhodňuje věřitele možností dosáhnout uspokojení pohledávky nesplněné dlužníkem z majetku ručitele.

Ručení vzniká jednostranným právním písemným úkonem, prohlášením ručitele s obsahem stanoveným zákonem a předaným nebo doručeným věřiteli. Ručitel ručí za závazek dlužníka vždy veškerým svým majetkem, s výjimkou hodnot, které nepodléhají exekuci § 322 OSŘ. Věřitel je povinen bez zbytečného odkladu i opakovaně sdělit ručiteli aktuální výši pohledávky. Věřitel má právo na uspokojení pohledávky z majetku ručitele pouze tehdy, když dlužník nesplní. Věřitel je povinen písemně vyzvat k plnění dlužníka, vyčkat uplynutí přiměřené lhůty a teprve poté vymáhat právo proti ručiteli. Za závazek dlužníka se může zaručit více ručitelů. Vznikne jejich společný závazek, takže ručitel může žádat uspokojení po každém ručiteli. Když některý ze spoluručitelů není schopen uhradit podíl, který na něj připadá, dělí se stejným dílem mezi ostatní. Postoupením pohledávky se změní osoba věřitele, nikoliv obsah závazku. Proto zůstává i zajištění pohledávky. Jiná je situace při převzetí dluhu. Uspokojením věřitele ručitelem zanikne jen vedlejší závazek, hlavní však trvá, pouze se ze zákona změní oprávněný, neboť práva věřitele vůči dlužníkovi nabývá ručitel. Splněním závazku nabývá ručitel jen práva věřitele, pokud plnil nedluh nebo více než musel plnit dlužník, musí se domáhat na věřiteli vydání bezdůvodného obohacení. Ručení zaniká zánikem závazku, který rušení zajišťuje. Zákonými ručiteli jsou podle obchodního zákoníku zejména společníci obchodních společností.

Dalším způsobem zajištění je bankovní záruka, přičemž bankovní záruka je zajišťovací institut velmi blízký ručení. Obchodní zákoník pojímá bankovní záruku jako samostatný právní institut, kdy ručitelem může být pouze banka a bankovní záruka vzniká písemným prohlášením banky v záruční listině, že uspokojí věřitele do výše určité peněžní částky podle obsahu záruční listiny, jestliže určitá třetí osoba (dlužník) nesplní určitý závazek a budou splněny další podmínky uvedené v záruční listině.

V bankovní praxi přicházejí v úvahu tyto záruky: za úvěr, za nabídku, na splátku, za konosament, za placení. Předmětem bankovní záruky mohou být pohledávky peněžité i nepeněžité. Plnění banky z bankovní záruky je vždy peněžité. Potvrzení bankovní záruky jinou bankou zakládá solidární závazek obou bank poskytnout věřiteli plnění. Rozsah ručitelského závazku banky není stanoven výši pohledávky věřitele zajištěné bankovní zárukou, ale je závislý na tom, co je obsaženo v záruční listině, kde mohou být uvedeny další podmínky banky ke splnění ručitelského závazku. Vztah mezi bankou a dlužníkem se řídí podle ustanovení o smlouvě mandátní.

Uznání závazku je jedním z právních institutů, jimiž si věřitel může zajistit plnění závazku (dluhu) dlužníkem. Tímto způsobem lze zajistit snadnější vymáhání dluhu, neboť v případném soudním sporu přechází důkazní břemeno o případné neexistenci uznaného závazku na dlužníka. Vedle písemného uznání dluhu jako projevu vůle dlužníka připouští obchodní zákoník i jiné způsoby uznání závazku. Placení úroků, částečné plnění závazku dlužníkem, uznání promlčeného závazku apod.

Po novele obchodního zákoníku se do této právní normy rovněž dostalo po vzoru evropských zemí finanční zajištění, finanční zajištění zástavním právem k finančnímu nástroji, finanční zajištění zástavním právem k pohledávce z vkladu, zajišťovací převod finančního nástroje a zajišťovací převod peněžních prostředků. V souladu s právem Evropské unie se tímto rozumí zajištění pohledávky finančního charakteru sjednané mezi poskytovatelem a příjemcem finančního zajištění. Hlavní role v tomto finančním zajištění hrají banky, různé úvěrové instituce a finanční instituce podléhající státnímu doзору.

Závazek podle obchodního zákoníku zaniká dvěma způsoby: jeho splněním řádně a včas, což zákon preferuje a dále, kdy závazek zaniká, aniž by došlo k jeho splnění. K řádnému splnění závazku se vyžaduje, aby byl závazek splněn ve stanoveném místě. Dlužník je povinen závazek splnit v době stanovené ve smlouvě.

Nesplněný závazek zaniká také odstoupením od smlouvy, což musí být sjednáno ve smlouvě nebo je to uvedeno v zákoně. Vždy jde o porušení povinností na straně dlužníka nebo věřitele a vždy jde o porušení povinností podstatné.

V praxi odstoupení od smlouvy je nejčastější pro prodlení dlužníka nebo věřitele. Smlouva nezaniká splněním podmínek pro odstoupení automaticky, ale je třeba druhé straně projev o odstoupení doručit.

Odstupné představuje určitou peněžní částku, kterou se zavazuje jedna strana vyplatit straně druhé, když zruší smlouvu.

Toto ujednání musí být zahrnuto ve smlouvě. Výše odstupného není v zákoně stanovena ani omezena. Odstupné bude nejčastěji vyjadřované v penězích, nelze však vyloučit ani jiné formy odstupného. Pojem odstupného je třeba odlišovat od pojmu odstoupení od smlouvy.

Zánik závazku zmařením účelu smlouvy budou v praxi jen omezeně použitelná, neboť platí zásada, že uzavřené smlouvy je třeba dodržovat. Tento způsob zániku závazku připadá v úvahu při naprosté změně okolností, za nichž byla smlouva uzavřena. Tím se nemyslí změna hospodářské ani tržní situace, ani nedostatek finančních prostředků. Strana, která odstoupila od smlouvy, je povinna nahradit druhé straně škodu, která jí vznikla odstoupením od smlouvy.

Započtením zásadně zanikají vzájemné pohledávky stejného druhu, mezi těmi stranami, pokud se kryjí. K zániku pohledávek dochází v takovém rozsahu, v jakém se vzájemně kryjí. Projev, který směřuje k započtení, má účinky od okamžiku, kdy se pohledávky setkaly.

Započtení lze realizovat i jednostranným úkonem, ale pouze, jde-li o pohledávky vzájemné stejného druhu, splatné a soudně vymahatelné.

Dohodou lze započít jakékoliv vzájemné pohledávky bez ohledu na další podmínky. Započítávat lze i pohledávky, které znějí na různé měny, ale musí být směnitelné.

Dlužník je v prodlení pokud svůj závazek nesplní řádně a včas. V prodlení je do té doby, pokud svůj závazek řádně nesplní, pokud nedojde do této doby k zániku závazku jiným způsobem. V důsledku prodlení dlužníka může věřitel požadovat od dlužníka náhradu škody. Dlužník je povinen uhradit věřiteli náhradu škody na věci, pokud tato škoda vznikla v době, kdy nesl nebezpečí škody na věci. Když je dlužník v prodlení se splněním peněžitého závazku nebo jeho části a není stanovena sazba úroků ve smlouvě, je dlužník povinen platit úroky podle práva občanského.

V prodlení může být i věřitel, pokud neposkytne nutnou součinnost, aby mohl plnit dlužník. Věřitel nemůže být v prodlení v době, kdy je v prodlení dlužník. Dlužník a věřitel nemůžou být v prodlení současně. Dlužník má možnost při prodlení věřitele rovněž požadovat náhradu škody.

Kdo poruší svou povinnost ze závazkového vztahu, je povinen nahradit škodu. Dále musí být splněny tyto předpoklady: vznik škody, příčinná souvislost mezi porušením povinností a vznikem škody. Strana se zbaví odpovědnosti za škodu pouze v případech, kdy prokáže existenci okolností vylučujících odpovědnost. Tyto okolnosti musí být objektivní, vzniklé nezávislé na vůli subjektu, neodvratitelné, nepředvídatelné a bránící plnění stanovené povinnosti.

Promlčením právo na plnění nezaniká, je však zeslabeno, neboť povinný, pokud vznese námitku promlčení, nemůže soud, popřípadě jiný orgán promlčené právo přiznat. Námitka promlčení může být uplatněna až poté, co promlčecí lhůta uplyne. K promlčení soud ani jiný orgán nepřihlíží z úřední povinnosti, tzn., pokud není námitka promlčení uplatněna, může být oprávněnému jeho právo přiznáno. Promlčení se může týkat nejen práva na plnění, na náhradu škody, ale také práva uskutečnit právní úkon. Obchodní zákoník stanovuje počátek běhu promlčecí lhůty jednak pro práva vymahatelná u soudu, jednak pro práva učinit právní úkon. Obecná promlčecí doba činí čtyři roky, pokud zákon u jiných práv nestanoví jinak. Podstatou stavení je přerušení běhu lhůty. Ke stavení promlčecí lhůty dochází pouze za předpokladu, že věřitel učiní právní úkon, který je podle občanského soudního řádu úkonem zahajujícím řízení. Uznání závazku musí být učiněno v písemné formě a uznáním dochází k přetržení běhu promlčecí lhůty, tzn., že promlčecí lhůta počíná běžet znova. K posílení právního postavení věřitele při uplatňování práva se za uznání závazku považuje podle obchodního zákoníku i zaplacení části dluhu. Obchodní zákoník omezuje délku promlčecí doby maximálně na deset let.

Kupní smlouva je vymezena v obchodním zákoníku, jejímž předmětem jsou věci movité (zboží). Úplatné převody nemovitostí se řídí ustanovením občanského zákoníku. Výjimku tvoří převody nemovitého majetku na základě smlouvy o prodeji podniku a smlouvy o koupi najaté věci.

K povinnostem prodávajícího patří předat věc kupujícímu a převést na něj vlastnické právo k této věci za úplatu.

Podstatnými částmi smlouvy jsou určení věci, určení kupní ceny nebo způsobu jejího stanovení, určení smluvních stran.

Zákon upravuje určení, kdy se jedná o smlouvu kupní a o dílo. Rozhodující je, kdo dodává a v jakém poměru věci materiál k výrobě zboží. Pokud dodává věci zcela nebo převážně kupující, jde o smlouvu o dílo. Pokud závazek dodavatele obsahuje montáž, jde vždy o smlouvu o dílo.

Prodávající má tyto povinnosti: dodat zboží v souladu se smlouvou nebo zákonem, předat doklady vztahující se ke zboží stanovené ve smlouvě, umožnit kupujícímu nabytí vlastnického práva, dále podle dohody smluvních stran v souladu ze zásadou smluvní

volnosti. Místem dodání je podle zákona místo předání prvním veřejnému přepravci, pokud nebylo dohodnuto jinak. Plnění může být sjednáno na určitý den nebo v určitém časovém období. Pokud je stanovena určitá časová lhůta k plnění, má prodávající právo plnit kdykoli během této lhůty.

Prodávající je povinen předat kupujícímu doklady nutné k převzetí zboží a rovněž doklady spojené s užíváním zboží. Jakost ani provedení či balení nejsou podstatnými částmi smlouvy a strany se na nich nemusí dohodnout. Podpůrné kritérium je účel užití zboží stanovený ve smlouvě, nebo účel, ke kterému se zboží obvykle užívá. Podobně dodání zboží podle vzorku a balení zboží. Přibližnost množství zboží vyplývající ze smlouvy nemá za následek neplatnost kupní smlouvy.

Vadnost zboží je v zákoně vymezena velice široce. Odpovědnost za vady má objektivní charakter a vady se mohou týkat druhu zboží, množství, jakosti, provedení, balení, opatření pro přepravu, dokladů nutných k užívání zboží, dále právní vady. Pokud byly použity při výrobě zboží věci dodané kupujícím, neodpovídá prodávající za vady zboží způsobené těmito věcmi.

Rozhodným okamžikem pro posouzení, zda zboží má vady či nikoliv, je okamžik přechodu nebezpečí škody na zboží. Prodávající odpovídá za vady, které má zboží v rozhodném okamžiku, a to bez ohledu na to, zda se jedná o vady skryté nebo zjevné.

Zákon stanoví kupujícímu povinnost zboží prohlédnout a to co nejdříve po přechodu nebezpečí škody na zboží. Pokud toto kupující neprovede, zhoršuje se jeho postavení při uplatňování nároků z vad, které byly zjištěné při této prohlídce.

Právo kupujícího z vad zboží nemůže být přiznáno v soudním řízení, jestliže kupující nepodaří se zprávu prodávajícímu o vadách zboží bez zbytečného odkladu poté, kdy tyto vady zjistil, nebo při vynaložení odborné péče tyto měl zjistit, vady mohly být zjištěny později při vynaložení odborné péče nejpozději však do dvou let od doby dodání zboží.

Zárukou za jakost přebírá prodávající písemně závazek, že dodané zboží bude po určitou dobu způsobilé pro použití ke smluvenému nebo obvyklému účelu. Záruční doba počíná běžet zpravidla po dodání zboží. Když kupující nemůže užívat zboží pro jeho vady, za které odpovídá prodávající, dochází ke stavení záruční doby.

Prodávající neodpovídá za vady, které byly způsobeny vnějšími událostmi a bez vlivu prodávajícího. Prokázání této skutečnosti je na prodávajícím.

Zboží má právní vady, pokud je zatíženo právy třetích osob. Práva třetích osob budou zboží zatěžovat v souvislosti s ochranou průmyslového a jiného duševního vlastnictví.

Pokud je dodáním zboží s vadami porušena smlouva podstatným způsobem, může kupující požadovat odstranění vad dodáním náhradního zboží za zboží vadné, odstranění vad opravou zboží, pokud je to možné, požadovat přiměřenou slevu z ceny, odstoupit od smlouvy.

Zákon vychází z porušení povinností ze smlouvy podstatným nebo nepodstatným způsobem. Zákon preferuje odstranění vad zboží, pokud je to možné.

Právo odstoupit od smlouvy má kupující teprve v případě, že prodávající neodstraní vady zboží v dodatečně přiměřené lhůtě. Musí však na tento svůj úmysl předem a včas prodávajícího upozornit. Pro slevu z ceny ze vychází z rozdílu hodnot vadného zboží a zboží bez vad v době, kdy mělo být sjednané zboží řádně dodáno.

Vadou zboží je i dodání většího množství zboží, než bylo sjednáno ve smlouvě. Kupující má právo přebytečné zboží odmítnout nebo je přijmout a to i částečně. Zákon rozlišuje okamžik přechodu nebezpečí škody na zboží a okamžik nabytí vlastnického práva nejen z hlediska věcného, ale i časového. Ze zákona dochází k nabytí vlastnického práva okamžikem předání zboží kupujícímu. K nabytí vlastnického práva může dojít i před tímto okamžikem a to na základě smlouvy, ale i později. Písemná výhrada vlastnického práva. V zájmu právní jistoty upravuje zákon nabytí vlastnického práva i od nevlastníka.

Kupující je povinen zaplatit za zboží kupní cenu a převzít dodané zboží v souladu se smlouvou. Placení kupní ceny je podle zákona vázáno na skutečnost, že prodávající umožní kupujícímu nakládat se zbožím.

Nebezpečí škody na zboží přechází na kupujícího v době, kdy převezme zboží od prodávajícího, nebo kupující poruší smlouvu tím, že zboží nepřevezme. Pokud přepravuje zboží přepravce, platí toto ustanovení odchylně.

Uchování zboží se uskutečňuje na straně prodávajícího, pokud je kupující v prodlení s převzetím zboží nebo se zaplacením kupní ceny.

Prodávající je oprávněn zboží zadržovat, dokud mu kupující neuhradí přiměřené náklady, které mu vznikly.

Koupě na zkoušku vzniká uzavřením kupní smlouvy s podmínkou, že kupující do uplynutí zkušební doby zboží schválí. Zkušební doba je zpravidla tři měsíce.

Cenová doložka je ujednání smluvních stran, že cena její výše bude upravována vzhledem k růstu výrobních nákladů.

Smlouva o prodeji podniku je upravena pouze v obchodním zákoníku, neboť občanský zákoník podobnou úpravu vůbec neobsahuje. Smlouva vyžaduje písemnou formu. Uvedenou smlouvou se prodávající zavazuje převést na kupujícího vlastnické právo k věcem, jiná práva a jiné majetkové hodnoty, jež slouží k provozování podniku a kupující se zavazuje převzít závazky prodávajícího související s podnikem a zaplatit kupní cenu. Podstatnými náležitostmi smlouvy jsou určení podniku nebo jeho organizační složky, jež je předmětem smlouvy a určení kupní ceny. Na kupujícího přecházejí ze zákona všechna práva a závazky, na které se prodej vztahuje.

Zejména přecházejí práva majetková. Na kupujícího přechází i právo užívat obchodní jméno, pokud ze smlouvy nevyplývá něco jiného. Přechod pohledávek se řídí ustanovením o postoupení pohledávky. Při prodeji podniku není nutný souhlas věřitele ve vztahu k převzetí dluhu. V zájmu právní jistoty ukládá zákon v tomto případě bez zbytečného odkladu prodávajícímu oznámit dlužníkům přechod pohledávek a věřitelům převzetí závazku. K ochraně věřitelů původního vlastníka podniku slouží oprávnění věřitelů domáhat se podáním u soudu (odporu) do 60 dnů a nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy byl prodej zapsán do obchodního rejstříku, aby soud určil, že vůči nim je převod závazku prodávajícího na kupujícího neúčinný. Na kupujícího přecházejí rovněž i práva průmyslového a duševního vlastnictví. Na kupujícího rovněž přecházejí i práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů. Ke dni účinnosti smlouvy o prodeji podniku je povinen prodávající předat a kupující převzít věci zahrnuté do prodeje (inventurní soupisy), movité i nemovité věci. Převzetím uvedených věcí přechází nebezpečí škody na kupujícího. Převod nemovitostí se musí zapsat do katastru nemovitostí. Obdobná úprava popsaná výše platí i pro prodej části podniku.

Smlouva o nájmu podniku umožňuje si pro potřeby podnikání pronajmout podnik od pronajmatele nájemci, nájemce tento podnik samostatně provozuje na své nebezpečí a náklady, pobírá z něj užítky a platí pronajmateli řádně nájemné. Smlouva musí mít písemnou formu a musí být dohodnuta výše nájemného nebo způsob jeho určení. Podnik nelze přenechat do podnájmu. Nájemce je povinen provozovat podnik s péčí řádného hospodáře a práva a závazky přecházejí na nájemce. Pronajmatel za tyto závazky ručí.

Smlouva o koupi najaté věci upravuje vztah mezi pronajmatelem a nájemcem, kdy si strany sjednají, že nájemce je oprávněn koupit najatou věc po skončení nájmu nebo v průběhu nájmu. Smlouva musí být písemná a podstatné náležitosti smlouvy jsou určení smluvních stran, dohoda o právu nájemce najatou věc koupit, určení věci, určení doby, ve které může nájemce právo uplatnit. Předmětem smlouvy mohou být věci movité i nemovité.

Smlouva o úvěru znamená závazek věřitele poskytnout dlužníkovi na jeho požádání peněžní prostředky do určité výše a dlužník se zavazuje tyto prostředky vrátit a zaplatit úroky.

Smlouva může vymezit určení půjčených peněz na určité účely. Úroky jsou sjednané nebo určené zákonem. Smlouva nemusí mít písemnou formu, ale tato se doporučuje.

Smlouva o uložení věci se týká závazku opatrovatele, že bude pro uložitele dočasně opatrovat věc, kterou má u sebe v souvislosti s obchodním stykem s uložitelem.

Podstatnými náležitostmi smlouvy jsou určení smluvních stran, určení věci, která má být opatrována, bezplatnost opatrování, dočasnost závazku opatrovatele, závazek opatrovatele, že bude věc pro uložitele opatrovat. Je možné se dohodnout na dalších náležitostech smlouvy (místo a doba uložení, místo a doba vydání věci, úhrada nákladů apod.).

Smlouva o uložení cenných papírů je upravena v zákoně o cenných papírech. Smluvními stranami jsou opatrovatel a uložitel. Smlouva je úplatná. Opatrovatelem může být pouze banka nebo obchodník s cennými papíry. Smlouva vyžaduje písemnou formu.

Licenční smlouva k předmětům průmyslového vlastnictví je zvláštní smluvní typ, kterým dává poskytovatel nabyvateli svolení užívat svůj nehmotný statek, používat jeho plody a nakládat s ním, tedy vykonávat svá výlučná práva. Jedná se o smlouvu k nehmotným statkům, které jsou chráněny průmyslovým vlastnictvím. Jedná se o vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, obchodní jména, ochranné známky apod. Poskytovatel licence může být jen majitel, popřípadě přihlašovatel výlučného práva k některému z uvedených nehmotných statků. Smlouva vyžaduje písemnou formu. Důležitá je ochrana údajů poskytnutých nabyvateli, který odpovídá za mlčenlivost zaměstnanců.

Smlouva o skladování je typická pro podnikatele a pro tuto smlouvu není předepsaná písemná forma. Skladovatel se zavazuje, že převezme věci určené ke skladování (uložení, opatrování) a ukladatel se zavazuje zaplatit úplatu skladné. Podstatné náležitosti jsou určení smluvních stran, označení předmětu skladování, dohoda o skladném, závazek ukladatele k převzetí uložení a opatrování věci. Smlouva může být uzavřena na dobu určitou nebo neurčitou. Skladovatel je povinen převzetí věcí písemně potvrdit a toto potvrzení může mít charakter cenného papíru (skladištní list), s nímž je spojeno právo požadovat vydání skladované věci. Skladištní list musí obsahovat minimální náležitosti, údaje o skladovateli, údaje o uložiteli, označení předmětu skladování, dobu, na níž je zboží skladováno, označení místa skladování, údaje o skladištním listu.

Smlouva o bankovním uložení věci, kde ve smlouvě se banka zavazuje od uložitele věci tyto spravovat a uložit. Uložitel se zavazuje za uložení věci zaplatit. Předmětem uložení může být jen věc a zákoník výslovně z této úpravy vyjímá cenné papíry. Toto je upraveno zákonem o cenných papírech.

Smlouva o bezúplatném převodu cenných papírů je zakotvena v zákoně o cenných papírech. Tato smlouva se řídí ustanoveními darovací smlouvy dle občanského zákoníku.

Smlouva o běžném účtu, který může mít formu podnikatelského, běžného, osobního se banka zavazuje zřídit od určité doby a na určitou měnu pro jeho majitele běžný účet.

Zřízením běžného účtu vzniká mezi bankou a majitelem účtu obchodně závazkový vztah, kdy účet slouží jako forma vzájemného zúčtování vzájemných pohledávek mezi nimi. Smlouva vyžaduje písemnou formu a podstatnými náležitostmi smlouvy jsou zřídit účet, určení doby, stanovení měny, od kdy bude účet zřízen.

Smlouva o inkasu je jedním z druhů bankovních obchodů, kdy se banka zavazuje pro příjemce (příkazce) obstarat přijetí určité peněžní pohledávky od dlužníka nebo učinit jiný inkasní úkon (vydání cenných papírů, akceptace směnky). Speciálním druhem inkasa je bankovní dokumentární inkaso. Banka se zavazuje vydat určité dokumenty související se zbožím po převzetí určité finanční částky. Příkazce je povinen zaplatit bance úplatu.

Smlouva o know-how. Obchodní zákoník neupravuje pro značnou různorodost samostatně. Know-how, česky vědět jak, patří mezi jiné majetkové hodnoty, jakožto

nehmotné statky. Obecně je možno vymezit předmět této smlouvy jako výrobně – technické, obchodní a jiné poznatky a zkušenosti. Jsou to nejrůznější poznatky a zkušenosti z oblasti výsledků lidské tvůrčí lidské činnosti tak rozmanité, že nejsou chráněny zvláštními právními předpisy. Např. nové řešení, na které nebyl dosud vydán patent. Při formulaci smluv je možno podpůrně využít smlouvy typu licenčních smluv k předmětům průmyslového vlastnictví nebo smluv o převodu práva k předmětům průmyslového vlastnictví. Podstatné je, že se jedná o nehmotný statek v přijatelné formě vnímatelnosti a poznání a je využitelný dalšími osobami. Jedná se o poznatky, zkušenosti a vědomosti z různých oblastí života, které nejsou všeobecně známé a ani dostupné. Předmět smlouvy má svoji cenu, kterou lze vyjádřit a není chráněn podle zvláštních předpisů.

Smlouva o kontrolní činnosti: zde se vykonavatel kontroly zavazuje provést nestranně zjištění stavu věcí nebo ověření výsledku určité činnosti a vydat o tom kontrolní osvědčení a objednatel se zavazuje zaplatit za to úplatu. Podstatnými náležitostmi jsou úplatnost, vydání příslušného osvědčení (atestu), závazek nestranně zjišťovat stav věcí. Vykonavatel kontroly je povinen provádět kontrolu s vynaložením odborné péče, způsobem stanoveným ve smlouvě. Nárok na stanovenou odměnu vzniká vykonavateli po úplném splnění jeho povinností. Smlouva nemusí být písemná.

Smlouva o nájmu dopravního prostředku: touto smlouvou se pronajímatel zavazuje přenechat nájemci dopravní prostředek k dočasnému užívání a nájemce se zavazuje zaplatit úplatu (nájemné). Jde o nájemní vztah, na rozdíl od provozu dopravního prostředku.

Nutná písemná forma a podstatné náležitosti smlouvy jsou: označení smluvních stran, závazek pronajímatele přenechat dopravní prostředek, určení dopravního prostředku, dočasnost užívání dopravního prostředku, závazek nájemce zaplatit za užívání dopravního prostředku nájemné.

Smlouva o obchodním zastoupení: zde se zavazuje zástupce, že bude provádět pro zastoupeného činnost směřující k uzavírání určitého druhu smluv obchodů a zastoupený se zavazuje zaplatit obchodnímu zástupci provizi. Smlouva vyžaduje písemnou formu a je zde charakteristická činnost soustavnost této činnosti obchodního zástupce. Obchodní zástupce vyhledává zájemce o uzavření obchodu, které jsou vymezeny ve smlouvě. Obchodní zástupce může činit obchody jménem zastoupeného, řídí se práva a povinnosti z toho vyplývající smlouvou mandátní. Za sjednání obchodu má obchodní zástupce nárok na provizi sjednanou ve smlouvě. Smlouva může být sjednána na výhradní obchodní zastoupení nebo nevýhradní obchodní zastoupení. Závazek obchodního zástupce zaniká uplynutím doby, na kterou byla sjednána smlouva.

Smlouvou o otevření akreditivu se banka vůči příkazci zavazuje, že na základě jeho žádosti poskytne určité osobě (oprávněnému) na příkazcův účet určité plnění za předpokladu, že oprávněný splní stanovené podmínky. Příkazce se zavazuje zaplatit bance za otevření akreditivu odměnu. Platné uzavření smlouvy je podmíněno písemnou formou. Akreditiv poskytuje příkazci i oprávněnému vyšší stupeň jistoty, a proto je používán v mezinárodním obchodu. Banka v souladu se smlouvou sdělí oprávněnému písemně, že v jeho prospěch otevírá akreditiv a oznámí mu jeho obsah.

Smlouva o provozu dopravního prostředku určuje, že provozce se zavazuje přepravit náklad určený objednatelem provozu dopravního prostředku a k tomu účelu vykonat jednu nebo více předem určených cest nebo během smluvené doby vykonat cesty podle určení objednatele a objednatel se zavazuje zaplatit úhradu. Podstatné náležitosti smlouvy jsou označení smluvních stran, závazek provozce dopravního prostředku přepravit náklad, určení dopravního prostředku, určení cesty, doby, po kterou má dopravní prostředek zásilky dopravovat, závazek objednatele zaplatit za přepravu úplatu. Smlouva bude nacházet využití zejména v mezinárodní přepravě.

Smlouva o přepravě věcí znamená, že dopravce se zavazuje odeslateli, že přepraví věc (zásilku) z určitého místa (místo odeslání) do jiného určitého místa (místo určení) a odesílatel se zavazuje zaplatit mu úplatu, tak zvané přepravné.

Podstatné náležitosti smlouvy jsou označení smluvních stran, označení zásilky, závazek dopravce provést přepravu, určení místa odeslání a místa určení, závazek odesílatele zaplatit za provedení přepravy.

Jednotlivé přepravy mají svoje specifika, a proto existují přepravní řády. Jde o prováděcí předpisy pro jednotlivé přepravy, železniční, leteckou, silniční, vodní tuzemskou a námořní. Dále zde platí i úprava mezinárodních smluv. Provádění přepravy, volba jejího druhu a způsobu budou závislé na obsahu zásilky a jeho povaze. Odesílatel je tedy povinen poskytnout dopravci o obsahu zásilky a jeho povaze správné údaje.

Smlouva o převodu práv k předmětům průmyslového vlastnictví upravuje převod těchto práv, které jsou chráněny příslušnými zákony na nového majitele za dohodnutou úplatu za dohodnutých dalších podmínek. Jde o smlouvu nepojmenovanou, kterou upravují v hrubých rysech další zákony. Jde využít přiměřeně ustanovení o kupní smlouvě.

Smlouva o půjčce cenných papírů upravuje zákon o cenných papírech, kdy věřitel se zavazuje, že převede na dlužníka určitý počet cenných papírů a dlužník se zavazuje na věřitele po sjednané době převést stejný počet cenných papírů a zaplatit za půjčení sjednanou cenu. Cena půjčení může být sjednána i v cenných papírech. Jedná se o zastupitelné cenné papíry (papíry stejného druhu, vydány stejnou osobou ve stejné formě a s stejnými právy).

Smlouva o tichém společenství: zde se zavazuje tichý společník poskytnout podnikateli určitý vklad a podílet se na jeho podnikání a podnikatel se zavazuje k placení části zisku vyplývajícího z podílu tichého společníka na výsledku podnikání.

Smlouva o správě cenných papírů je upravena v zákoně o cenných papírech tak, že správce bude po dobu trvání této smlouvy činit všechny úkony, které jsou nutné k výkonu a pro zachování práv spojených s určitým cenným papírem a majitel cenného papíru se zavazuje zaplatit za to sjednanou nebo obvyklou úplatu v době uzavření smlouvy. Správce je povinen plnit pokyny majitele cenných papírů. Na nesprávné pokyny je povinen včas majitele upozornit. Správce je povinen i bez pokynu učinit veškeré úkony spojené s výkonem a zachování práv spojených s cenným papírem. Správce může vykonávat i hlasovací práva spojená s cenným papírem; k tomu potřebuje plnou moc od majitele cenného papíru. Po dobu, kdy má správce cenný papír u sebe (listinný), odpovídá majiteli za škodu na něm jako schovatel za škodu na uloženém listinném cenném papíru podle zákona o cenných papírech. V této smlouvě se použijí přiměřeně ustanovení mandátní smlouvy. Smlouva může stanovit i výpovědní lhůty.

Smlouva o úplatném převodu cenných papírů je zakotvena v zákonu o cenných papírech. Jinak se řídí smlouva úpravou kupní smlouvy v obchodním zákoníku a k platnosti smlouvy je nutno určit převáděné cenné papíry, sjednání jejich kupní ceny. Kupující mohou projevit vůli uzavřít smlouvu i bez kupní ceny, ale v těchto případech kupující je povinen zaplatit kupní cenu, která odpovídá kursu obdobného cenného papíru.

Smlouva o úschově cenných papírů je upravena v zákoně o cenných papírech. Smluvními stranami jsou schovatel a uschovatel a úschova může být samostatná nebo hromadná. Schovatel má právo na obvyklou úplatu v době uzavření smlouvy.

Smlouva o vkladovém účtu má vždy písemnou formu, kdy banka se zavazuje pro majitele zřídit vkladový účet v určité měně a platit mu z peněz vložených na účet úroky. Naproti tomu se majitel zavazuje vložit na takto otevřený účet peněžní prostředky v sumě určené smlouvou a přenechat je dohodnutou dobu k využití bance. Liší se od smlouvy o běžném účtu právě o závazek majitele ponechat vklad uložený na účtu určitou dobu bance.

Smlouva o výhradním prodeji v mezinárodním obchodu: zde se zavazuje dodavatel, že zboží určené smlouvou nebude dodávat v určité oblasti jiné osobě než odběrateli. Smlouva musí být písemná a musí obsahovat určení druhu zboží, obecným způsobem, na který se výhradní prodej vztahuje a určení územní oblasti, v níž nesmí dodavatel dodávat zboží jiným osobám.

Smlouva o dílo je v obchodním zákoníku vymezena závazkem zhotovitele k provedení určitého díla a závazkem objednatele za dílo zaplatit za jeho provedení. Podstatné náležitosti smlouvy jsou určení stran, dostatečné určení předmětu díla, které má být provedeno a zaplacení ceny za toto provedení. Cena za dílo musí být určena přímo ve smlouvě, nebo musí být stanoven způsob určení ceny. Předmětem smlouvy o dílo je vždy výsledek určité činnosti. Zhotovení určité věci, montáž určité věci, její údržba, její oprava. Dílem může být jakákoliv jiná činnost, jejíž výsledek lze hmotně zachytit. Rozdíl mezi smlouvou o dílo a smlouvou kupní je podle rozlišovacího znaku v tom, který z účastníků opatří podstatnou část věci, jichž je zapotřebí k výrobě daného předmětu smlouvy. Pokud je to objednatel, jde o smlouvu o dílo. Zejména jde o smlouvy v oblasti investiční výstavby. Zhotovitel je povinen provést dílo na svůj náklad a nebezpečí ve sjednané době nebo době přiměřené povaze díla. Věci, které má objednatel předat zhotoviteli k provedení díla, je tento povinen předat v termínu uvedeném ve smlouvě, jinak bez zbytečného odkladu. Objednatel nese nebezpečí škody na věcech, které opatřil k provedení díla a zůstává jejich vlastníkem až do doby, kdy se zapracováním stanou součástí díla. Obchodní zákoník obsahuje úpravu vzniku vlastnického práva k věci, která je předmětem daného díla. Objednatel je povinen zaplatit zhotoviteli cenu dohodnutou ve smlouvě nebo určenou způsobem stanoveným ve smlouvě.

Poskytnutí záloh, jejich počet a výše závisí na dohodě účastníků. Cena je zpravidla určena podle rozpočtu. Jednostranné zvýšení ceny není možné, pouze když to připouští dohoda stran nebo zákon. Platební podmínky je nutno dohodnout ve smlouvě. Provádění díla je upraveno dohodou stran a objednatel je oprávněn kontrolovat provádění díla, a zjistí-li nedostatky, požadovat jejich odstranění v průběhu realizace díla. Zhotovitel je povinen upozornit objednatele bez zbytečného odkladu na nevhodnou povahu věcí převzatých od objednatele nebo pokynů daných mu objednatelem k provádění díla. Zhotovitel je povinen oznámit bez zbytečného odkladu objednateli a navrhnout mu změnu díla, jestliže zjistí při provádění díla skryté překážky a tyto mu znemožňují provedení díla dohodnutým způsobem. Jestliže je objednatel podle smlouvy oprávněn zkontrolovat předmět díla na určitém stupni jeho provádění, je povinen včas objednatele pozvat k provedení takové kontroly. Způsob předání a převzetí proto musí smluvní strany odpovědně dohodnout ve smlouvě a o předání díla se sepíše zápis. Převzetím věci k ní nabývá objednatel vlastnické právo a přechází na něj nebezpečí škody na zhotovené věci. Obvyklým důkazem řádného provedení díla bývá provedení dohodnutých zkoušek. Dílo má vady, jestliže provedení díla neodpovídá výsledku určenému ve smlouvě. Zhotovitel odpovídá za vady díla, které má dílo v okamžiku předání a rovněž za vady díla, které vznikly až po předání předmětu díla, pokud tyto způsobil porušením svých povinností. Za vady díla se sjednává dohodnutá záruka za jakost. Záruční lhůta týkající se díla počne běžet předáním díla. Objednatel je povinen oznámit zhotoviteli vady díla bez zbytečného odkladu poté, co je zjistil nebo měl zjistit při vynaložení odborné péče.

Komisionářskou smlouvou se zavazuje komisionář, že zařídí vlastním jménem pro komitenta na jeho účet určitou obchodní záležitost a komitent se zavazuje zaplatit úplatu. K podstatným záležitostem patří určení smluvních stran, určení předmětu smlouvy, úplatnost, komisionářovo jednání na účet komitenta. Obdobné smlouvy s určitými rozdíly jsou mandátní smlouva, smlouva o zprostředkování. Komisionář je povinen chránit zájmy komitenta související se zařizováním dané věci. Vzhledem k podstatě komisionářské smlouvy upravuje

zákon přechod vlastnického práva k věcem prodaným nebo koupeným komisionářskou smlouvou. Vlastnické právo přechází na komitenta, nikoliv na komisionáře a komisionář je povinen podat komitentovi zprávu o vyřízení dané věci včetně vyúčtování a bez zbytečného odkladu převést na komitenta práva a věci získané při zařizování záležitostí.

Mandátní smlouva je taková, kdy se zavazuje mandatář, že pro mandanta zařídí za úplatu určitou obchodní záležitost jménem mandanta a mandant se zavazuje za to poskytnout úplatu. K podstatným náležitostem smlouvy náleží určení smluvních stran, určení předmětu smlouvy, úplatnost. Obdoba je v občanském zákoníku jako příkazní smlouva.

[Obsah](#)

Literatura

1. Obchodní zákoník v platném znění
2. Lexikon obchodního práva
3. Právnická encyklopedie
4. Obchodní zákoník v komentovaném znění
5. Právní praxe- časopis
6. Účetnictví – časopis
7. Usnesení vrchního soudu v Praze
8. Právník – časopis
9. Daňová a hospodářská kartotéka - časopis
10. Občanský zákoník v platném znění
11. Trestní zákon v platném znění
12. Ekonom – časopis
13. Živnostenský zákon v platném znění
14. Zákon o účetnictví v platném znění
15. Zákon o správě daní a poplatků v platném znění
16. Zákon o daních z příjmu v platném znění
17. Zákon o konkursu a vyrovnání v platném znění
18. Zákon o ochraně hospodářské soutěže v platném znění
19. Zákon o cenných papírech v platném znění

Přílohy

DOHODA O PLNÉ MOCI podle § 14 zákoníku práce

TRADIMEX, s.r.o., Mariánská 242, Most, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Ústí nad Labem, v oddíle C, vložka 54123, zastoupená ing. Michalem Hlubinou, jednatelem společnosti
jako **zastoupený**

a

Mgr. Libuše Jakoubková - advokátka, rodné číslo: 625205/0233, číslo OP: 258112 AH, bytem v Mostě, Korunní 58, jako **zástupce**

uzavřeli, dne 15. března 2006 tuto **dohodu o plné moci**:

I.

Společnost TRADIMEX, s.r.o., tímto zmocňuje Mgr. Libuši Jakoubkovou - advokátku, aby ji zastupovala a činila za ní příslušné právní úkony v občanském soudním řízení u Okresního soudu v Mostě pod spisovou značkou 12 D 211/06.

II.

Mgr. Libuše Jakoubková - advokátka tímto tuto plnou moc přijímá.

III.

Tato dohoda byla sepsána ve dvou vyhotoveních z nichž každý z účastníků obdržel po jednom.

V Mostě, dne 15. března 2006

Zastoupený:

Zástupce:

TRADIMEX, s.r.o
Ing. Michal Hlubina - jednatel společnosti

Mgr. Libuše Jakoubková - advokátka

KUPNÍ SMLOUVA (OBECNÁ) Podle obchodního zákoníku

Novos, s.r.o.

se sídlem v Praze 5, Komořanská 28, PSČ 155 00

IČ: 28366874, DIČ: CZ28366874

Společnost zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze,
v oddíle C, vložka 1457

Bankovní spojení: 123456/0100

zastoupená panem Janem Koblihou - jednatelem

jako **prodávající**

a

Miltana, a.s.

se sídlem v Praze 9, Kolbenova 458, PSČ 190 00

IČ: 30204879, DIČ: CZ30204879

Společnost zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze,
v oddíle C, vložka 6987

Bankovní spojení: 256879-30/0200

jako **kupující**

zastoupená panem Milanem Machem - členem představenstva pověřeným obchodním
vedením společnosti

uzavřeli dne 10. května 2006 tuto **Kupní smlouvu**

I.

Prodávající se touto smlouvou zavazuje, že dodá kupujícímu níže uvedené zboží a kupující se zavazuje, že zboží odebere a zaplatí za něj níže uvedenou kupní cenu.

Číslo položky	Druh zboží	Sazba DPH	Počet kusů	Jednotková cena	Cena
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					

II.

Cena uvedená v odstavci I. této smlouvy neobsahuje DPH, a bude o ni zvýšena v souladu s platnými předpisy a sazbami.

III.

Výše uvedenou kupní cenu zaplatí kupující na základě faktury vystavené prodávajícím po dodání zboží, splatné do 14 dnů ode dne vystavení a odeslání faktury, na účet prodávajícího číslo: 123456/0100.

IV.

Dodací lhůta zboží byla touto smlouvou dohodnuta takto: u položek 1 až 7 činí dodací lhůta 10 pracovních dnů od podpisu této smlouvy. U položek 8 a 9 činí dodací lhůta 20 pracovních dnů od podpisu této smlouvy.

V.

Vlastnictví k předmětu koupě přejde na kupujícího úplným zaplacením výše uvedené kupní ceny. Nebezpečí náhodné zkázy nebo škody na předmětu koupě přechází na kupujícího okamžikem jeho převzetí od prodávajícího.

VI.

Dopravu zboží ke kupujícímu zajistí prodávající vlastními prostředky a na vlastní náklady.

VII.

N zboží, které je předmětem této smlouvy poskytne prodávající kupujícímu záruku na jakost v trvání dvou let počínající dnem splnění závazku z této smlouvy. Po dobu trvání záruky garantuje prodávající obvyklou funkčnost uvedeného zboží.

VIII.

V případě, prodlení se splněním peněžitého závazku zaplatí kupující prodávajícímu úrok z prodlení ve výši 0,05 % z dlužné částky za každý den prodlení.

IX.

Práva a povinnosti smluvních stran, která nejsou výslovně upravená touto smlouvou se řídí příslušnými ustanoveními Obchodního zákoníku.

X.

Tato smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních z nichž každá smluvní strana obdrží po jednom.

XI.

Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu oběma smluvními stranami.

XII.

Účastníci prohlašují, že si smlouvu přečetli, bez výhrad souhlasí s celým jejím obsahem a na důkaz toho připojují své vlastnoruční podpisy.

V Praze, dne 10. května 2006

Novos, s.r.o.
Prodávající

Miltana, a.s.
Kupující

NÁVRH NA ZÁPIS FYZICKÉ OSOBY DO OBCHODNÍHO REJSTRÍKU

Krajský soud v Plzni

Věc: Návrh na zápis fyzické osoby Mojmir Pokora, MOPO do obchodního rejstříku

Žádám Váš soud o zápis do obchodního rejstříku. Proto **navrhuji provedení následujícího zápisu v obchodním rejstříku:**

Firma: Mojmir Pokora, MOPO
Podnikatel: Mojmir Pokora, rodné číslo: 691102/0123
Bydliště: Plzeň, Molákova 28
Místo podnikání: Plzeň, Na harfě 12/360
Identifikační číslo: 36214578
Předmět činnosti: - Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej (vyjma činností uvedených v příloze 1, 2, 3 zákona č. 455/91 Sb.)
- Tisk a knihtisk
- Automatizované zpracování dat
- Zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu a služeb

V Plzni, dne 25. ledna 2006

Mojmir Pokora

Příloha: Úředně ověřené kopie živnostenských listů (celkem 4 ks)
Potvrzení o přidělení identifikačního čísla
Kopie nájemní smlouvy ohledně místa podnikání
Soudní poplatek

PROHLÁŠENÍ O Odstoupení od KUPNÍ SMLOUVY

Smluvní strany

Milan Kouba

- prodávající

rodné číslo: 611105/0189, číslo OP: AK 45698,
trvale bytem Sokolovská 160, 180 00 Praha 8
na základě plné moci zastoupený JUDr. Marií Polákovou - advokátkou v Praze
se sídlem Pod Palmovkou 45, Praha 8
(dále jen „prodávající“)

a

REALIT SERVIS, s.r.o.

- kupující

se sídlem Nad zahradou 12, 181 00 Praha 8
IČ: 41215536, DIČ: CZ41215536
zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Praze v oddíle C, vložka 12345
zastoupená Mojmirém Pokorou, jednatelem
(dále jen „kupující“)

tímto shodně prohlašují, že ze strany kupujícího došlo s platností ke dni 30. května 2006 k platnému odstoupení od kupní smlouvy uzavřené dne 16. května 2006, ohledně převodu následujících nemovitostí:

Rodinný dům čp. 415 v ulici Nad Rantoškou, Praha 5, na pozemku parcelní č. 487, pozemek - stavební parcela parcelní č. 496 o celkové výměře 138 m², - zastavěná plocha a pozemek parcelní.č. 497 o výměře 1 480 m² - zahrada. Všechny výše uvedené nemovitosti jsou zapsané v Katastru nemovitostí LV číslo 896 pro katastrální území Košíře, obec Praha 5, vedeném u Katastrálního úřadu v Praze.

K odstoupení od kupní smlouvy došlo na základě splnění podmínek sjednaných v článku VII. uvedené kupní smlouvy.

Obě smluvní strany shodně prohlašují, že veškeré jejich vzájemné závazky a pohledávky vyplývající z odstoupení od kupní smlouvy byly vzájemně vypořádány, a že vůči sobě nemají žádné další nároky.

Obě smluvní strany souhlasí s tím, aby byl u příslušného katastru nemovitostí, stav týkající se vlastnictví výše uvedené nemovitostí, navrácen do stavu platného před podáním návrhu na vklad výše uvedeného vlastnického práva.

Obě smluvní strany shodně prohlašují, že toto prohlášení bylo učiněno z jejich pravé svobodné a jasně projevené vůle, nikoli v tísní nebo za jinak nevýhodných podmínek. Na důkaz toho připojují své podpisy.

V Praze, dne 8. června 2005

za Milana Koubu - prodávajícího

na základě plné moci JUDr. Marie Poláková

**REALIT SERVIS, s.r.o. –
za kupující**

Mojmír Pokora - jednatel

SMLOUVA O DÍLO **podle § 536 a následujících obchodního zákoníku**

Tomáš Smolík, podnikatel, se sídlem Ládkova 373, 184 00 Praha 8, IČ: 14568792
jako **zhotovitel**

a

NOVOS, s.r.o., se sídlem Raketová 276/36, 150 00 Praha 5, IČ: 62524789, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Plzni, v oddíle C, vložka 54123, zastoupená Mojmírem Pokorou, jednatelem společnosti,
jako **objednatel**

uzavřeli dne 25. června 2006 tuto **smlouvu o dílo**:

I.

Účel smlouvy

Účelem této smlouvy je vymezení přesných podmínek pro zhotovení a převzetí díla uvedeného v článku II. a pro určení vzájemných vztahů smluvních stran.

II.

Předmět smlouvy

Předmětem smlouvy je zhotovení následujícího díla:

a to přesně podle popisu a dokumentace uvedené v příloze číslo 1 této smlouvy.

III.

Místo plnění

- i. Zhotovitel bude dílo provádět
2. Objednatel převezme hotové dílo

IV.

Doba plnění

1. Objednatel se zavazuje předat zhotoviteli pracoviště pro zhotovení díla nejpozději 1. července 2006.
2. Zhotovitel se zavazuje dokončit a předat hotové dílo objednateli nejpozději do 30. září 2006.
3. V případě, že tento termín nebude zaviněním zhotovitele dodržen, je zhotovitel povinen zaplatit objednateli smluvní pokutu ve výši 30 000 Kč.
4. Pokud objednatel bude v prodlení s předáním pracoviště pro zhotovení díla, je zhotovitel oprávněn předat hotové dílo objednateli později o stejný počet dní, po které byl objednatel v prodlení.

V.

Předání a převzetí díla

1. Zhotovitel je povinen vyzvat objednatele k převzetí díla nejméně 5 dní před jeho dokončením.

2. Zhotovitel je povinen předat objednateli hotové dílo, v kvalitě odpovídající obvyklému účelu díla, právním předpisům a příslušným technickým normám, spolu s veškerou potřebnou dokumentací a doklady.
3. O předání díla sepíše smluvní strany protokol, v němž bude uveden stav díla v okamžiku předání a případné vady.

VI.

Cena díla a způsob placení

1. Celková cena díla dohodnutá touto smlouvou je 300 000 Kč. Tato cena je konečná a je v ní zahrnuta jednak odměna zhotovitele za zhotovení díla a i veškeré účelně vynaložené náklady zhotovitele na zhotovení díla.
2. Objednatel se zavazuje zaplatit zhotoviteli, na jeho účet číslo: 12345678/0600, vedený u GE Money bank, a.s., zálohu ve výši 100 000 Kč, a to do 15 dnů od podpisu této smlouvy
3. Dnem, kdy zhotovitel řádně předá hotové dílo objednateli a ten jej převezme, je zhotovitel oprávněn fakturovat objednateli cenu díla.
4. Objednatel se zavazuje zaplatit zhotoviteli, na jeho účet číslo: 12345678/0600, vedený u GE Money bank, a.s., doplatek ceny ve výši 200 000 Kč do 10 dnů od doručení faktury za zhotovení díla.
5. Bude-li objednatel v prodlení s placením peněžitých závazků je povinen zaplatit objednatel úrok z prodlení ve výši 0,2 % z dlužné částky denně.

VII.

Práva a povinnosti objednatele

1. Objednatel je povinen zejména zaplatit objednateli cenu plnění, tak jak je sjednána v článku VI. této smlouvy.
2. Objednatel je povinen řádně předat zhotoviteli pracoviště pro zhotovení díla podle článku IV. této smlouvy.
3. Objednatel je oprávněn odstoupit od této smlouvy pokud zhotovitel přeruší, bez udání důvodu, práce na zhotovení díla, a to na dobu delší než 20 dnů, nebo v případě, že zhotovené dílo je zcela nezpůsobilé k účelu použití.

VIII.

Práva a povinnosti zhotovitele

1. Zhotovitel je povinen provést předmět smlouvy podle článku II. a podle přílohy číslo 1. této smlouvy a předat jej objednateli ve lhůtě určené v článku IV. a za podmínek určených v článku V. této smlouvy.
2. Zhotovitel je oprávněn zhotovit předmět smlouvy ve spolupráci s těmito osobami:
3. Zhotovitel je oprávněn odstoupit od této smlouvy pokud mu objednatel nezaplatí zálohu sjednanou v článku VI. této smlouvy ani do 20 dnů po sjednaném termínu.

IX.

Závěrečná ustanovení

1. Otázky výslovně touto smlouvou neupravené se řídí českým právním řádem, zejména ustanoveními Obchodního zákoníku.
2. Veškeré změny a doplnění této smlouvy je možno provádět pouze písemnými dodatky podepsanými oběma smluvními stranami.
3. Tato smlouva je vyhotovena ve dvou vyhotoveních, z nichž každá smluvní strana obdrží po jednom.

4. Účastníci prohlašují, že tato smlouva byla sepsána podle jejich pravé a svobodné vůle, nikoli v tísní nebo za jinak jednostranně nevýhodných podmínek. Smlouvu si přečetli, souhlasí bez výhrad s jejím obsahem a na důkaz toho připojují své podpisy.

V Praze, dne 25. června 2006

NOVOS, s.r.o. - objednatel
Mojmír Pokora, jednatel společnosti

Tomáš Smolík - zhotovitel

Příloha číslo 1

- přesný popis a dokumentace díla, které je předmětem smlouvy

SMLOUVA O OBCHODNÍM ZASTOUPENÍ I. podle § 652 obchodního zákoníku

NOVOS, s.r.o., IČ: 25214587, se sídlem v Plzni, Molákova 28, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Plzni, v oddíle C, vložka 54123, zastoupená Michalem Dvořákem, jednatelem společnosti
(dále jen zastoupený)

a

Mojmír Pokora, rodné číslo: 690511/0251, trvale bytem v Hrádečku, č.p. 12, okres Plzeň-jih
(dále jen obchodní zástupce)

uzavřeli dne 10. ledna 2006 tuto **smlouvu o obchodním zastoupení**

I.

Zastoupený je dovozcem a prodejcem kancelářských potřeb a papírnického zboží značky PAPO.

II.

Touto smlouvou se obchodní zástupce zavazuje, vyvíjet pro zastoupeného činnost směřující k uzavírání kupních smluv na prodej zboží uvedeného v článku I., a to především tím, že bude vyhledávat zájemce o výše uvedené zboží, zejména podnikatele a firmy, a získávat od nich pro zastoupeného objednávky výše uvedeného zboží.

III.

Obchodní zástupce se dále zavazuje spolupůsobit, podle pokynů zastoupeného a v jeho zájmu, při uskutečňování uzavřených obchodů, při řešení nesrovnalostí, které z uzavřených obchodů vzniknou a při vyřizování případných stížností a reklamací zákazníků.

IV.

Obchodní zástupce je povinen informovat zastoupeného o všech skutečnostech, které souvisejí s obsahem této smlouvy a které se obchodní zástupce během své činnosti dozvěděl. Zejména je povinen informovat zastoupeného o aktuální situaci na trhu, o působení konkurence a o všech ostatních okolnostech důležitých pro zájmy zastoupeného.

V.

Obchodní zástupce je povinen řídit se, při své činnosti pro zastoupeného, jeho rozumnými pokyny, platnými cenovými podmínkami, aktuálními podmínkami prodeje, reklamačními podmínkami stanovenými zastoupeným a dbát při své činnosti zájmů zastoupeného. Pokud obchodní zástupce nemůže svou činnost pro zastoupeného vykonávat, je povinen jej o tom neprodleně informovat.

VI.

Obchodní zástupce se touto smlouvou zavazuje, že nebude bez předchozího písemného souhlasu zastoupeného sdělovat třetím osobám informace, které od zastoupeného při své činnosti získal. Zejména nesmí sdělovat informace o připravovaných slevách zboží, o cenách, za které zastoupený zboží nakupuje a o dodavatelích zastoupeného. Tato povinnost trvá i po

ukončení této smlouvy a při jejím porušení je obchodní zástupce povinen zaplatit zastoupenému smluvní pokutu ve výši 20 000 Kč.

VII.

Zastoupený se touto smlouvou zavazuje poskytovat obchodnímu zástupci veškeré informace a materiály, které ke své činnosti potřebuje, zejména ceníky, propagační materiály a informace o aktuálních slevách zboží. Dále se zastoupený zavazuje poskytovat obchodnímu zástupci zdarma vzorky zboží. Zástupce se zavazuje šetřit a opatrovat veškeré materiály, které mu zastoupený pro jeho činnost poskytl a předané vzorky zboží vrátit zastoupenému na jeho výzvu.

VIII.

Za činnost vyvíjenou podle této smlouvy se zastoupený zavazuje platit obchodnímu zástupci provizi ve výši 7 % z prodejní ceny zboží, které bylo prodáno na základě objednávek získaných obchodním zástupcem. Nárok na provizi má obchodní zástupce v případě, že zákazník za dodané zboží zaplatil prodejní cenu. Provize je splatná vždy do 10 dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci ve kterém obchodnímu zástupci nárok na provizi vznikl.

IX.

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou, přičemž každá ze smluvních stran ji může kdykoli a bez udání důvodu vypovědět. Výpovědní doba vyplývá z ustanovení § 668 obchodního zákoníku. Záležitosti výslovně touto smlouvou neupravené se řídí příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku.

X.

Tato smlouva byla sepsána ve dvou vyhotoveních z nichž každá smluvní strana obdrží po jednom.

V Plzni, dne 10. ledna 2006

NOVOS, s.r.o.
Michal Dvořák - jednatel

Mojmír Pokora

SMLOUVA O TICHÉM SPOLEČENSTVÍ podle § 673 a následujících Obchodního zákoníku

NOVOS, s.r.o., IČ: 25211385, se sídlem Javorová 21/3311, Plzeň, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Plzni, v oddíle C, vložka 649123, zastoupená ing. Jaroslavem Hůlou, jednatelem
(dále jen podnikatel)

a

Mojmír Pokora, rodné číslo: 690511/0251, trvale bytem v Hrádečku, č.p. 12, okres Plzeň-jih
(dále jen tichý společník)

uzavřeli, dne 10. května 2006 tuto **smlouvu o tichém společenství**

I.

Předmět smlouvy

1. Touto smlouvou se zavazuje tichý společník, že poskytne podnikateli, vklad uvedený v článku II. této smlouvy a bude se jím podílet na jeho podnikání v oboru ofsetového tisku a knihařského zpracování.
2. Podnikatel se touto smlouvou zavazuje, že bude tichému společníkovi platit níže specifikovaný podíl na zisku vyplývající z podílu tichého společníka na výsledku podnikání.

II.

Vklad tichého společníka do podnikání

1. Vklad tichého společníka do podnikání podnikatele činí:
 - a) finanční částka ve výši 300 000 Kč, kterou je tichý společník povinen splatit do 7 dnů od podpisu této smlouvy na bankovní účet podnikatele číslo 123456789/0100 vedený u Komerční banky, a.s., pobočka Plzeň a která dnem jejího připsání na účet podnikatele přechází do podnikatelova vlastnictví.
 - b) čtyřbarevný tiskařský stroj DOMINANT 200, výrobní číslo: 123456/1995, rok výroby 1999, určený pro plochý ofsetový tisk., v hodnotě 1 200 000 Kč, který je tichý společník povinen předat podnikateli do 7 dnů od podpisu této smlouvy.
1. Celková výše vkladu tichého společníka do podnikání podnikatele činí 1 500 000 Kč
2. Vklad tichého společníka se zkracuje o podíl na případné ztrátě.

III.

Podíl tichého společníka na výsledku podnikání

1. Podíl tichého společníka na výsledku podnikání určený touto smlouvou činí 50%.
2. Pro určení konkrétní výše podílu tichého společníka na výsledku podnikání je rozhodná roční účetní závěrka.
3. Tichému společníku vzniká nárok na podíl ze zisku do 30 dnů od schválení roční účetní závěrky podnikatele. V této lhůtě je podnikatel povinen poukázat podíl tichého společníka na výsledku podnikání na jeho bankovní účet číslo 987654321/0600, vedený u GE Capital bank, a.s., pobočka Plzeň.

4. Podnikatel je povinen, do 5 dnů od schválení své roční účetní závěrky, informovat o této skutečnosti tichého společníka a předat mu její kopii.
5. Na ztrátě zjištěné roční účetní závěrkou se tichý společník podílí jen do výše svého vkladu.

IV.

Práva a povinnosti účastníků

1. Práva a povinnosti vůči třetím osobám z podnikání vznikají pouze podnikateli. Tichý společník se podnikání podnikatele účastní pouze svým vkladem uvedeným v článku II. této smlouvy a výkonem svých práv plynoucích z této smlouvy a ze zákona.
2. Tichý společník má zejména právo na podíl na výsledku podnikání v souladu s článkem III. této smlouvy. Dále má tichý společník právo nahlížet do obchodních dokladů a účetních záznamů týkajících se podnikání, na němž se účastní a obdržet stejnopis schválené roční účetní závěrky.
3. Tichý společník je zejména povinen převést na podnikatele svůj vklad v souladu s ustanovením článku II. této smlouvy, účastnit se, do výše svého vkladu, na ztrátě z podnikání a nejednat v rozporu s předmětem této smlouvy.
4. Podnikatel je povinen vyžádat si od tichého společníka předchozí písemný souhlas zejména k:
 - a) změně všech skutečností, které se zapisují do obchodního rejstříku
 - b) uzavírání smluv o tichém společenství s jinými tichými společníky
 - c) převodu celého podniku nebo jeho části na jiného vlastníka
 - d) ručení za závazky jiných fyzických nebo právnických osob

V.

Doba trvání smlouvy, zánik účasti tichého společníka na podnikání a vyrovnání

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.
2. Tuto smlouvu může každý z účastníků vypovědět pouze písemnou výpovědí, která bude druhému účastníku doručena nejpozději 6 měsíců před koncem kalendářního roku.
3. Účast tichého společníka na podnikání zaniká:
 - a) platnou výpovědí podle článku V., odstavce 1. této smlouvy
 - b) dosáhne-li podíl tichého společníka na ztrátě výše jeho vkladu,
 - c) ukončením podnikání, na něž se smlouva vztahuje
 - d) prohlášením konkursu na majetek podnikatele nebo zamítnutím návrhu na prohlášení konkursu pro nedostatek majetku.
1. Před ukončením účasti dle bodu 2 písm. b) tohoto článku je podnikatel povinen předložit tichému společníkovi písemné zdůvodnění vzniklé ztráty spolu s rozбором podnikatelských záměrů na příští léta. Tichý společník pak do 30 dnů po doručení uvedených listin sdělí podnikateli, zda se dále účastní na podnikání doplněním svého vkladu.. Podnikatel se zavazuje návrh na doplnění vkladu písemně akceptovat a změnit tak článek III. této smlouvy. Marným uplynutím výše stanovené lhůty účast tichého společníka na podnikání zaniká.
2. Před ukončením účasti dle bodu 2 písm. c) tohoto článku je podnikatel povinen sdělit tichému společníkovi případnou změnu svého předmětu podnikání a navrhnout mu účast na tomto změněném podnikání dosavadním vkladem. Neakceptuje-li tichý společník písemně tento návrh do 30 dnů od jeho doručení, účast na podnikání zaniká.s
3. Jednostranným písemným prohlášením může kterákoli ze stran od smlouvy odstoupit pro podstatné porušení smlouvy druhým účastníkem, zejména pak pro porušení ustanovení článku této smlouvy.

VI. Vyrovnání

1. Po zániku smlouvy je podnikatel povinen provést s tichým společníkem vyrovnání, a to v následujících lhůtách:
 - a) peněžitý vklad vrátí podnikatel na týž účet do 3 měsíců,
 - b) čtyřbarevný tiskařský stroj DOMINANT 200, uvedený v článku II. této smlouvy, odevzdá v téže lhůtě, ve stavu odpovídajícím běžnému opotřebení,
 - c) další případné pohledávky vyplývající z této smlouvy vypořádá podnikatel v měsíčních splátkách po 50 000 Kč, počínaje prvním dnem měsíce následujícího po zániku smlouvy, a to vždy k poslednímu dni tohoto měsíce. Úhrada bude provedena bankovním převodem na bankovní účet tichého společníka č. 123456789/0100, vedený u Komerční banky, a.s.
1. Neuhrazené části pohledávky podléhají sankčnímu úroku dle § 369 obchodního zákoníku.

VII.

Závěrečná a přechodná ustanovení

1. Tuto smlouvu je možno doplňovat a měnit výhradně formou písemných dodatků podepsaných oběma účastníky.
2. Tato smlouva nabývá účinnosti dnem jejího podpisu oběma účastníky.
3. Tato smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních z nichž každý z účastníků převezme po jednom.
4. Záležitosti, které nejsou touto smlouvou výslovně upravené se řídí právním řádem České republiky, zejména platnými ustanoveními Obchodního zákoníku.
5. Smluvní strany prohlašují, že tato smlouva byla sepsána z jejich pravé a svobodné vůle, smlouvu si přečetly a souhlasí bez výhrad s jejím obsahem což stvrzují svými vlastnoručními podpisy.

V Plzni, dne 10. května 2006

Podnikatel:

NOVOS, s.r.o.
ing. Jaroslav Hůla, jednatel společnosti

Tichý společník:

Mojmír Pokora

SMLOUVA O ZPROSTŘEDKOVÁNÍ **Podle § 642 a následujících obchodního zákoníku**

NOVOS, s.r.o., IČ: 12345678, se sídlem v Plzni, Molákova 28, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Městským soudem v Plzni, v oddíle C, vložka 649123, zastoupená Michalem Dvořákem, jednatelem
(dále jen zájemce)

a

Ing. Mojmír Pokora, podnikatel, IČ: 21457896, se sídlem v Plzni, Husova 256
(dále jen zprostředkovatel)

uzavřeli dne 10. ledna 2006 tuto **smlouvu o zprostředkování**

I.

Předmět smlouvy

Touto smlouvou se zprostředkovatel zavazuje pro zájemce zprostředkovat uzavření smlouvy mezi zájemcem a společností TRADIMEX, s.r.o., IČ: 12457896, se sídlem v Plzni, Kovářská 21 o poskytnutí licence na využití softwarového produktu KNIHA JÍZD, k obchodním aktivitám zájemce. Zájemce hodlá softwarový produkt KNIHA JÍZD publikovat a prodávat třetím osobám jako součást svého CD ROM VŠE PRO PODNIKATELE.

II.

Povinnosti zprostředkovatele

1. Zprostředkovatel se zavazuje vést se společností TRADIMEX, s.r.o. jednání směřující k naplnění předmětu smlouvy podle článku I., a to svědomitě a s vynaložením veškeré odborné péče.
2. Zprostředkovatel se zavazuje informovat zájemce o průběhu a dosažených výsledcích jednání a sdělovat mu okolnosti, které by mohly být důležité pro jeho rozhodování.
3. Zprostředkovatel se zavazuje zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, které při výkonu činnosti podle této smlouvy zjistí, a to i po ukončení smluvního vztahu.

III.

Povinnosti zájemce

1. Zájemce se zavazuje zaplatit zprostředkovateli provizi sjednanou v článku V. této smlouvy.
2. Zájemce se zavazuje poskytovat zprostředkovateli veškeré informace nezbytné pro přípravu a vedení jednání se společností TRADIMEX, s.r.o.

IV.

Provize zprostředkovatele

1. V případě, že se zájemci podaří na základě této smlouvy uzavřít smlouvu se společností TRADIMEX, s.r.o., náleží zprostředkovateli provize ve výši 70 Kč z každého vylisovaného CD ROM VŠE PRO PODNIKATELE.

2. Zájemce se zavazuje zaplatit zprostředkovateli výše uvedenou provizi do 10 dnů od ukončení výroby - lisování CD ROM VŠE PRO PODNIKATELE, a to na jeho účet číslo 0123654-789/0600 vedený u GE Capital Bank, a.s., pobočka Plzeň 12.
3. Zájemce se touto smlouvou zavazuje, že CD ROM VŠE PRO PODNIKATELE vydá v nákladu nejméně 500 Ks.

V.

Doba plnění

Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou, a to ode dne jejího podpisu oběma smluvními stranami
do 31. prosince 2006.

VI.

Závěrečná ustanovení

1. Tuto smlouvu lze doplňovat a měnit výhradně formou písemných dodatků podepsaných oběma smluvními stranami.
2. Vztahy a povinnosti smluvních stran, které nejsou touto smlouvou výslovně upravené se řídí českým právním řádem, zejména platnými ustanoveními Obchodního zákoníku.
3. Tato smlouva nabývá účinnosti a platnosti v den podpisu oběma smluvními stranami.
4. Tato smlouva je provedena ve dvou vyhotoveních z nichž každá smluvní strana obdrží po jednom.
5. Smluvní strany prohlašují, že tato smlouva vyjadřuje jejich pravou a skutečnou vůli, souhlasí s jejím obsahem a na důkaz toho připojují své vlastnoruční podpisy.

V Plzni, dne 10. ledna 2006

NOVOS, s.r.o.
Michal Dvořák, jednatel

Ing. Mojmír Pokora

SPOLEČENSKÁ SMLOUVA

O ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI S RUČENÍM OMEZENÝM Díl IV. obchodního zákoníku - společnost s ručením omezeným

Milan Lukavec, rodné číslo: 681102/0123, trvale bytem v Plzni, Molákova 28,
Ivan Klásek, rodné číslo: 651014/0147, trvale bytem v Plzni, Na kolbišti 18,
Mojmír Pokora, rodné číslo: 690511/0251, trvale bytem v Hrádečku, č.p. 12, okres Plzeň-jih
Michal Dvořák, rodné číslo: 710201/0147, trvale bytem v Plzni, Krobotova 2
(dále jen společníci)

uzavřeli dne 10. ledna 2006 tuto **společenskou smlouvu o založení společnosti s ručením omezeným NOVOS, s.r.o.**

I.

Firma společnosti

Touto smlouvou zakládají výše jmenovaní společníci společnost s ručením omezeným s firmou
NOVOS, s.r.o. (dále jen společnost).

II.

Sídlo společnosti

Sídlem společnosti je Molákova 28, Plzeň

III.

Předmět podnikání společnosti

Předmětem podnikání společnosti je:

- 1 Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej
- 2 Tisk a knihtisk
- 3 Automatizované zpracování dat
- 4 Zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu a služeb

IV.

Výše základního kapitálu a vklady společníků

Výše základního kapitálu společnosti při jejím založení je 200 000 Kč. Základní kapitál společnosti je tvořen následujícími vklady společníků:

Vklad společníka Milana Lukavce činí 50 000 Kč

Vklad společníka Ivana Kláska činí 50 000 Kč

Vklad společníka Mojmíra Pokory činí 50 000 Kč

Vklad společníka Michala Dvořáka činí 50 000 Kč

Všichni společníci složili, před podpisem této smlouvy, své vklady v plné výši k rukám správce vkladů, kterým byl touto smlouvou určen Milan Lukavec.

V.

Orgány společnosti

Společnost má tyto následující orgány:

- a) **valná hromada** - valná hromada společníků je nejvyšším orgánem společnosti a do její působnosti patří záležitosti uvedené v § 125 obchodního zákoníku. Usnášení valné hromady společnosti se řídí ustanoveními § 127 obchodního zákoníku.
- b) **jednatel** - jednatel je statutárním orgánem společnosti. Za společnost jedná samostatně. Podepisování za společnost se děje tak, že k natištěnému nebo napsanému obchodnímu jménu společnosti připojí jednatel svůj vlastnoruční podpis. Jednatele jmenuje valná hromada společnosti z řad společníků nebo jiných fyzických osob. Prvním jednatelem společnosti je společník Milan Lukavec, rodné číslo: 681102/0123, trvale bytem v Plzni, Molákova 28.
- c) **dozorčí rada** - dozorčí rada se toto smlouvou nezřizuje.

VI.

Změna společenské smlouvy

Ke změně společenské smlouvy je třeba souhlasu všech společníků, kromě zákonem stanovených případů.

VII.

Zákaz konkurence

Zákaz konkurence se vztahuje jak na jednatele tak i na společníky společnosti s tou výjimkou, že společník Mojmír Pokora může nadále podnikat v předmětu podnikání Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, na základě svého živnostenského listu, pokud se tato jeho činnost bude vztahovat výhradně k nákupu a prodeji textilu a oděvů.

VIII.

Závěrečná ustanovení

Tato smlouva byla vyhotovena v pěti vyhotoveních, z nichž každý společník obdrží po jednom, jedno vyhotovení bude přiloženo k návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku a jedno vyhotovení bude uloženo na adrese sídla společnosti.

V Plzni, dne 10. ledna 2006

Milan Lukavec

Ivan Klásek

Mojmír Pokora

Michal Dvořák

**SPOLEČENSKÁ SMLOUVA O ZALOŽENÍ
VEŘEJNÉ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI
Díl II. obchodního zákoníku - veřejná obchodní společnost**

Milan Lukavec, rodné číslo: 681102/0123, trvale bytem v Plzni, Molákova 28,
Ivan Klásek, rodné číslo: 651014/0147, trvale bytem v Plzni, Na kolbišti 18,
Mojmír Pokora, rodné číslo: 690511/0251, trvale bytem v Hrádečku, č.p. 12, okres Plzeň-jih
(dále jen společníci)

uzavřeli dne 10. ledna 2006 tuto **společenskou smlouvu o založení veřejné obchodní společnosti NOVOS, v.o.s.**

I.

Firma společnosti

Touto smlouvou zakládají výše jmenovaní společníci veřejnou obchodní společnost s firmou NOVOS, v.o.s. (dále jen společnost)

II.

Sídlo společnosti

Sídlem společnosti je Molákova 28, Plzeň

III.

Vklady společníků

- a) Společník Milan Lukavec vkládá do majetku společnosti peněžitý vklad ve výši 20 000 Kč
- b) Společník Ivan Klásek vkládá do majetku společnosti peněžitý vklad ve výši 20 000 Kč
- c) Společník Mojmír Pokora vkládá do majetku společnosti peněžitý vklad ve výši 10 000 Kč a nepeněžitý vklad - počítač PC zn. IBM s monitorem, klávesnicí a myší, vše v hodnotě 10 000 Kč

Peněžité vklady jsou společníci povinni splatit do 15. dnů od podpisu této smlouvy na bankovní účet společnosti, který bude k tomuto účelu založen

IV.

Předmět podnikání společnosti

Předmětem podnikání společnosti je:

- 1 Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej
- 2 Vydavatelská činnost
- 3 Automatizované zpracování dat
- 4 Činnost realitní kanceláře
- 5 Zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu a služeb

V.

Jednání společníků

Každý ze společníků je oprávněn k obchodnímu vedení a jednání za společnost. K nakládání s majetkem a finančními prostředky společnosti v částce vyšší než 20 000 Kč musí mít každý ze společníků předchozí souhlas všech ostatních společníků.

VI.

Dělení zisku a nesení ztráty společnosti

Zisk společnosti určený k rozdělení se dělí mezi společníky rovným dílem.

VII.

Změna společenské smlouvy

Ke změně společenské smlouvy je potřebný souhlas všech společníků.

VIII.

Zákaz konkurence

Bez svolení ostatních společníků nesmí žádný společník podnikat v předmětu podnikání společnosti, s tou výjimkou, že společník Mojmír Pokora může nadále podnikat v předmětu podnikání Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej, na základě svého živnostenského listu, pokud se tato jeho činnost bude vztahovat výhradně k nákupu a prodeji textilu a oděvů.

IX.

Zrušení společnosti

Společnost se zrušuje v souladu s příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku.

X.

Závěrečná ustanovení

Tato smlouva byla vyhotovena v pěti vyhotoveních, z nichž každý společník obdrží po jednom, jedno vyhotovení bude přiloženo k návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku a jedno vyhotovení bude uloženo na adrese sídla společnosti.

V Plzni, dne 10. ledna 2006

Milan Lukavec

Ivan Klásek

Mojmír Pokora

ZAKLADATELSKÁ LISTINA O ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI S RUČENÍM OMEZENÝM

I.

Paní Dana Bláhová, rodné číslo 735510/0321, bytem Praha 7, Kosmonautů 2/3320, jako jediný zakladatel a jediný společník, zakládá touto zakladatelskou listinou podle § 57 a § 105 a následujících obchodního zákoníku společnost s ručením omezeným NOVOS, s.r.o.

II.

Firma společnosti

Firmou společnosti je NOVOS, s.r.o.

III.

Sídlo společnosti

Sídlem společnosti je Praha 7, Kosmonautů 2/3320

IV.

Předmět činnosti společnosti

Předmětem činnosti společnosti je:

- 1 Koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej
- 2 Tisk a knihtisk
- 3 Automatizované zpracování dat
- 4 Zprostředkovatelská činnost v oblasti obchodu a služeb

V.

Základní kapitál společnosti

Základní kapitál společnosti činí při jejím založení 200 000 Kč a je celý tvořen peněžitým vkladem zakladatele, jako jediného společníka, který bude složen ve stejné výši na nově zřízený účet společnosti u peněžního ústavu do dne podání návrhu na zápis společnosti do obchodního rejstříku.

VI.

Správce vkladu

Správce vkladu je Dana Bláhová, rodné číslo 735510/0321, bytem Praha 7, Kosmonautů 2/3320.

VII.

Orgány společnosti

Orgány společnosti jsou:

- 5 valná hromada** - valná hromada je nejvyšším orgánem společnosti. Její působnost vykonává zakladatel jako jediný společník
- 6 jednatel** - jednatel je statutárním orgánem společnosti. Za společnost jedná tak, že k napsané nebo vytištěné firmě společnosti připojí svůj vlastnoruční podpis. Prvním a jediným jednatelem společnosti je Dana Bláhová, rodné číslo 735510/0321, bytem Praha 7, Kosmonautů 2/3320.

VIII.

Rezervní fond společnosti

Rezervní fond činí 10% základního kapitálu společnosti. Společnost vytváří rezervní fond z čistého zisku, vykázaného v řádné účetní závěrce za rok, v němž poprvé zisk vytvoří, a to ve výši 10% z čistého zisku, avšak ne více než 5% z hodnoty základního kapitálu. V dalších letech společnost rezervní fond doplňuje 5% z čistého zisku až do výše 10% základního kapitálu.

IX.

Rozdělení obchodního podílu

Rozdělení obchodního podílu je možné při jeho přechodu i převodu.

X.

Doba trvání společnosti

Společnost se zakládá na dobu neurčitou.

XI.

Závěrečná ustanovení

První obchodní rok společnosti začíná dnem jejího zápisu do obchodního rejstříku a končí dnem 31. 12. téhož roku. Další obchodní roky odpovídají rokům kalendářním. Společnost vzniká dnem, ke kterému byla zapsána do obchodního rejstříku.

Ve věcech touto zakladatelskou listinou zvlášť neupravených se společnost řídí platným českým právním řádem, zejména ustanoveními obchodního zákoníku.

V Praze, dne 10. února 2006

.....
Dana Bláhová

MANDÁTNÍ SMLOUVA

uzavřená dle § 566 a násl. obchodního zákoníku

Smluvní strany:

M a n d a n t

sídlo

zastoupený :

IČ:

Bankovní spojení:

M a n d a t á ř:

sídlo :

IČ :

Bankovní spojení :

Článek I.

Předmět smlouvy

1. Touto smlouvou se mandatář zavazuje provádět pro mandanta jeho jménem a na jeho účet níže uvedené činnosti v rámci obchodního oddělení mandanta a to :
 1. vyhledávání zákazníků, jednání se zákazníky
 2. příprava smluv na prodej výrobků – letounů
 3. vyřizování reklamací zákazníků
 4. vyhledávání obchodních zástupců a prodejců firmy (mandanta)
 5. jednání s obchodními zástupci a prodejci firmy
 6. příprava smluv s obchodními zástupci a prodejciMandatář je povinen zařizovat veškeré shora uvedené činnosti osobně.
2. Mandant uděluje mandatáři plnou moc dle § 31 občanského zákoníku ke všem právním úkonům souvisejícím s činností uvedenou v odstavci 1. tohoto článku a mandatář tuto plnou moc přijímá. Na základě udělené plné moci není mandatář oprávněn podepisovat jménem mandanta jakékoliv smlouvy.
3. Mandant se zavazuje zaplatit mandatáři za jeho činnost dle této smlouvy úplatu dle článku III. této smlouvy.

Článek II.

Čas plnění

1. Smlouva je sjednána na dobu neurčitou, počínaje dnem podpisu této smlouvy.
2. Tato smlouva může být kdykoliv ukončena dohodou smluvních stran.
3. Mandatář může tuto smlouvu vypovědět v souladu s ust. § 574 obchodního zákoníku, tedy písemnou výpovědí, která nabývá účinnosti, není-li stanoveno jinak, dnem doručení mandataři.
4. Mandatář může tuto smlouvu vypovědět písemnou výpovědí s jednoměsíční výpovědní lhůtou, která počíná běžet od prvního dne měsíce následujícího po doručení výpovědi mandantovi. Závazek mandataře zaniká rovněž jeho smrtí.

Článek III.

Cenové a platební podmínky

1. Smluvní strany se dohodly, že mandataři přísluší za činnost dle článku I. této smlouvy úplata ve výši.....Kč měsíčně, bude-li vykonávat činnost dle této smlouvy pro mandataře po všechny pracovní dny v měsíci, v opačném případě bude úplata mandataře přiměřeně krácena.

Nutno vybrat jednu variantu

Tato úplata zahrnuje i náhradu nákladů vynaložených mandatařem

Mandant se zavazuje uhradit mandataři náklady, které mandatař účelně vynaložil při plnění svého závazku. Smluvní strany se dohodly, že mandatař předloží mandantovi vyúčtování těchto účelně vynaložených nákladů s doložením potřebných dokladů. Po jejich odsouhlasení mandantem je oprávněn vystavit fakturu na odsouhlasenou částku.

2. Mandant se zavazuje zaplatit mandataři úplatu dle odstavce 1. tohoto článku takto: mandatař je oprávněn po skončení příslušného kalendářního měsíce vystavit fakturu, kterou vyúčtuje úplatu v souladu s odstavcem 1. tohoto článku za předchozí kalendářní měsíc.
3. Smluvní strany si dohodly splatnost faktur na čtrnáct (14) dnů ode dne jejich doručení mandantovi, faktury vystavené mandatařem budou obsahovat náležitosti daňového dokladu.

Závazek úhrady se považuje za dodržený, je-li nejpozději v poslední den této lhůty odepsána předmětná částka z účtu mandanta ve prospěch účtu mandataře.

Článek IV.

Povinnosti mandataře a odpovědnost za škodu

1. Mandatař je povinen jednat jménem mandanta osobně a není oprávněn zařizovat obchodní záležitosti prostřednictvím třetích osob. Mandatař je povinen při zařizování záležitostí postupovat s odbornou péčí a chránit zájmy mandanta.
2. Mandatař je povinen uskutečňovat činnosti, ke kterým se zavázal touto smlouvou podle pokynů mandanta a v souladu s jeho zájmy. Od pokynů mandanta se může

mandatář odchýlit pouze tehdy, je-li to nezbytné v zájmu mandanta a nemůže-li mandatář včas obdržet souhlas mandanta.

3. Mandatář je povinen nahradit mandantovi škodu, kterou by mu způsobil porušením povinností vyplývajících z této smlouvy. Mandatář neodpovídá za škodu, pokud byla způsobena v důsledku nesprávných pokynů mandanta.
4. Mandatář je povinen zachovávat mlčenlivost o obchodním tajemství mandanta a o skutečnostech, o kterých se dozvěděl při výkonu činnosti dle této smlouvy a které by mohly poškodit mandanta. Tato povinnost platí i po skončení smluvního vztahu. V případě zneužití těchto informací je mandatář povinen uhradit mandantovi vzniklou škodu.

Článek V.

Závěrečná ujednání

1. Tuto smlouvu lze změnit pouze po vzájemné dohodě smluvních stran a to písemným dodatkem k této smlouvě. Předloží-li některá ze smluvních stran návrh dodatku ke smlouvě, zavazuje se druhá smluvní strana k vyjádření do deseti (10) dnů ode dne předložení návrhu dodatku. Po tuto dobu je strana předkládající dodatek tímto vázána.
2. Pokud v této smlouvě nebylo ujednáno jinak řídí se právní poměry z ní vyplývající příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku.
3. Tato smlouva se vyhotovuje ve dvou (2) stejnopisech, z nichž mandant a mandatář obdrží každý po jednom (1) vyhotovení.
4. Smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu oběma smluvními stranami.

Smluvní strany prohlašují, že tato smlouva byla uzavřena na základě jejich svobodné a pravé vůle, že se seznámily s celým jejím obsahem a na důkaz svého souhlasu s celým zněním této smlouvy připojují své níže uvedené podpisy.

V Dne.....

m a n d a n t

m a n d a t á ř

Cestovní smlouva

vzor

Smluvní strany:

- a) **CK Turista, s.r.o.**
se sídlem v,
IČ.....,
zastoupená panem.....

(dále jen „cestovní kancelář“)

a

- b) **Jan Dvořák**, rodné číslo.....,
bytem.....,
číslo pasu: 1234567

(dále jen „zákazník“)

uzavírají tuto smlouvu:

Článek I.

Předmět smlouvy

- I.1** Cestovní kancelář se zavazuje, že zákazníkovi poskytne pobytový zájezd na ostrov Kos od 8. 8. 2006 do 15. 8. 2006.
- I.2** V ceně zájezdu (čl. II.1) je zahrnuta letecká doprava z letiště Praha-Ruzyně na ostrov Kos a zpět, přeprava mezi letištěm a hotelem autobusem, ubytování v Hotelu Norida Beach*** (dvoulůžkový pokoj s příslušenstvím), stravování v tomto hotelu formou polopenze a služby delegáta.
- I.3** Podrobnější vymezení zájezdu, které se týká ubytování, stravování a rozsahu služeb delegáta, včetně nabídky fakultativních služeb a jejich cen, je obsaženo v *katalogu cestovní kanceláře pod číslem 100*, který byl zákazníkovi při podpisu smlouvy předán a s těmito skutečnostmi je seznámen.

Článek II.

Cena

- II.1** Cena zájezdu činí 25.000,- Kč (dvacet pět tisíc korun českých), včetně DPH. Zákazník se zavazuje zaplatit cestovní kanceláři 50% z ceny zájezdu při podpisu smlouvy v hotovosti a doplatek celkové ceny pak nejpozději 20 dnů před zahájením zájezdu v hotovosti, složenkou nebo převodním příkazem. Cestovní kancelář poté vydá zákazníkovi doklad o zaplacení, který je oprávněna během zájezdu zkontrolovat.

- II.2 Cena je považována za zálohu až do doby realizace zájezdu.
- II.3 Během pobytu si může zákazník připlatit za zvláštní služby a akce, které jsou s jejich cenou uvedeny v nabídce katalogu pod číslem 100 jako fakultativní služby.
- II.4 Smluvní strany se dohodly, že cestovní kancelář má právo upravit příslušným způsobem cenu zájezdu dohodnutou se zákazníkem, a to pouze v případě zvýšení směnného kurzu české koruny použitého pro stanovení ceny zájezdu v průměru o více než 10% nebo v případě zvýšení cen za dopravu včetně cen pohonných hmot nebo plateb spojených s dopravou, např. letištních a přístavních poplatků, které jsou zahrnuty v ceně zájezdu. Cena nemůže být zvýšena během 20 dnů před zahájením zájezdu. Cestovní kancelář je povinna zaslat oznámení o zvýšení ceny zájezdu nejpozději 21 před zahájením zájezdu.

Článek III.

Uplatnění nároků zákazníka (reklamační řízení)

- III.1 Jestliže je rozsah nebo kvalita služeb rozdílná, než byla předem dohodnuta a stanovena, má zákazník právo na reklamaci, kterou upravuje **Reklamační řád cestovní kanceláře**, se kterým byl zákazník při podpisu smlouvy seznámen a byl mu při podpisu předán.
- III.2 V průběhu zájezdu jsou nedostatky v poskytovaných službách řešeny delegátem nebo jinou odpovědnou osobou, za předpokladu, že byly zákazníkem bez zbytečného odkladu oznámeny. Pokud se tyto nedostatky nepodaří odstranit, sepíše se o tomto protokol a dále se bude postupovat podle Reklamačního řádu (čl. III.1).
- III.3 Náhrada škody podle občanského zákoníku není tímto článkem dotčena.

Článek IV.

Odstoupení od smlouvy a odstupné

- IV.1 Zákazník má právo odstoupit od smlouvy bez povinnosti placení odstupného v případě nedodržení zákonných či smluvních povinností ze strany cestovní kanceláře. V tomto případě není dotčena náhrada škody podle občanského zákoníku.

IV.2 Je-li cestovní kancelář nucena z objektivních důvodů před zahájením zájezdu změnit podmínky smlouvy, může navrhnout zákazníkovi změnu cestovní smlouvy. Pokud navrhovaná změna cestovní smlouvy vede i ke změně ceny zájezdu, musí být v návrhu nová cena uvedena. V takovém případě má zákazník právo ve lhůtě 7 dnů od doručení návrhu od smlouvy odstoupit, neučiní-li tak, má se za to, že se změnou souhlasí. Při nedodržení lhůty 7 dnů se bude postupovat jako při odstoupení od smlouvy ze strany zákazníka bez udání důvodu a zákazník bude povinen zaplatit odstupné.

IV.3 Zákazník má právo bez udání důvodu od smlouvy odstoupit kdykoliv, a to písemnou formou. V tomto případě má cestovní kancelář právo na zaplacení odstupného způsobem:

- 40 a více dnů před odjezdem 500,- Kč
- 39-30 dnů před odjezdem 10% z ceny zájezdu
- 29-20 dnů před odjezdem 20% z ceny zájezdu
- 19-10 dnů před odjezdem 35% z ceny zájezdu
- 9-5 dnů před odjezdem 50% z ceny zájezdu
- 4 dny a méně před odjezdem 100% z ceny zájezdu.

Odstupné neplatí zákazník jen v případě, pokud prokáže závažný důvod k nenastoupení zájezdu, jako je onemocnění trvající v den zájezdu odjezdu, vážné onemocnění či úmrtí v rodině aj.

IV.4 Zákazník odstupující od smlouvy podle čl. IV.3 za sebe může vyslat informovaného a plně vybaveného náhradníka. O této skutečnosti však musí zákazník písemně informovat cestovní kancelář nejpozději 2 dny od zahájení zájezdu. Toto písemné oznámení musí obsahovat výslovný souhlas nového zákazníka s uzavřenou cestovní smlouvou.

IV.5 Pokud se zákazník nezúčastní zájezdu vlastní vinou (nedostaví se včas k odjezdu, poruší celní, devizové či jiné zákony), je povinen zaplatit odstupné ve výši 100% ceny zájezdu.

IV.6 Cestovní kancelář má právo odečíst si odstupné od složené zálohy nebo zaplacené ceny.

Článek V.

Informace spojené s realizací zájezdu

V.1 Cestovní kancelář poskytla zákazníkovi při podpisu smlouvy jméno, adresu a telefonní číslo na místního zástupce cestovní kanceláře, na kterého se může během pobytu v nespázi obrátit a adresu a telefon na od místa pobytu nejbližší zastupitelský úřad ČR v Řecku.

V.2 Další údaje důležité pro zákazníka, které nejsou cestovní kanceláři při podpisu smlouvy známy, mu budou písemně poskytnuty v zákonné lhůtě 7 dnů.

Článek VI.

Zrušení a změna podmínek zájezdu

- VI.1 Cestovní kancelář má právo na zrušení zájezdu při nedostatečném počtu účastníků s tím, že minimálně potřebný počet účastníků je 20 a dále při mimořádných okolnostech, které znemožňují uspořádání zájezdu a nejsou na straně cestovní kanceláře. Oznámení o zrušení zájezdu musí cestovní kancelář zaslat písemně zákazníkovi do 10 dnů od zahájení zájezdu. Zákazníkovi v takovém případě musí být vrácena úhrada v plné výši, a to nejpozději do 7 pracovních dnů.
- VI.2 Pokud se vyskytnou mimořádné události, které rovněž nemůže cestovní kancelář ovlivnit, díky nimž nemůže být zájezd uspořádán v původně sjednané kvalitě a které komplikují uspořádání zájezdu, má cestovní kancelář právo změnit podmínky smlouvy. V takovém případě má zákazník právo změnu akceptovat, nebo od cestovní smlouvy odstoupit, aniž by platil odstupné. O tomto musí zákazník informovat cestovní kancelář do 5 dnů od doručení písemného návrhu na změny smlouvy, jinak se má za to, že změnu akceptuje.

Článek VII.

Pojištění zákazníka a cestovní doklady

- VII.1 Pojištění léčebných výloh není zahrnuto v ceně zájezdu. Zákazník se může pojistit u pojišťovny podle jeho vlastního výběru nebo využít služeb cestovní kanceláře a jejím prostřednictvím se pojistit u Cestovatelské pojišťovny a.s, kde bude rovněž možné uzavřít pojištění pro případ, že zákazníkovi vzniknou náklady v souvislosti s jeho odstoupením od smlouvy. V jednání o odškodnění pojistné události je pojišťovna v přímém vztahu k zákazníkovi a cestovní kanceláři nepřísluší posuzovat existenci nebo výši uplatňovaných nároků z tohoto vztahu.
- VII.2 Zákazník musí mít platný cestovní pas, ještě 6 měsíců od ukončení zájezdu.

Článek VIII.

Povinné smluvní pojištění cestovní kanceláře

- VIII.1 Zároveň se smlouvou je zákazníkovi předán doklad o uzavřeném povinném smluvním pojištění a jeho podmínkách mezi cestovní kanceláří a Cestovatelskou pojišťovnou, a.s., uzavřeném pro případ úpadku cestovní kanceláře. Zákazník má právo na plnění přímo vůči pojišťovně.

**Článek IX.
Závěrečná ustanovení**

IX.1 Smlouva je vyhotovena ve dvou stejnopisech, z nichž jeden si ponechá každá ze stran.

IX.2 Vztahy výslovně neupravené v této cestovní smlouvě se řídí příslušnými ustanoveními občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb.) a zákonem č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu.

IX.3 Smluvní strany si smlouvu přečetly, což stvrzují svým vlastnoručním podpisem.

V dne

CK Turista, s.r.o

Zákazník

.....
zástupce cestovní kanceláře

.....
Jan Dvořák

**Texty k vzdělávacímu programu „Průvodce v cestovním ruchu –
profesní znalosti a dovednosti“**

Řada: výukové texty

JUDr. Ing. Zdeněk Bruna

PRÁVO V CESTOVNÍM RUCHU

Vysoká škola polytechnická Jihlava, Jihlava, Tolstého 16

Institut celoživotního vzdělávání
duben 2007

Grafická úprava: Mgr. Hana Vojáčková

Náklad: 120 výtisků

Počet stran: 91

Tisk: Vysoká škola polytechnická Jihlava

Tato skripta jsou spolufinancována
Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky